

तेत्तिसौं साधारण सभा

नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)

२९ र ३० मंसिर २०८१ (१४ र १५ डिसेम्बर २०२४)

दस्तावेज पुस्तिका

दस्तावेज - सूची

१. साधारण सभाको कार्यसूची (एजेण्डा)	क
२. अध्यक्षको सन्देश	१
३. महासचिवद्वारा प्रस्तुत नेसनल बोर्ड २०८०/८१ को वार्षिक प्रतिवेदन	४
४. कोषाध्यक्षद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को आर्थिक प्रतिवेदन	११
५. वर्ष २०२५ को वार्षिक कार्ययोजना (Operational Plan 2025)	३५
६. वर्ष २०२५ को वार्षिक बजेट (Annual Budget 2025)	४०
७. एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान	४१
८. एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको साधारण सभा नियमावली	६४
९. एम्नेस्टी नेपाल सदस्यहरूका लागि अचार संहिता	७५
१०. यौन दुर्व्यवहार विरुद्ध एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नीति	७८

तेत्तिसौ साधारण सभा

नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)

२०८१ मंसिर २९ र ३०

एम्नेस्टी
इन्टरनेसनल

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

प्रस्तावित कार्यक्रम (एजेण्डा)

२०८१ मङ्सिर २९ (१४ डिसेम्बर २०२४), शनिबार	
०९:०० - १४:००	सहभागीहरूको आगमन र नाम दर्ता
११:०० - १३:००	दिवा खाना
१४:०० - १५:३०	३३ औँ साधारण सभा उद्घाटन सत्र
१५:३० - १५:४५	चिया/कफि/लाइट स्न्याक्स
१५:३० - १६:००	ह्युमन राइट्स याक्सन
१६:०० देखि बन्द सत्र प्रारम्भ	
१६:०० - १६:१५	<ul style="list-style-type: none">गणपुरक सङ्ख्याको जानकारीप्रस्तावित कार्यक्रम (एजेण्डा) अनुमोदनगणक (Tellers) र प्रतिवेदक (Rapporteur) को नियुक्ति अनुमोदनसाधारण सभा कार्यक्रम र यसको सञ्चालन ढाँचा सम्बन्धमा जानकारी
१६:१५ - १६:४५	आ.व. २०८०/२०८१ को वार्षिक कार्यक्रम प्रतिवेदन प्रस्तुत/छलफल र अनुमोदन
१६:४५ - १७:००	सन् २०२५ को कार्ययोजना र बजेट प्रस्तुत/छलफल र अनुमोदन
१७:०० - १७:१५	नेसनल बोर्डको आ.व. ०८०/०८१ को वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत/छलफल र अनुमोदन
१७:१५ - १७:४०	आ.व. ०८०/०८१ को आर्थिक र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन प्रस्तुत/छलफल र अनुमोदन
१७:४० - १७:५०	आ.व. २०८१/८२ को लेखापरीक्षणका लागि लेखापरीक्षक नियुक्तिसम्बन्धी प्रतिवेदन प्रस्तुत/छलफल र अनुमोदन
१७:५० - १८:००	निर्वाचन अधिकृतद्वारा निर्वाचन प्रकृया र कार्यक्रमका बारे जानकारी
१९:०० -	रात्रि भोजन
२०८१ मङ्सिर ३० (१५ डिसेम्बर २०२४), आइतबार	
०७:३० - ०८:३०	ब्रेकफास्ट
०९:०० देखि बन्द सत्र प्रारम्भ	
०९:०० - १३:००	निर्वाचन कार्यक्रम
१३:०० - १४:००	दिवा भोजन
१४:०० - १७:००	मतगणना, निर्वाचन परिणाम घोषणा, प्रमाणपत्र वितरण
१७:००	समापन कार्यक्रम
१९:००	रात्रि भोजन
२०८१ पौष १ (१६ डिसेम्बर २०२४), सोमबार	
०७:३० देखि	ब्रेकफास्ट र प्रस्थान
०९:०० - १०:००	पत्रकार सम्मेलन

एम्नेस्टी
इन्टरनेसनल

तेत्तिसौ साधारण सभा

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

दस्तावेज पुस्तिका

क

तेत्तिसौ साधारण सभा

नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)

२०८१ मंसिर २९ र ३०

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

अध्यक्षको सन्देश

३० कार्तिक २०८१

यस सम्मानित ३३ औं साधारण सभाका आदरणीय प्रतिनिधि र पर्यवेक्षक तथा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका सम्पूर्ण सदस्य तथा शुभचिन्तकज्यूहरू,

यहाँहरू सबैमा न्यानो नमस्कार !

मिति २०७८ चैत्र १८ र १९ गते धुलिखेलमा सम्पन्न ३० औं साधारण सभाबाट निर्वाचित भएको यस नेसनल बोर्डले आफ्नो कार्यकालमा धेरै जिम्मेवारीहरू पूरा गरेको व्यहोरा यहाँहरूसमक्ष निवेदन गर्दछु। यस अवधिमा एम्नेस्टी नेपाल शाखाले अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयसँग सन् २०२१ मा हस्ताक्षर गरेको समझदारी पत्र (एमओयु)को मर्म र भावना अनुरूप हुने गरी विधान र नियमावलीहरूमा आवश्यक संशोधन गर्ने कार्य सम्पन्न गरी संस्थालाई नयाँ संरचना र दिशामा डोर्याउने कार्य सुरु भएको छ। संस्थाको शासकीय सुधार र सुशासन प्रवर्धन, सदस्यहरूको क्षमता विकास र परिचालन, सचिवालयको कार्य संपादन मूल्यांकन, मानवअधिकारका प्राथमिक मुद्दाहरूको पहिचान, मानवअधिकार प्रभाव केन्द्रित गतिविधि र अभियानहरूको सञ्चालन, अन्य नागरिक संघ संस्था, पीडित र अधिकारवाहकहरूसँगको सहकार्य र साझेदारी जस्ता विषयहरूलाई उच्च प्राथमिकता दिई संस्थागत कार्यहरू सम्पन्न गरिएको छ।

नेसनल बोर्डभित्र विभिन्न भूमिकामा बसेर काम गरेको अनुभव भए पनि संस्थाको अध्यक्षको रूपमा पहिलो पटक जिम्मेवारी सम्हाल्दा धेरै अनुभवहरू हासिल गरेको छु। अभियानका क्रममा सहयोग र चुनौतीका पलहरूसँग सामञ्जस्य गर्दै संस्थाका सबै सदस्य, शुभचिन्तक, साझेदार र अधिकारवाहकहरूप्रति न्यायपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने प्रयास गरेको छु भन्ने विश्वास लिएको छु।

यस नेसनल बोर्डले आफ्नो कार्यकालमा हासिल गरेका केही प्रमुख उपलब्धिहरूलाई यहाँहरू समक्ष बुँदागत रूपमा राख्न गइरहेको छु।

- निर्वाचित भएलगत्तै अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयका प्रतिनिधि ड्यानम देवदासको मुख्य सहजिकरणमा नेसनल बोर्ड र पुनरावेदन समितिका पदाधिकारी तथा राष्ट्रिय सचिवालयद्वारा सन् २०२२ को मेमा संस्थाको लक्ष्य, कायदिश र सुशासनसँग सम्बन्धित विविध सवालमा विस्तृत अभिमुखीकरण प्राप्त गरिएको थियो।

- ३० औं वार्षिक साधारण सभा भन्दा करिब एक वर्ष अघि सन् २०२१ को मे ७ मा एम्नेस्टी नेपाल शाखाले अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयसँग गरेको समझदारी पत्र (एमओयु) का आधारमा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयसँग नियमित संवाद र सहकार्यमा रहेर एमओयुका बाँकी प्रक्रियालाई यस नेसनल बोर्डले सफलताका साथ अगाडि बढाई हाल उक्त सम्झौतालाई लगभग पूर्ण तहको कार्यान्वयनको अवस्थामा पुर्याएको छ।
- नेसनल बोर्डले एम्नेस्टी नेपालमा विगत पाँच वर्षदेखि कार्यरत रहेका निर्देशकको कार्यसंपादन मूल्याङ्कन र योगदानसमेतलाई ध्यानमा राख्दै नेसनल बोर्डले तीन वर्षका लागि सर्वसम्मत रूपमा करार सम्झौता नवीकरण गरेर संस्थालाई गति प्रदान गर्ने निर्णय गरेको थियो।
- अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयसँगको समझदारी पत्र (एमओयु) र सन् २०२२ को डिसेम्बर मा नवलपरासी (सुस्ता पूर्व) मा सम्पन्न ३१ औं साधारण सभाको निर्णयअनुसार एम्नेस्टी नेपालको गभर्नेन्स मोडलको मूल्यांकन गर्दै विभिन्न स्याम्पलिङ, अन्तर्वार्ता, परामर्श र बैठकहरूबाट प्राप्त सुझावहरूमा आधारित रहेर नेसनल बोर्डले प्रस्तुत गरेको संस्थागत पुनर्संरचनासम्बन्धी प्रावधानसहितको विधान र नियमावलीहरूको संशोधनसम्बन्धी प्रस्तावलाई सन् २०२३ को डिसेम्बर १ र २ मा दाङको घोराहीमा सम्पन्न ३२ औं साधारण सभाले सर्वसम्मतिले पारित गरेको थियो।
- एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय गभर्नेन्स बैठकहरूमा यस नेसनल बोर्डले सक्रिय र प्रभावकारी सहभागिता जनाएको छ। सन् २०२२ को नोभेम्बरमा बैककमा आयोजित एसिया प्यासिफिक चेरर डाइरेक्टरहरूको भेला, सन् २०२३ को अप्रिलमा अष्ट्रेलियामा सम्पन्न एसिया प्यासिफिक रिजनल फोरम, सन् २०२३ को अगस्टमा बेल्जियमको ब्रसेल्समा सम्पन्न ग्लोबल असेम्ब्ली, सन् २०२४ को मेमा फिलिपिन्सको सिबुमा सम्पन्न एसिया प्यासिफिक रिजनल फोरम र सन् २०२४ को अगस्टमा थाइल्याण्डमा सम्पन्न ग्लोबल असेम्ब्लीमा एम्नेस्टी नेपालको सक्रिय सहभागिता र योगदान रह्यो। यस नेसनल बोर्डको कार्यकालको सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण उपलब्धी के रहेको छ भने एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय गभर्नेन्स तहमा प्रथम पटक आफ्नो प्रतिनिधिलाई मनोनय गरी सन् २०२२ अगस्टमा सम्पन्न भर्चुअल ग्लोबल असेम्ब्लीबाट अत्यधिक मतका साथ निर्वाचित गराएको थियो। इन्टरनेसनल नोमिनेसन कमिटी सदस्य पदमा त्यसरी निर्वाचित हुनुभएका एम्नेस्टी नेपाल शाखाका पूर्व नेसनल बोर्ड सदस्य पासाङ शेर्पा सन् २०२४ को अगस्टमा थाइल्याण्डमा सम्पन्न ग्लोबल असेम्ब्लीबाट पुनः दोश्रो कार्यकालका लागि निर्वाचित हुनु भएको छ।
- यो नेसनल बोर्डको कार्यकालमा सन् २०२२ मा छ पटक, सन् २०२३ मा सात पटक र सन् २०२४ मा पाँच पटक गरी जम्मा १८ वटा बैठकहरू (जसमा ३ वटा साधारण सभा स्थल र बाँकी सबै राष्ट्रिय सचिवालयमा) भएका छन् र ती बैठकहरूबाट संस्थाको गति, दिशा, प्राथमिकता, सुशासन, लक्ष्य निर्धारण र कार्ययोजना तयारी लगायतका धेरै सवालहरूमा महत्त्वपूर्ण निर्णयहरू भएका छन्।
- यस नेसनल बोर्डको कार्यकालको दौरान प्राप्त भएको अर्को महत्त्वपूर्ण उपलब्धि भनेको यसै वर्ष अर्थात सन् २०२४ को मे २१ देखि २५ का बीच एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका महासचिव डा. आग्नेस

कालामारले नेपाल भ्रमण गर्नुभयो। सन् २०१४ मा तात्कालीन महासचिव सलिल सेट्टीको भ्रमण भएयता विगत १० वर्षपछि भएको एम्नेस्टीका महासचिवको नेपाल भ्रमणका क्रममा उहाँले नेपालका प्रधानमन्त्री र शीर्ष राजनीतिक नेतृत्वहरूसँग भेट गरी नेपालका प्रमुख मानवअधिकार सवालहरूमा एम्नेस्टीको सरोकार र चासो व्यक्त गर्नुभएको छ। त्यस्तै उहाँले पीडित र अन्य साझेदारहरूसँग पनि मानवअधिकारका विविध सवालमा छलफल र परामर्श गर्नुभएको थियो। साथै उहाँले करिब ४०० सहभागीहरू सम्मिलित टाउन हल कार्यक्रममा मानवअधिकारका विश्वव्यापी सवाल र चुनौतीका सवालमा गहन अन्तर्सवाद समेत गर्नुभएको थियो।

- साथै सन् २०२५ मा आयोजना गरिने एसिया प्रशान्त क्षेत्रको रिजनल फोरम नेपालमा आयोजना गर्ने गरी अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयले तयारी थालिरहेको कुरा पनि नेपाल शाखाका लागि एउटा गर्वको विषय हो। लगभग २६ वर्षपछि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको बैठक नेपालमै एम्नेस्टी नेपालले होस्ट गर्न लागिरेको यहाँहरू सामु निवेदन गर्न चाहन्छु।

उल्लिखित प्रमुख उपलब्धिहरूलाई मैले संक्षिप्त रूपमा निवेदन गर्ने प्रयास गरें। थप कुराहरू साधारण सभा सत्रका क्रममा प्रस्तुत हुने नै छ। संस्थागत सुधार, सुशासन र सदस्यहरूको परिचालना र सहभागितालाई थप प्रभावकारी बनाउने दिशामा यहाँहरूले ३३ औं साधारण सभाका छलफल र निर्णय प्रकृयाहरूमा थप साथ र सहयोग गर्नुहुनेछ भन्ने अपेक्षा लिएको छु। साथै हामी सबैको सामूहिक प्रयासले संस्थालाई अझ सशक्त, समावेशी र प्रभावकारी बनाउने छ र एम्नेस्टी नेपाल शाखाले आफ्नो योगदानलाई विश्वव्यापी अभियानमा थप स्थापित गर्ने छ भन्ने विश्वासका साथ ३३ औं साधारण सभामा यहाँहरू सबैको सकृय सहभागिता र योगदानको लागि हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु।

धन्यवाद,

बिपिन बुद्धाथोकी

अध्यक्ष, एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

तेत्तिसौ साधारण सभा

नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)

२०८१ मंसिर २९ र ३०

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

महासचिवद्वारा प्रस्तुत नेसनल बोर्ड २०८०/८१ को वार्षिक प्रतिवेदन

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको तेत्तिसौ साधारण सभाका सम्मानित अध्यक्षज्यू, प्रतिनिधिज्यूहरू, पर्यवेक्षकज्यूहरू, नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटी र पुनरावेदन समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यज्यूहरू, निर्वाचन अधिकृतज्यू, अन्तर्राष्ट्रिय बोर्ड र सचिवालयका पर्यवेक्षकज्यूहरू, एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका विभिन्न शाखाहरूबाट पाल्नुभएका अतिथिज्यूहरू, पूर्व अध्यक्षज्यूहरू तथा राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू,

मानवअधिकारको विश्वव्यापी सिद्धान्त, मूल्य, मान्यता र यससम्बन्धी एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले अवलम्बन गरेको नीति र *पोजिसन्हरू*मा आधारित रहेर अन्तर्राष्ट्रिय अभियानको एउटा हिस्साको रूपमा कार्यरत यस एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको गरिमामय तेत्तिसौ साधारण सभामा नेसनल बोर्डका तर्फबाट यो प्रतिवेदन पेश गर्न पाउँदा गौरवान्वित महसुस गरेको छु।

सम्मानित सभाका अध्यक्षज्यू एवं सभासदज्यूहरू,

एक करोड भन्दा बढी सदस्य एवं समर्थक रही विश्वव्यापी कार्यक्षेत्र भएको एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नेपाल शाखाको सदस्य हुनु आफैमा एउटा गौरवको विषय हो। विभिन्न चुनौती, आरोह-अवरोह र उतार चढाव झेलदै लामो अनुभवबाट खारिएर आजको यस तेत्तिसौ साधारण सभासम्म आइपुग्दा एम्नेस्टी नेपालले आफ्नो गर्भनेन्सका सवालमा अग्रगामी, प्रगतिशील, समावेशी र एउटा स्पष्ट दिशाबोधसहितको दिगो र चिरस्थायी मार्ग पहिल्याउने सवालमा अनेकन कोशेढुङ्गाहरू पार गर्दै अघि बढिरहेको छ। मानवअधिकारसम्बन्धी कार्यगत दक्षतामा पनि नयाँ खुड्किलाहरू पार गरी उद्देश्यसार्थक (fit-for-purpose) गतिविधिहरू सञ्चालनको तौर, तरिका, विधि र पद्धतिमा थप प्रगति हाँसिल गरेको छ।

श्रोत र साधनको सीमितताका बावजुत संस्थाको मूल आदर्श र कार्यक्षेत्रलाई आत्मसात गर्दै तपाईं हामी सबैले एम्नेस्टी नेपालअन्तर्गतका विभिन्न अभियानहरू सञ्चालन गर्ने तथा यस्ता अभियानहरूमा साथ, सहयोग र समर्थन गर्दै आइरहेकै छौं। स्थानीय समूह र युथनेटवर्कहरूमा आबद्ध रहनु भएका र व्यक्तिगत तवरमा एम्नेस्टीको मानवअधिकार अभियानबाट अभिप्रेरित भएर यस संस्थामा जोडिन आउनुभएका तमाम सदस्यहरूको क्रियाशीलता र सक्रियताले एम्नेस्टी नेपाल थप सशक्त र प्रभावकारी बन्दै गइरहेको छ। नेसनल बोर्डले आगामी दिनमा थप यस्तै क्रियाशीलताको अपेक्षा गरेको छ।

स्वयंसेवी रूपमा मानवअधिकार अभियान सञ्चालन गर्ने सवालमा धेरै चुनौतीहरू अवश्य छन्। मानवअधिकार रक्षाको कर्म सहज छैन। यसमा जोखिम, अभाव र कठिनाइहरू छन्। तथापि तपाईं हामी सबैले मानवअधिकारको मूल्य, मान्यता र सोबमोजिमको संस्कृति निर्माण गर्ने कुराको महत्त्वलाई बुझ्न आवश्यक छ। हामीले हाम्रो समाजलाई न्याय र समतामा आधारित, विधिको शासन र पद्धतिमा चलेको, आपसी सद्भाव, भाइचारा, भातृत्व र शान्तिपूर्ण सहअस्तित्वमा आधारित समुन्नत र सुसंस्कृत बनाउनु छ जहाँ हाम्रा भावी सन्ततिहरूले असल शासन र मानवअधिकारमैत्री व्यवहारको अनुभव गर्न सक्ने छन्। तपाईं हाम्रो यस स्वेच्छिक र स्वयंसेवी मानवअधिकार अभियानमार्फत हामीले विधिको शासनमा अडिएको र मानवीय मूल्य,

मान्यता र दर्शनमा आधारित मानवअधिकारमैत्री समाज र व्यवस्थाका लागि अरू धेरै जनमानसलाई थप उत्प्रेरित गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ। त्यसैले यस महाअभियानमा अविचलित नभई सम्पूर्ण निष्ठाका साथ "सेवा नै परम धर्म" हो भन्ने भावनाका साथ निरन्तर सक्रिय रूपमा क्रियाशील रहन यहाँहरू सबैमा नेसनल बोर्डको तर्फबाट पुनः अनुरोध गर्दछु।

अध्यक्षज्यू एवं यस सभाका सम्मानित सभासदज्यूहरू,

गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेसनल बोर्डले गरेका गभर्नेन्ससम्बन्धी गतिविधिहरूलाई समेटेर यो प्रतिवेदन तयार पारिएको छ। यस प्रतिवेदनमा मिति २०८० साल साउन १ देखि २०८१ असार मसान्त सम्म नेसनल बोर्डद्वारा भए गरिएका नीतिगत निर्णय लगायतका अन्य कार्यहरूको संक्षिप्त विवरणलाई समावेश गरिएको छ।

१. बत्तिसौ साधारण सभा

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले आफ्नो बत्तिसौ साधारण सभा २०८० मंसिर १५ र १६ गते (सन् २०२३ डिसेम्बर १ र २) दाङ जिल्लाको घोराही उप महानगरपालिकामा सम्पन्न गरेको थियो।

उक्त साधारण सभामा एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध देशभरका ६२ समूह र ४६ युथनेटवर्कबाट दुई दुई जना र समर्थक सदस्यको तर्फबाट दुईजनासमेत गरी २०९ जना मताधिकारसहितका प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति रहेको थियो। त्यसैगरी एम्नेस्टी नेपाल शाखाको विधानमा निर्धारित समयमा आफ्नो साधारण सभा आयोजना नगरेका तथा निर्धारित समयभन्दा पछि नाम सिफारिस गरी पठाएकोमा नेसनल बोर्डद्वारा पर्यवेक्षकका रूपमा सहभागी गराइएका दुईवटा समूहका ३ जना पर्यवेक्षक, नेसनल बोर्डका १० जना पदाधिकारी र सदस्य, पुनरावेदन समितिका संयोजक (१ जना), एम्नेस्टी नेपाल शाखाका पूर्व अध्यक्षहरू (७ जना), नेसनल बोर्डद्वारा पर्यवेक्षकका रूपमा आमन्त्रित विभिन्न समितिका संयोजक र सदस्यहरू (५ जना), एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका इन्टरनेसनल नोमिनेसन कमिटी सदस्य पासाङ शेर्पा (१ जना), अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयबाट सहभागी हुनुभएका इन्टरिम क्याम्पेन्ज डेप्युटी डाइरेक्टर बाबुराम पन्त (१ जना), राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारी र भोलुन्टियर (१० जना), स्वयंसेवक (३ जना) र प्रमुख अतिथि लगायतका अतिथिहरू (११ जना) समेत २६१ जनाको उक्त साधारण सभामा उपस्थिति रहेको थियो। साथै दाङ

बत्तिसौ साधारण सभाको उद्घाटन गर्नुहुँदै प्रमुख अतिथि माननीय सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्री रेखा शर्मा

बत्तिसौ साधारण सभामा सम्बोधन गर्नुहुँदै अध्यक्ष बिपिन बुढाथोकीज्यू

जिल्लाका नागरिक समाज सङ्घ संस्थाका प्रतिनिधिहरू, पत्रकार तथा मानवअधिकारकर्मीहरूको पनि साधारण सभाको उद्घाटन सत्रमा उल्लेख्य उपस्थिति रहेको थियो।

बत्तिसौं साधारण सभाका सहभागी प्रतिनिधिहरू

यस साधारण सभाले संस्थाको आ.व. ०७९/८० को आर्थिक/लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अनुमोदन गर्ने, आ.व. ०८०/०८१ को लेखा परीक्षणका लागि लेखापरीक्षकको नियुक्ति गर्नेसम्बन्धी जिम्मेवारी नेसनल बोर्डलाई तोक्ने, नेसनल बोर्डद्वारा प्रस्तुत एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको गभर्नेन्ससम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि छलफल गरी अनुमोदन गर्ने, निर्देशकद्वारा प्रस्तुत आ.व. ०७९/०८० को कार्यक्रम कार्यान्वयनसम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि छलफल गरी अनुमोदन गर्ने, सन् २०२४ का लागि प्रस्तावित कार्यक्रम र बजेटमाथि छलफल गरी अनुमोदन गर्ने र एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान र नियमावलीहरू संशोधनका लागि नेसनल बोर्डद्वारा प्रस्तुत गरिएको प्रस्तावउपर छलफल गरी सर्वसम्मतीले अनुमोदन गर्ने निर्णय गरेको थियो। साधारण सभाले पुनरावेदन समितिका संयोजकद्वारा प्रस्तुत पुनरावेदन समितिको प्रतिवेदनमाथि छलफल गरी अनुमोदन गर्ने निर्णय गरेको थियो।

२. नेसनल बोर्डको बैठक :

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को अवधिमा एम्नेस्टी नेपालको नेसनल बोर्डको जम्मा आठ पटक नियमित बैठक सम्पन्न भएका छन् भने एक पटक भर्चुअल बैठक सम्पन्न भएको छ। ती बैठकहरू निम्न मिति र स्थानमा बसेका थिए :

- (१) २०८० श्रावण ६ र ७ (२२ र २३ जुलाई २०२३) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित
- (२) २०८० भाद्र १५ र १६ (०१ र ०२ सेप्टेम्बर २०२३) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित
- (३) २०८० असोज १९ (०६ अक्टोबर २०२३) - गोदावरी भिलेज रिजोर्ट, ललितपुर।
- (४) २०८० कार्तिक १४ र १५ (३१ अक्टोबर र १ नोभेम्बर २०२३) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित
- (५) २०८० मंसिर १५ (१ डिसेम्बर २०२३), प्रि-एजिएम बैठक - होटल माला इन, घोराही, दाङ।
- (६) २०८० फाल्गुन ७ र ८ (१९ र २० फेब्रुअरी २०२४) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित
- (७) २०८० चैत्र ६ (१९ मार्च २०२४) - अनलाइन, माइक्रोसफ्ट टिम्स।
- (८) २०८१ जेठ २ र ३ (१५ र १६ मे २०२४) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित

उल्लिखित नेसनल बोर्ड बैठकमा विविध प्रकृतिका निर्णयहरू भएका छन् जसलाई नियमित रूपमा सदस्यहरूमाझ संप्रेषण गरिएको छ।

३. ग्लोबल गभर्नेन्समा सहभागिता

एसिया प्यासिफिक रिजनल फोरम

सन् २०२४ अप्रिल १९, २० र २१ मा फिलिपिन्सको सिबुमा आयोजित एसिया प्यासिफिक रिजनल फोरममा एम्नेस्टी नेपाललाई प्रतिनिधित्व गर्दै उपाध्यक्ष केशव पोखेल, नेसनल बोर्ड सदस्य गरिमा पाण्डेय र निर्देशक निराजन थपलियाको सहभागिता रहेको थियो। एसिया प्यासिफिक क्षेत्रका १३ शाखा (नेपाल, थाइल्याण्ड, मलेशिया, ताइवान, फिलिपिन्स, इन्डोनेसिया, मंगोलिया, इन्डोनेसिया, कोरिया, जापान, अस्ट्रेलिया, न्युजिल्याण्ड र हङकङ) का प्रतिनिधिका साथै अन्तर्राष्ट्रिय बोर्ड अध्यक्ष अन्जुला, कोषाध्यक्ष दवाना राइट, अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय कोअलिसन लिडरसिप टिमका सिनियर डाइरेक्टर डिप्रोस् मुचेना र लरै सभ, अन्तर्राष्ट्रिय नोमिनेसन कमिटिका उपाध्यक्ष पासाङ शेर्पा, प्रेपकम तथा ग्लोबल असेम्बलीका अध्यक्ष ग्वाडालुपे रिभासलगायतको रिजनल फोरममा सहभागिता रहेको थियो। रिजनल फोरममा एसिया प्यासिफिक क्षेत्रमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको रणनीतिक लक्ष्यका आधारमा शाखाहरूद्वारा भएका गतिविधिहरूका कारण देखिएका

मानवअधिकारका प्रभावहरू, ग्लोबल असेम्ब्लीका तयारीहरू, एम्नेस्टीको लिडरसिप भूमिकामा रहेकाहरूसँगको प्यानल छलफल, लुमेन र ग्लोबल असेम्ब्लीमा प्रस्ताव गरिएका अन्य प्रस्तावहरू, निर्देशक, अध्यक्ष र युथबीचको प्यारलल सत्रलगायतका विषयहरूमा सघन छलफलहरू भएका थिए। फोरममा एसिया प्यासिफिक क्षेत्रका विविध भाषिक, श्रोत, साधन, परिचालन लगायत गहिरिँदो मानवअधिकारका चुनौतीहरूका बारेमा पनि गम्भीर छलफलहरू भएका थिए।

सन् २०२५ को रिजनल फोरम नेपालमा हुनेछ र एम्नेस्टी नेपाल होस्ट शाखा हुनेछ।

रिजनल फोरममा सहभागीहरूको सामूहिक तस्वीर

ग्लोबल असेम्ब्लीमा एम्नेस्टी नेपाल शाखाको सहभागिता

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको सन् २०२४ को ग्लोबल असेम्ब्लीमा एम्नेस्टी नेपालको प्रतिनिधित्व गर्दै अध्यक्ष बिपिन बुढाथोकी, बोर्ड सदस्य मञ्जु विश्वकर्मा र निर्देशक निराजन थपलियाको सहभागिता रह्यो। अगस्ट १ देखि ४ सम्म चलेको ऐतिहासिक ग्लोबल असेम्ब्लीले एम्नेस्टी अभियानमा दूरगामी प्रभाव पार्ने महत्त्वपूर्ण निर्णयहरू गरेको छ। अगस्ट २ को उद्घाटन सत्रमा नोबेल पुरस्कार विजेता पत्रकार [मारिया रेसाले](#) ग्लोबल असेम्ब्लीलाई "भर्चुअल्ली अड्रेस" गर्नुभएको थियो। राफ्लरकी संस्थापक र कार्यकारी रेसाले "[हाउ टु स्ट्याण्ड अप टु अ डिक्टेटर](#)" शीर्षकको आफ्नो पछिल्लो पुस्तक सन् २०२२ मा प्रकाशन गर्नुभएको छ। उहाँले आफ्नो प्रस्तुतीमा अधिनायकवादी शासकहरूलाई आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्सले कसरी सजिलो बनाइरहेको छ र यसमा सर्वसाधारणहरूले आफ्नो निजत्व र "छनौट" कसरी गुमाइरहेका छन् भन्ने सवालमा चाखलाग्दो प्रस्तुती राख्नुभएको थियो। त्यसपछि सेक्रेटरी जनरल, ट्रेजरर र अन्तर्राष्ट्रिय बोर्ड अध्यक्षका जवाफेदहता प्रतिवेदनहरू प्रस्तुत र अनुमोदन गरिएको थियो। त्यसपछि गभर्नेन्सका समस्याहरूलाई कसरी सही संबोधन गर्ने भन्ने सवालमा पनि लामो बहस र छलफलहरू भएका थिए।

अकाउन्टेबिलिटी सत्रपछि प्रस्तावित मोसनहरूमाथि "ब्रेकआउट ग्रुप" हरूमा छलफल गरी रिभिज र रिभिजन गरिएको थियो। गभर्नेन्स ग्रुपमा अध्यक्ष, फाइनान्स ग्रुपमा निर्देशक र ह्युमन राइट्स ग्रुपमा बोर्ड सदस्यको उपस्थिति र सहभागिता रहेको थियो। प्रस्तावित मोसनहरूमा *मोसन अन इकुइटेबल फाइनान्स एण्ड रिडिस्ट्रिब्युसन*, *मोसन अन रेस्ट्रिक्टेड गिभिङ्ग*, *मोसन अन सस्टेनेबिलिटी*, *मोसन अन युथ रेप्रेजेन्टेसन अन एम्नेस्टीज् ग्लोबल डिसिजन मेकिङ्ग*, *मोसन अन ट्याक्सेसन*, *इनइक्वालिटी एण्ड ह्युमन राइट्स*, *मोसन अन डिभलापिङ्ग अ पोलिसि अन रूल अफ ल एण्ड ह्युमन राइट्स* र *मोसन अन राइट टु सेल्फ डिटरमिनेसन अफ इन्डिजिनस पिपल्ज्मा* केही भाषिक संशोधन गरी अनुमोदन गरिएको थियो। एम्नेस्टी बेल्जिय र

न्युजिल्याण्डद्वारा प्रस्तावित इमर्जेन्सी मोसन अन लुमेन ग्लोबल गभर्नेन्स रिफर्मअन्तर्गत रहेका ३४ वटा विभिन्न प्रस्तावमा १४ वटा मा मात्र ब्रेकआउट सत्रमा छलफल सम्पन्न भएकोले उक्त १४ वटा प्रस्तावहरूमाथि भोटिङ्ग गरिएकोमा संशोधित भाषासहितको १२ वटा प्रस्तावहरू अनुमोदित भएका थिए। बाँकी प्रस्तावहरूमाथि भने आगामी वर्षमा हुने ग्लोबल असेम्बलीमा पुनः छलफल गरिने जनाइएको छ। ग्लोबल गभर्नेन्सको दुई वर्षे चक्रसम्बन्धी प्रस्ताव विफल भएको छ र हाललाई यथास्थितिको अवस्था रहेको छ। तर प्रत्येक वर्ष आयोजना हुने ग्लोबल गभर्नेन्स मिटिङ्गका तीन जना शाखाका प्रतिनिधिहरूमा एकजना अनिवार्य युवा हुनुपर्ने भन्ने प्रस्ताव भने पारित भएको छ।

एम्नेस्टी नेपालका लागि यस ग्लोबल असेम्बलीको एउटा सुखद पक्ष के रहेको थियो भने एम्नेस्टी नेपालबाट इन्टरनेसनल नोमिनेसन कमिटिको सदस्य पदमा मनोनित पासाड शेर्पा सो पदमा दोश्रो कार्यकालका लागि निर्वाचित हुनुभएको छ। विषम परिस्थितिका बाबजुद निर्वाचित भई महत्त्वपूर्ण जिम्मेवारी वहन गर्नुभएकोमा एम्नेस्टी नेपालका प्रतिनिधि पासाड शेर्पालाई फेरी पनि हार्दिक बधाइ र सफल कार्यकालको शुभकामना।

ग्लोबल असेम्बलीमा सहभागीहरूको सामूहिक तस्वीर

४. भौतिक सम्परीक्षण प्रतिवेदन:

एम्नेस्टी नेपालमा रहेका भौतिक सम्पत्तिहरूको सम्परीक्षण गर्ने काम राष्ट्रिय सचिवालयबाट सम्पन्न भएको छ। निर्देशकद्वारा प्रस्तुत भौतिक सम्परीक्षण प्रतिवेदन २०८०/०८१ लाई बोर्डले ग्रहण गरी एम्नेस्टी नेपालमा भएका सम्पूर्ण भौतिक सम्पत्ति/वस्तु तथा जिन्सी रेकर्ड रूजु निरीक्षण समेत गरी सो भौतिक सम्पत्तिको प्रतिवेदन स्वीकृत गरिएको छ ।

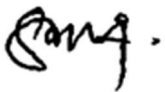
५. लेखापरीक्षण:

सम्मानित यस सभाका अध्यक्षज्यू एवं सभासदज्यूहरू,

३२ औं साधारण सभामा नेसनल बोर्डद्वारा प्रस्तुत लेखापरीक्षक नियुक्तिको प्रस्तावमा आवेदक विभिन्न लेखापरीक्षकहरूमध्ये कुनै एकबाट लेखापरीक्षण गराउन नेसनल बोर्डलाई अधिकार प्रत्यायोजन भएबमोजिम प्रस्तावितमध्येकै एक लेखापरीक्षक खतिवडा दिपेश एण्ड एसोसिएट्स कम्पनीद्वारा आ.व. २०८०/०८१ को लेखापरीक्षण गराउने काम सम्पन्न गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सबै समूहहरूमा प्रेषित गरिसकिएको हुँदा त्यसबाट संस्थाको आयव्ययको अवस्थाका बारेमा यस सभाका सभासदज्यूहरूले जानकारी हाँसिल गर्नु भएकै छ ।

मानवअधिकार अभियानमा दृढ भइ विश्वव्यापी रूपमा कार्यरत एम्नेस्टी इन्टरनेसनल परिवारका हामी सबै अभियन्ताहरू अगाडी आइपर्ने चुनौतीहरूको सामना गर्दै निरन्तर अघि बढि नै रहनेछौं भन्ने दृढ विश्वास लिएको छु । एम्नेस्टी नेपालको नेसनल बोर्ड यस यात्रामा सदैव आफ्ना सम्पूर्ण सदस्य र शुभचिन्तकहरूलाई साथ र सहयोग प्रदान गर्न सदा तत्पर रहेको कुरा यहाँ पुनः दोहोर्याउन चाहन्छु ।

धन्यवाद ।

शचिता कुइँकेल

महासचिव, एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

२०८१ असोज १२

तेत्तिसौ साधारण सभा

नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)

२०८१ मंसिर २९ र ३०

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

कोषाध्यक्षद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को आर्थिक प्रतिवेदन

अध्यक्ष महोदय तथा यस सभाका सभासदज्यूहरू,

यस सम्मानित साधारण सभामा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु। एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको यस आर्थिक विवरणले आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को २०८० साउन १ गते (१७ जुलाई २०२३) देखि २०८१ असार मसान्त (१५ जुलाई २०२४) सम्मको आय व्यय विवरणलाई समेटेको छ।

एम्नेस्टी नेपाल एक अभियानमुखी संस्था

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल एक अभियानमुखी संस्था हो। एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध सदस्यहरू यसले सञ्चालन गर्ने अभियानमा स्वयंसेवी र निस्वार्थ रूपमा मानवअधिकारको रक्षार्थ योगदानरत हुनुहुन्छ। यो संस्थाको सुसञ्चालनमा तमाम सदस्य, समर्थक र दाताहरूद्वारा प्रकट भएको सहयोग, सदासयता र सद्भावप्रति नतमस्तक रहेको छ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको आर्थिक स्रोत

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले स्वतन्त्रता र निष्पक्षता कायम राख्ने उद्देश्यका साथ आफ्ना अभियानहरू सञ्चालन गर्ने र अनुसन्धानात्मक कार्यका लागि कुनै पनि सरकार र राजनीतिक दलबाट आर्थिक अनुदान लिँदैन। यसका शुभेच्छुक र समर्थकबाट प्राप्त हुने आर्थिक सहयोग, अर्थ सङ्कलनका विभिन्न कार्यक्रमबाट प्राप्त रकम, सदस्यता शुल्क तथा विभिन्न देशमा रहेका राष्ट्रिय शाखाहरूले प्रत्येक वर्ष अनिवार्य बुझाउने रकम नै यसको प्रमुख आर्थिक स्रोत हो।

एम्नेस्टी नेपालको आर्थिक स्रोत

एम्नेस्टी नेपालको नियमित श्रोतअन्तर्गत सदस्यता शुल्क, समूह/वार्षिक साधारण सभा दर्ता शुल्क, अर्थ सङ्कलन कार्यक्रमहरू, प्रकाशन एवं उत्पादित अन्य सामग्रीको बिक्रीबाट प्राप्त रकम आदि रहेका छन् भने अभियान सञ्चालन, प्रकाशन तथा कार्यालय सञ्चालन खर्चका लागि आर्थिक स्रोतको ठूलो हिस्सा हालसम्म एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयद्वारा व्यवस्थित गरेको "र्याम" कोषबाट प्राप्त हुँदै आएको छ।

स्वतन्त्र, निष्पक्ष, पारदर्शी संस्था र आर्थिक पारदर्शिता

संस्थाले देशका कुनै पनि राजनीतिक दल वा सरकारबाट कुनैपनि किसिमको आर्थिक सहयोग लिँदैन। तसर्थ यो आफैँमा स्वतन्त्र संस्था हो। विगतका वर्षहरूमा झैं यस वर्ष पनि आ.व. २०८०/०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन नेसनल बोर्ड बैठकले पारित गरेपश्चात संस्थामा आबद्ध समूहहरू मार्फत सदस्यहरूलाई संप्रेषित गरिएको छ। यसका साथै सार्वजनिक दस्तावेजको रूपमा वितरण गर्न तयार गरिएको यस संस्थाको वार्षिक प्रतिवेदन र साधारण सभाको दस्तावेज पुस्तिकामा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनलाई अनिवार्य रूपमा समावेश गरिने

गरिन्छ। यो प्रतिवेदन साधारण सभाका प्रतिनिधि लगायत सबै सहभागीहरूलाई उपलब्ध गराई छलफल गरिन्छ।

साधारण सभाले लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पारित गरे लगत्तै पत्रकार सम्मेलन आयोजना गरी अधिल्लो आ.व.मा के कस्ता कामहरू गरिए र कहाँबाट कति रकम प्राप्त भई के के काममा कति कति रकम खर्च भयो भनी सार्वजनिक गरी सामाजिक लेखापरीक्षण समेत गर्ने गरिएको छ। साथै लेखापरीक्षण प्रतिवेदनलाई एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको वेबसाइटमा पनि राखे गरिएको छ।

साधारण सभाबाट लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पारित भएपछि सो प्रतिवेदन जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, समाज कल्याण परिषद, एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय लगायतका निकायहरूमा पेश गरिनेछ। यसका अलावा कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थाले यस संस्थाको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन वा आर्थिक कारोबारको सम्बन्धमा सूचना माग गरेमा तुरुन्त उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ।

आयव्यय विवरण

यस संस्थाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा आम्दानीतर्फ रु. ४,६३,४६,४५७।०० (चार करोड त्रिसष्टी लाख छयालिस हजार चार सय सन्ताउन्न रुपैयाँ) रहेको छ, भने खर्चतर्फ रु. ४,२०,०८,३३९।०० (चार करोड बीस लाख आठ हजार तीन सय उनन्चालीस रुपैयाँ) रहेको छ।

क) आय विवरण

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को आम्दानीमा रु. ४,६३,४६,४५७।०० (चार करोड त्रिसष्टी लाख छयालिस हजार चार सय सन्ताउन्न रुपैयाँ) मा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको **Resource Allocation Mechanism (RAM Grant)** अन्तर्गत प्राप्त रकम रु. ४,३७,९९,५५६।०० (चार करोड सैंतिस लाख एकानब्बे हजार पाँच सय छपन्न रुपैयाँ), सदस्यता शुल्क बापत प्राप्त रकम रु. १३,३०,२१०।०० (तेह्र लाख तीस हजार दुई सय दस रुपैयाँ), एम्नेस्टी नेपालको मुद्दति निक्षेप र चलती खाताबाट प्राप्त ब्याज आय रु. ९,७०,४९३।०० (नौ लाख सत्तरी हजार चार सय त्रियानब्बे रुपैयाँ), र अन्य आय रु. २,५४,९९८।०० (दुई लाख चउन्न हजार एक सय अठानब्बे रुपैयाँ) समावेश गरिएको छ।

कुन कुन शीर्षकमा कति कति आम्दानी भएको थियो भन्ने विस्तृत विवरण लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको अनुसूची ४ को ४.९ र ४.१० मा उल्लेख गरिएको छ।

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा संस्थाको कुल खर्च रु. ४,२०,०८,३३९।०० (चार करोड बीस लाख आठ हजार तीन सय उनन्चालिस रुपैयाँ) रहेको छ। यसमा कार्यक्रमतर्फ रु. २,३९,५६,८१९।०० (दुई करोड उनन्चालिस लाख छपन्न हजार आठ सय उन्नाइस रुपैयाँ), कर्मचारी खर्चतर्फ रु. १,४६,५२,९१९।०० (एक करोड छयालिस लाख बाउन्न हजार नौ सय उन्नाइस रुपैयाँ) र प्रशासनिकतर्फ रु. ३३,९८,६०२।०० (तेत्तिस लाख अठानब्बे हजार छ सय दुई रुपैयाँ) को खर्च समावेश गरिएको छ।

विभिन्न शीर्षकमा कति खर्च भयो भन्ने विस्तृत विवरण लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको अनुसूची ४ को ४.१, ४.२, ४.११, ४.१२, र ४.१३ मा उल्लेख छ।

ख) मुद्दती निक्षेपमा लगानी, पेशकी तथा अग्रिम भुक्तानी, बैङ्क मौज्दात, र दायित्व विवरण

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को आषाढ मसान्तमा संस्थाको कुल रु. १,५०,००,०००।०० (एक करोड पचास लाख रुपैयाँ) मुद्दती निक्षेपमा लगानी रहेको छ।

आ.व. २०८०/०८१ आषाढ मसान्तमा संस्थाको पेशकी र अग्रिम भुक्तानी बापतको कुल रकम रु. ५,५१,९५६।०० (पाँच लाख एकाउन्न हजार नौ सय छपन्न रुपैयाँ) रहेको छ।

आ.व. २०८०/०८१ आषाढ मसान्तमा संस्थाको बैङ्क मौज्दात कुल रु. १,६३,४४,५१७।०० (एक करोड त्रिसठ्ठी लाख चवालिस हजार पाँच सय सत्र रुपैयाँ) रहेको छ।

आ.व. २०८०/०८१ आषाढ मसान्तमा संस्थागत चालु दायित्व कुल रु. २३,१८,५१०।०० (तेइस लाख अठार हजार पाँच सय दस रुपैयाँ) रहेको छ। त्यसैगरी, दीर्घकालीन दायित्व रु. ४६,८१,६७६।०० (छयालीस लाख एकासी हजार छ सय छयहत्तर रुपैयाँ) रहेको छ।

आ.व. २०८०/०८१ आषाढ मसान्तको बैङ्क मौज्दात, मुद्दती निक्षेपमा लगानी, पेशकी तथा अग्रिम भुक्तानी र दायित्व विस्तृत विवरण अनुसूची ४ को ४.३, ४.४, ४.५, ४.७ र ४.८ मा उल्लेख गरिएको छ।

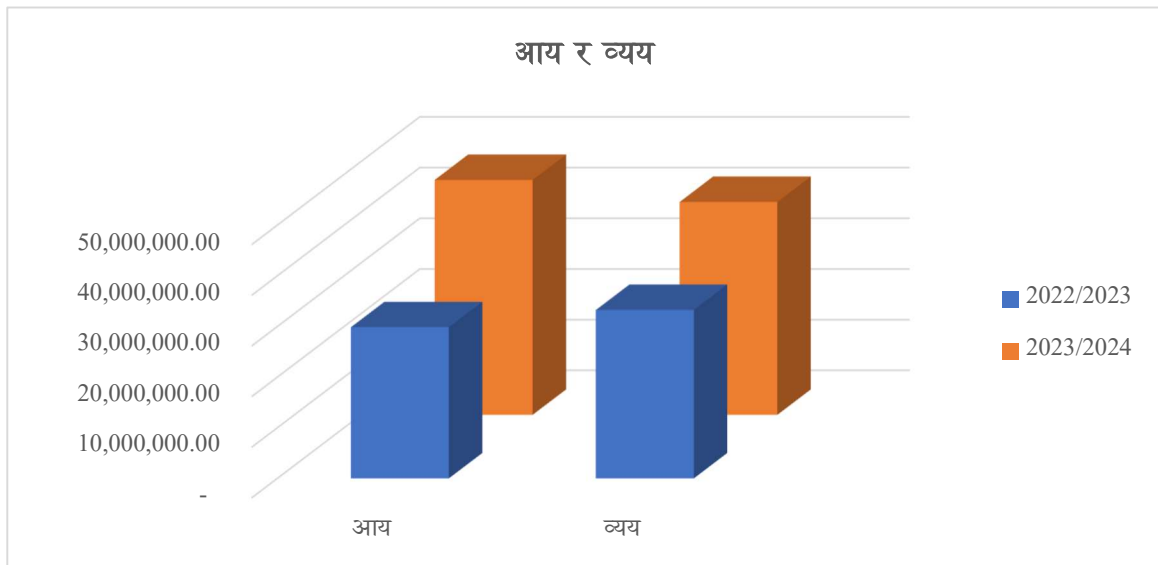
ग) हास कट्टी विवरण

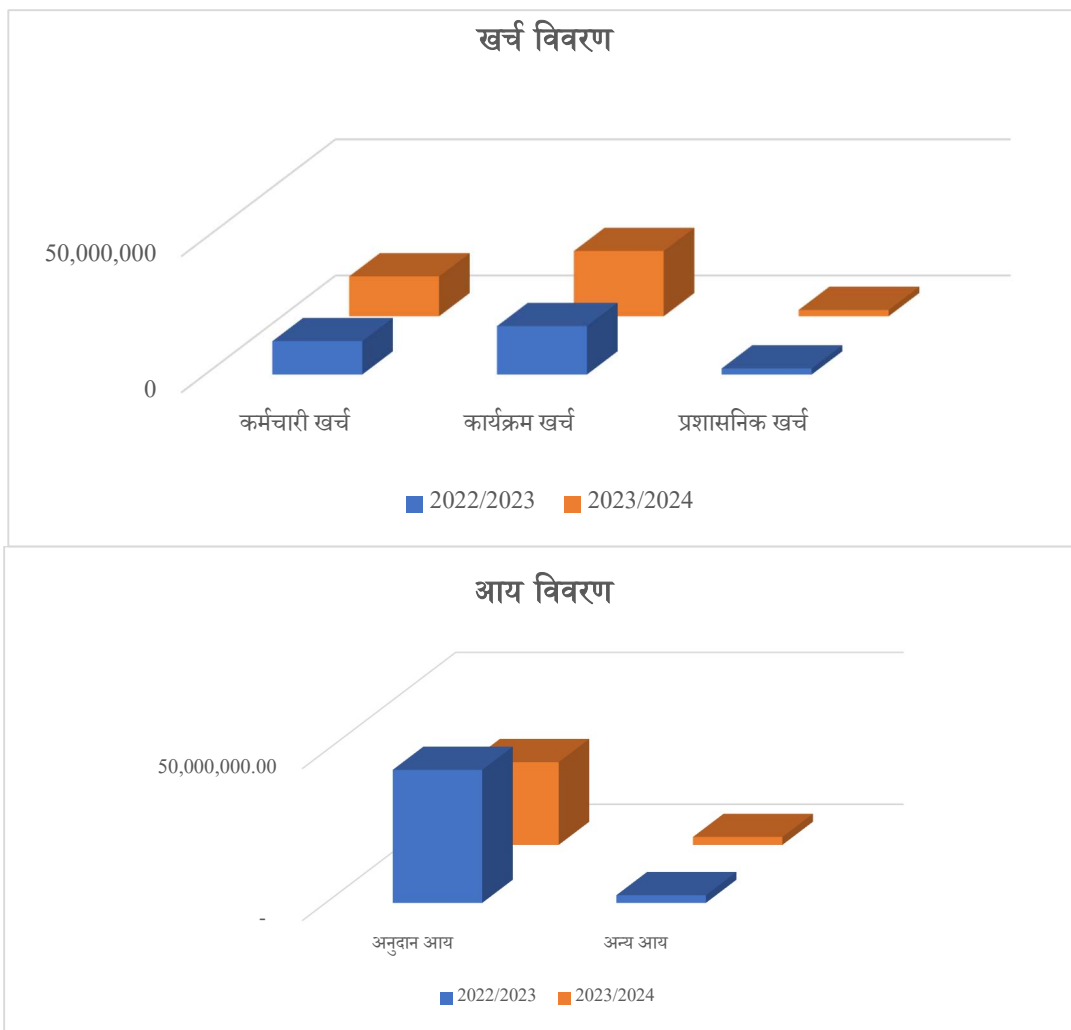
आ.व. २०८०/०८१ आषाढ मसान्तसम्म संस्थामा रहेका सम्पूर्ण हास कट्टी योग्य सम्पतिहरूमा रु. १०,६३,०७६।०० (दश लाख त्रिसठ्ठी हजार छयहत्तर रुपैयाँ) हास कट्टी गरिएको छ।

घ) स्रोतमा करकट्टी रकम दाखिला

आ.व. २०८०/०८१ आषाढ मसान्त सम्म संस्थाले रु. १९,४८,०६५।६८ (उन्नाइस लाख अठचालिस हजार पैसठ्ठी रुपैयाँ र अठसठ्ठी पैसा) स्रोतमा करकट्टी बापतको रकम नेपाल सरकार करदाता सेवा कार्यालय बालाजु मार्फत् कर दाखिला गरेको छ।

ङ) आर्थिक प्रतिवेदन चार्टमा

अध्यक्ष महोदय,

एम्नेस्टीको नीतिभिन्न रही अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयलाई गर्नुपर्ने रिपोर्टिङ गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको प्रत्यक्ष निर्देशनमा नेपाल सरकारले तोकेको करसम्बन्धी प्रचलित नियमलाई समेत परिपालना गर्दै एम्नेस्टी नेपालको आर्थिक कारोबारहरू भएका छन्।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको आर्थिक अवस्था विगतमा झैं यसवर्ष पनि सन्तोषजनक रहेको छ। एम्नेस्टी नेपाल शाखालाई विभिन्न क्षेत्रबाट सहयोग पुर्याउनु हुने शुभचिन्तक, कार्यक्रम र विभिन्न अभियानहरूमा सहयोग पुर्याउनु हुने समूह, युथ नेटवर्क, व्यक्तिगत सदस्य, राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारी र अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरूमा पनि यहाँहरूको निरन्तर र सक्रिय सहयोगको अपेक्षा राख्दछु।

धन्यवाद ।

रोशन बजगाईं

कोषाध्यक्ष

मिति: २०८१ असोज १२

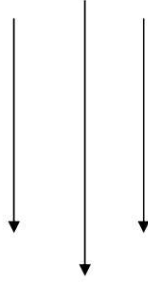
AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL SECTION

Audit Report

For

For the Period 17 July 2023 to 15 July 2024

Fiscal Year:- 2080-81

Submitted by:

Khatiwada Dipesh & Associates

Chartered Accountants

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To The Members of Amnesty International Nepal

Opinion

We have audited the financial statements of Amnesty International Nepal for the year ended 31 Ashad 2081 (15 July 2024) which comprise of the Statement of Financial Position, Statement of Income and Expenditure, Statement of Cash Flow and Statement of Change in Reserve for the year ended and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of Amnesty International Nepal as at 31 Ashad 2081 (corresponding to 15 July 2024) and its financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with with Nepal Accounting Standards for Not-for-Profit Organizations (NAS for NPOs).

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with Nepal Standards on Auditing (NSAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of Amnesty International Nepal in accordance with the handbook of code of ethics for professional accountants issued by Institute of Chartered Accountants of Nepal (ICAN), and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of Management for the Financial Statements

The management is responsible for the preparation of financial statements that give a true and fair view in accordance with generally accepted accounting principles, and for such internal control as the management determine is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the management is responsible for assessing the organization's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless the management either intend to liquidate the organization or to cease operations, or have no realistic alternative but to do so.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with NSAs will always detect a material misstatement when it exists.

As part of an audit in accordance with NSAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control;
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the organization's internal control;
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by the organization.
- Conclude on the appropriateness of the managements' use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the organization's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the organization to cease to continue as a going concern; and
- Evaluate the overall presentation, structure, and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

For and on behalf of
Khatiwada Dipesh & Associates
Chartered Accountants

Dipesh Khatiwada
Principal,

Date: 30 September 2024
UDIN: 240930CA01360DQBtv

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu

Statement of Financial Position
As at 31 Ashadh 2081 (15 July 2024)

Particular	Notes	Amount in NRs.	
		31.03.2081	31.03.2080
ASSETS			
Non - Current Assets			
Property Plant and Equipment	4.1	8,469,544	8,365,746
Intangible Assets	4.2	83,313	104,141
Total Non - Current Assets		8,552,857	8,469,887
Current Assets			
Investment in Fixed Deposits	4.3	15,000,000	15,000,000
Accounts Receivables	4.4	551,956	2,520,686
Cash and Cash Equivalents	4.5	16,344,517	8,057,110
Total Current Assets		31,896,473	25,577,795
Total Assets		40,449,330	34,047,682
LIABILITIES & RESERVES			
Accumulated Reserves			
Unrestricted Funds/ Accumulated Surplus	4.6	33,449,145	29,111,026
Total Accumulated Reserves		33,449,145	29,111,026
Non - Current Liabilities			
Employee Benefit Liabilities	4.7	4,681,676	4,274,117
Total Non - Current Liabilities		4,681,676	4,274,117
Current Liabilities			
Accounts Payable	4.8	2,318,510	662,538
Total Current Liabilities		2,318,510	662,538
Total Liabilities		7,000,185	4,936,655
Total Liabilities and Reserves		40,449,330	34,047,682

Significant Accounting Policies and Notes to Account form an integral part of Statement of Financial Position

Bipin Badhathoki
Chairperson

Sachita Kuikel
General Secretary

Keshab Pokhrel
Vice Chairperson

Hom Bahadur Adhikari
Deputy General Secretary

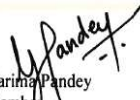

Keshan Bajgain
Treasurer

Nirajan Thapaliya
Director

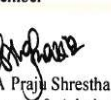

Manju Bishwokarma
Member

Devendra Kumar Sejuwal
Member

Bimala Wagle
Member

Garima Pandey
Member

Nikhil Pokharel
Member

CA Praji Shrestha
Finance & Admin Manager

As per our report of even date

Dipesh Khatiwada, CA
Principal
Khatiwada Dipesh & Associates;
Chartered Accountants

Place: Balaju, Kathmandu
Date : 29 September, 2024

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu

Statement of Income & Expenditure
For the Year Ended 31 Ashadh 2081

Particular	Notes	Amount in NRs.	
		FY 2080.81	FY 2079.80
INCOME			
Incoming Resources	4.9	43,791,556	27,237,990
Financial Income	4.10	970,493	1,378,600
Other Income	4.10	1,584,408	1,234,107
Total Income		46,346,457	29,850,697
EXPENDITURE			
Staff Cost	4.11	14,652,919	12,261,007
Program Expenses	4.12	23,956,819	17,801,483
General Administrative Expenditure	4.13	2,314,698	2,270,811
Depreciation on Fixed Assets	4.1	1,063,076	899,778
Depreciation on Intangible Assets	4.2	20,828	26,035
Total Expenditure		42,008,339	33,259,114
Net Surplus/(Deficit) Before Taxation		4,338,119	(3,408,416)
Income Tax Expenses			
Surplus/(Deficit) For the Year		4,338,119	(3,408,416)

Significant Accounting Policies and Notes to Account form an integral part of Statement of Income and Expenditure

As per our report of even date

Bipin Budhathoki
Chairperson

Sachita Kuikel
General Secretary

Keshab Pokhrel
Vice Chairperson

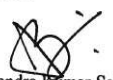

Hom Bahadur Adhikari
Deputy General Secretary

Roshan Bajgain
Treasurer

Nirajan Thapa
Director

Dipesh Khatiwada, CA
Principal
Khatiwada Dipesh & Associates;
Chartered Accountants

Manju Bishtwokarma
Member

Devendra Kumar Sejuwal
Member

Bimala Wagle
Member

Garima Pandey
Member

Nikhil Pokharel
Member

CA Praju Shrestha
Finance & Admin Manager

Place: Balaju, Kathmandu
Date : 29 September, 2024

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu

Statement of Cash Flows
For the Year Ended 31 Ashadh 2081

Particular	Amount in NRs.	
	FY 2080.81	FY 2079.80
Cash Flows From Operating Activities		
Surplus/ (Deficit) for the Year (Before Tax)	4,338,119	(3,408,416)
Adjustments to Reconcile Surplus/(Deficit) to Net Cash Flows: Non-Cash Items:		
Depreciation and Impairment of Property, Plant and Equipment	1,063,076	899,778
Amortization and Impairment of Intangible Assets	20,828	26,035
Working capital adjustments:		
Accounts Receivable	1,968,729	(1,969,590)
Accounts Payable	1,655,972	467,786
Other Financial Liabilities	407,559	-
Less:		
Income Tax Paid	-	-
Net Cash from/(used in) Operating Activities	9,454,282	(3,984,407)
CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES		
Purchase of Property Plant and Equipment	(1,166,874)	(675,910)
Net Cash from/(used in) Investing Activities	(1,166,874)	(675,910)
CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES		
Borrowing of Government Loans	-	-
Net Cash from/(used in) Financing Activities	-	-
Net Increase/(Decrease) in Cash and Cash Equivalent	8,287,408	(4,660,316)
Cash and Cash Equivalent At 1 Shrawan 2080	8,057,110	12,717,427
Cash and Cash Equivalent At 31st Ashadh 2081	16,344,517	8,057,110

Significant Accounting Policies and Notes to Account form an integral part of Statement of Cash Flows

As per our report of even date

Bipin Budhathoki
Chairperson

Sachita Kulkel
General Secretary

Keshab Pokhrel
Vice Chairperson

Hom Bahadur Adhikari
Deputy General Secretary

Boshan Bajgain
Treasurer

Nirajan Thapafiya
Director

Dipesh Khatiwada, CA
Principal
Khatiwada Dipesh & Associates,
Chartered Accountants

Manu Bishwakarma
Member

Devendra Kumar Sejuwal
Member

Bimala Wagle
Member

Garima Pandey
Member

Nikhil Pokharel
Member

CA Praju Shrestha
Finance & Admin Manager

Place: Balaju, Kathmandu

Date : 29 September, 2024

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu

Statement of Changes in Reserves
For the Year Ended 31 Ashadh 2081

Amount in NRs.

Description	Restricted Reserves	Designated Fund	Unrestricted Reserves	Total
Balance as at 31st Ashadh 2079			32,519,442	32,519,442
Surplus/Deficient			(3,408,416)	(3,408,416)
Funds Received			-	-
Transferred to Deferred Grant-FA				-
Transferred to Income				-
Allocation to Designated Fund				-
Allocation to Endowment Fund	-	-	-	-
Allocation to Capital Reserves	-	-	-	-
Balance as at 1st Shrawan 2080	-	-	29,111,026	29,111,026
Surplus/Deficient			4,338,119	4,338,119
Funds Received				-
Transferred to Deferred Grant-FA				-
Transfer to Income				-
Transferred to Deferred Grant-FA				-
Allocation to Designated Fund				-
Allocation to Endowment Fund				-
Allocation to Capital Reserves				-
				-
Balance as at 31 Ashadh 2081	-	-	33,449,145	33,449,145

Significant Accounting Policies and Notes to Account form integral part of Statement of Changes in Reserve

As per our report of even date

Bipin Budhathoki
Chairperson

Sachita Kuikel
General Secretary

Keshab Pokhrel
Vice Chairperson

Hom Bahadur Adhikari
Deputy General Secretary

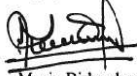
Roshan Bajgain
Treasurer

Nirajan Thapaliya
Director

Dipesh Khatiwada, CA
Principal
Khatiwada Dipesh & Associates;
Chartered Accountants

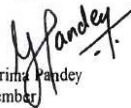
Manju Bishwokarma
Member

Devendra Kumar Sejuwal
Member

Binjala Wagle
Member

Garima Pandey
Member

Nikhil Pokharel
Member

CA Praju Shrestha
Finance & Admin Manager

Place: Balaju, Kathmandu

Date : 29 September, 2024

Amnesty International Nepal
Balaju, Nepal
Significant Accounting Policies and Notes to Financial Statement for the year ended 31
Ashadh 2081 (15 July 2024)

1. General Information

Amnesty International (AI) Nepal, hereinafter mentioned as 'AI Nepal' or 'the organization' is a part of Amnesty International, a global movement of millions of people demanding human rights for all people – no matter who they are or where they are. Amnesty International Nepal (also referred to as Amnesty Nepal or AI Nepal) is founded by Nutan Thapaliya, a lawyer by profession, in 1969 as an affiliate of the global human rights movement Amnesty International.

Amnesty International Nepal envisions a world where every person enjoys all human rights enshrined in the Universal Declaration of Human Rights as well as within other international human rights norms and standards. To achieve this, Amnesty Nepal strives to undertake research and action-focused advocacy campaigns to prevent and end all forms of human rights abuses.

Amnesty Nepal is a constituent of the global community of human rights defenders with values of international solidarity, effective action for victims, global coverage, universality and indivisibility of human rights, and with impartiality and independence as the driving factors in this global movement.

Currently, AI Nepal has over seven thousand active members and activists affiliated through its various local structures such as Groups and Youth Networks in all seven provinces, who are part of a larger global movement of ten million people in 150 countries.

2. Basis of Preparation

2.1. Statement of Compliance

The Statement of Financial Position, Statement of Income & Expenditure, Statement of Changes in Reserves, Statement of Cash Flows together with the significant accounting policies & notes to the financial statements comply with the Generally Accepted Accounting Principles to the extent applicable and the Nepal Accounting Standards for NPOs (NAS for NPOs) issued by Accounting Standard Board of Nepal.

The Financial Statements were authorized for issue as per decision of the Board or Executive Committee date 29 September 2024.

2.2. Basis of measurement

The financial statements have been prepared using the historical cost convention or at Fair value wherever specifically disclosed.

2.3. Functional and presentation currency

The financial statements are presented in Nepali Rupees (NRs.), which is the organization's functional and presentation currency. All financial information presented in Rupees has been rounded to the nearest rupees, except when otherwise indicated.

2.4. Changes in Accounting Policies and Disclosures

The organization has applied several new accounting policies for the first time during the year ended 31 Ashadh 2081. The organization has prepared the financial statements as per NAS for NPOs for the first time by recognizing all assets and liabilities whose recognition is required by NAS for NPOs, not recognizing the items of assets or liabilities which are not permitted by NAS for NPOs, by reclassifying items from previous GAAP to NAS for NPOs as and applying NAS for NPOs in measurement of recognized assets and liabilities.

(Handwritten signatures and stamps)

**Amnesty International Nepal
Balaju, Nepal**

**Significant Accounting Policies and Notes to Financial Statement for the year ended 31
Ashadh 2081 (15 July 2024)**

The effect of transition to NAS for NPOs has been explained in Note 5.1 and 5.2 of these financial statements.

2.5. Significant Accounting Judgments, Estimates and Assumptions

The preparation of the financial statements requires the use of certain critical accounting estimates and judgments. It also requires management to exercise judgment in the process of applying the accounting policies. The management makes certain estimates and assumptions regarding the future events. Estimates and judgments are continuously evaluated based on historical experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. In the future, actual result may differ from these estimates and assumptions.

2.6. Going Concern

Except for certain activities that will conclude on the realization of their relevant activities in accordance with the relevant contract/terms of reference, the financial statements have been prepared on a going concern basis.

3. Summary of significant accounting policies

3.1. Property Plant and Equipment

All items of property, plant and equipment are initially recorded at cost. After the initial recognition of an asset, property plant and equipment are carried at cost less any subsequent depreciation. Subsequent expenditure is capitalized only when it increases the future economic benefits embodied in the item of property and equipment.

Depreciation

Depreciation is provided for on all Property Plant and Equipment on the written down value basis and is calculated on the cost of all property, plant and equipment other than land, to write off such amounts less any terminal value over the estimated useful lives of such assets.

Management Provides for the depreciation on the written down value method. The depreciation rates used for each class of assets are as follows:

Name of Asset	Depreciation Rate
Land	0%
Furniture & Fixtures	25%
Office Equipment	25%
Other Assets	15%
Vehicle	20%
Intangible Assets	20%
Building	5%

Assets Procured through the Restricted Funds

Where the assets are procured from the restricted funds, the organization recognizes the assets as a property, plant and equipment at cost. The equivalent amount is transferred from Restricted Funds to Deferred Grant – Fixed Assets.

The assets are depreciated as per the written down value method. The equivalent amount of depreciation for the period is transferred to income from Deferred Grant-Fixed Assets.

(Handwritten signatures and stamps)

**Amnesty International Nepal
Balaju, Nepal**

**Significant Accounting Policies and Notes to Financial Statement for the year ended 31
Ashadh 2081 (15 July 2024)**

3.2. Intangible Assets

An intangible asset is recognized if it is probable that the extended future economic benefits that are attributable to such intangible asset will flow to the entity and the cost of the asset can be measured reliably. After initial recognition, the intangible asset is measured at cost, less accumulated amortization and accumulated impairment losses.

The organization has procured FAMAS accounting software which the organization has classified as intangible assets. The intangible assets are depreciated at the rate of 20% on a written down value basis.

3.3. Foreign-currency transactions

Transactions in currencies other than Nepal Rupees are converted into Nepal Rupees at rates which approximate the actual rates at the transaction date. At the reporting date, monetary assets (including securities) and liabilities denominated in foreign currency are converted into Nepal Rupees at the rate of exchange at that date. Realized and unrealized exchange differences are reported in the Statement of Income & Expenditure.

3.4. Cash and cash equivalents

The organization considers and classifies cash in hand, amounts due from banks and short-term deposits with an original maturity of three months or less under the category of "Cash and cash equivalents".

3.5. Inventories

The organization do not have any inventories at the end of the reporting date. The items procured for distribution have been distributed to the beneficiaries and they have been charged as project expenditures.

3.6. Employee Benefits Liabilities

The employee benefits mostly include Short Term Employment Benefits. They include salary, allowances which are regularly paid to the employees on behalf of the services rendered by them.

Post Employment Benefits includes contribution to the defined contribution plan (which includes 10% & 8.33% of basic salary as Provident fund & Gratuity respectively).

The organization also provide other long-term employment benefits like accumulated leave facilities. The home leave and sick leave are accumulated for 90 days and 45 days respectively. Any amount of leave accumulated beyond the limit are paid to the employees during the year. Management has provisioned the leave liability computing the amount on the estimation of the amount to be paid to the employees, if all the employees retire from the organization at the reporting date. The inadequate amount of provision is charged as expenditure in the Statement of Income & Expenditure.

3.7. Provisions

A provision is recognized in the statement of financial position when the organization has a legal or constructive obligation because of a past event, it is probable that an outflow of assets will be required to settle the obligation, and the obligation can be measured reliably.

Management has made the provision for leave liabilities to be paid to the employees.

Amnesty International Nepal
Balaju, Nepal
Significant Accounting Policies and Notes to Financial Statement for the year ended 31
Ashadh 2081 (15 July 2024)

3.8. Account Receivables & Payables

Account receivables and payables are stated at the transaction price. If the collectability of an account receivable is uncertain, a provision for the doubtful debt (impairment) will be made in the financial statement.

There is no uncertainty of collection & settlement of account receivables & payables reported in the financial statements.

3.9. Accounting for the receipt and utilization of Reserves/Funds

Reserves are classified as either restricted or unrestricted reserves.

a. Unrestricted Reserves/Funds/accumulated surplus

Unrestricted funds are those that are available for use by the organization at the discretion of the executive committee/board, in furtherance of the general objectives of the organization and which are not designated for any specific purpose.

Management considers the Grant Received from International Secretariat as unrestricted funds as the grant is used at the discretion of Amnesty International Nepal.

Any local income generated are also the part of the unrestricted funds.

b. Restricted Fund

Where grants are received for use in an identified project or activity, such funds are held in a restricted fund account and transferred to the Statement of Income & Expenditure to match with expenses incurred in respect of that identified project. Unutilized funds are held in their respective Fund accounts and included under accumulated fund in the Statement of Financial Position until such time as they are required.

Funds collected through a fund-raising activity for any specific or defined purpose are also included under this category.

Where approved grant expenditure exceeds the income received and there is certainty that the balance will be received such amount is recognized through Debtors in the Statement of Financial Position.

The activities for which these restricted funds may and are being used are identified in the notes to the financial statements Restricted Reserves/Funds. Such restricted fund may include conditions for refund should there be balance of fund at the end of the project.

There are no unrestricted funds in Amnesty International Nepal.

3.10. Grants and Subsidies

Grants and subsidies are recognized in the financial statements at their fair value. When the grant or subsidy relates to an expense it is recognized as deferred income necessary to match it with the costs over the accounting years, which is intended to compensate for on a systematic basis.

Grants and subsidies in the form of PPE (Fixed assets) are generally shown as deferred income in the Statement of Financial Position and credited to the Statement of Income & Expenditure over the useful life of the asset by the amount of depreciation with corresponding debit to deferred income over more than one accounting period.

[Handwritten signatures and initials in Nepali script, including names like 'Shree J...', 'Y. Pandey', 'R.K.', 'S.B.', 'D.', 'M.', 'P.', 'N.']

**Amnesty International Nepal
Balaju, Nepal**

**Significant Accounting Policies and Notes to Financial Statement for the year ended 31
Ashadh 2081 (15 July 2024)**

3.11. Income recognition

a. Contributions/ Incoming Sources

Grant received pertaining to the unrestricted funds are recognized at the receipt of such grant in the organization's bank account.

Income realized from restricted funds, if any, is recognized in the Statement of Income & Expenditure only when there is certainty that all the conditions for receipt of the funds have been complied with and the relevant expenditure that it is expected to compensate has been incurred and charged to the Statement of Income & Expenditure. Unutilized funds are carried forward as such in the Statement of Financial Position.

Gifts and donations received in kind are recognized at fair value at the time that they are distributed to beneficiaries, or if received for resale with proceeds being used for the purpose of the organization at the point of such sale. Items not sold or distributed are inventoried but not recognized in the financial statements.

All other income is recognized when the organization is legally entitled to the use of such funds and the amount can be quantified. This would include income receivable through fund raising activities and donations.

b. Financial Income

Interest earned is recognized on an accrual basis when there is certainty of receipt. Dividend received is recognized when the right to receive dividend is established.

c. Other income

Other Income is recognized on an accrual basis except otherwise categorically explained to be on cash basis.

Revenues earned on services rendered are recognized in the accounting period in which the services were rendered and accepted by the clients.

Net gains and losses on the disposal of property, plant and equipment and other non-current assets, including investments, are recognized in the Statement of Income & Expenditure after deducting from the proceeds on disposal, the carrying value of the item disposed of and any related selling expenses.

3.12. Expenditure recognition

Expenses in carrying out the projects and other activities of the organization are recognized in the Statement of Income & Expenditure during the period in which they are incurred. Other expenses incurred in administering and running the organization and in restoring and maintaining the property plant and equipment to perform at expected levels are accounted for on an accrual basis and charged to the Statement of Income & Expenditure.

3.13. Taxation

a. Current Taxes

The Organization has got tax exempted status and accordingly no provision for tax has been made. The organization has not generated income through any other activities other than specified in its objectives.

Handwritten signatures and initials in various colors (black, blue, red) are present below the text, including names like 'Shrestha', 'Gandey', 'Sapkota', 'Bhandari', and 'Bhandari'.

Amnesty International Nepal
Balaju, Nepal

Significant Accounting Policies and Notes to Financial Statement for the year ended 31
Ashadh 2081 (15 July 2024)

b. Deferred Taxes

The organization has got tax exempted status and accordingly there are no temporary difference and no provision for deferred tax has been made.

3.14. Contingent liabilities

A contingent liability is a possible obligation that arises from past events and whose existence will be confirmed only on the occurrence or non-occurrence of one or more uncertain future events that are not wholly within the control of the Organization. It may also be a present obligation that arises from past events but in respect of which an outflow of economic benefit is not probable or which cannot be measured with sufficient reliability. For certain operational claims reported as contingent liabilities, it may not be practical to disclose detailed information on their corresponding nature and uncertainties.

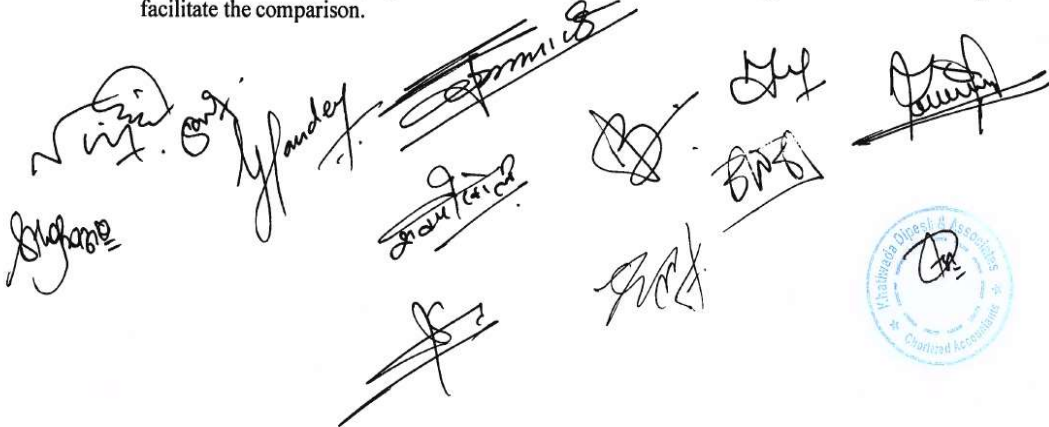
The organization do not have any contingent liabilities till the reporting period.

3.15. Related Party Transactions

The organization has identified the members of the board & director as key management personnel as its related parties. No transaction has been incurred with the related parties other than the meeting allowance paid & travelling expenses reimbursed of the executive committee members and employee benefits provided to Key Management Personnel, which is NRs. 3,497,448.88 during the year 2080.81.

3.16. Previous Years Figures

Previous year's opening figures have been regrouped and rearranged wherever necessary to facilitate the comparison.

The image shows several handwritten signatures in black ink, some of which are crossed out with a diagonal line. To the right, there is a circular blue stamp of the Chartered Accountants Association of Nepal, featuring a central emblem and the text 'Chartered Accountants' around the perimeter.

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu

Notes to the Financial Statement for the Year Ended 31 Ashadh 2081

4 Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

4.1. Property, Plant & Equipment

Amount in NRs.

Particulars	Land	Building	Furnitures & Fixtures	Office Equipments	Office Vehicle	Other Assets	Total
Cost or Deemed Cost							
Balance at Ashadh 31 2079	870,132	7,914,454	1,493,403	7,757,901	193,271	285,150	18,514,311
Additions	-	-	-	452,805	-	223,105	675,910
Disposals	-	-	-	-	-	-	-
Balance at Ashadh 31 2080	870,132	7,914,454	1,493,403	8,210,706	193,271	508,254	19,190,221
Additions	-	-	31,745	290,404	-	844,726	1,166,874
Disposals	-	-	-	-	-	-	-
Balance at Ashadh 31 2081	870,132	7,914,454	1,525,148	8,501,110	193,271	1,352,980	20,357,095
Accumulated Depreciation and Impairment Losses							
Balance at Ashadh 31 2079	-	3,208,793	998,683	5,484,009	119,966	113,246	9,924,697
Depreciation Charges for the Year	-	235,283	123,680	475,193	14,661	50,960	899,778
Disposals	-	-	-	-	-	-	-
Balance at Ashadh 31 2080	-	3,444,076	1,122,363	5,959,202	134,627	164,207	10,824,475
Depreciation Charges for the Year	-	223,519	98,326	573,935	11,729	155,567	1,063,076
Disposals	-	-	-	-	-	-	-
Balance at Ashadh 31 2081	-	3,667,595	1,220,689	6,533,137	146,356	319,774	11,887,551
NET BOOK VALUE							
Balance at Ashadh 31 2079	870,132	4,705,661	494,720	2,273,892	73,306	171,903	8,589,614
Balance at Ashadh 31 2080	870,132	4,470,378	371,040	2,251,504	58,644	344,047	8,365,746
Balance at Ashadh 31 2081	870,132	4,246,859	304,459	1,967,973	46,916	1,033,206	8,469,544

Handwritten signatures and stamps are present below the table. A circular stamp of 'Khatiwada Dipesh & Associates' is visible on the right side.

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu
Notes to the Financial Statement for the Year Ended 31 Ashadh 2081

4. Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

	31.03.2081	31.03.2080
4.2 Intangible Assets		
Gross Value		
Opening	339,000	339,000
Addition During The Year	-	-
Disposal	-	-
Adjustment During The Year	-	-
Total	339,000	339,000
Accumulated Depreciation		
Opening	234,859	208,824
Addition During The Year	20,828	26,035
Disposal	-	-
Adjustment During The Year	-	-
Total Accumulated Depreciation	255,687	234,859
Net Intangible Assets	83,313	104,141
4.3 Investment in Fixed Deposits	31.03.2081	31.03.2080
Nabil Fixed Deposit Account	15,000,000	5,000,000
Nic Asia Fixed deposit [N00010]	-	10,000,000
Total	15,000,000	15,000,000
4.4 Accounts Receivables	31.03.2081	31.03.2080
Advance to International Secretariat- London	368,213	1,233,263
Advance to Third Party	183,743	1,287,423
Staff Advances	-	53,391
Alina Gautam	-	3,272
Ashmita Sapkota	-	9,151
Chakra Kumar Pradhan	-	5,100
Jagannath Acharya	-	(141)
Prashant Tripathi	-	1,462
Kundan Raj Sharma	-	1,005
Nirajan Thapaliya	-	33,542
Party Advance	64,500	1,109,498
Raju Chapagain	-	1,271
ESAPRO [E00003]	64,500	64,500
SARO [00009]	-	1,043,726
Other Receivables	119,243	124,535
Deposit	1,500	1,500
Prepaid Insurance Premium [P00001]	86,261	103,515
Telephone Deposit [T00001]	19,520	19,520
Insurance Receivables	11,962	-
Total	551,956	2,520,686
4.5 Cash & Cash Equivalents	31.03.2081	31.03.2080
Cash at Bank	16,344,517	8,057,110
Bank of Kathmandu - 5134 (Global IME Bank)	26,681	120,871
Nabil Bank Ltd.	13,699,440	6,902,824
Rastriya Banijya Bank	630,400	597,500
NIC Asia - Current Account	1,784,560	308,291
NIC Aisa Bank (0134302432852401)	203,436	127,624
Total	16,344,517	8,057,110

Handwritten signatures and stamps are present below the table, including a blue circular stamp of 'K. S. Dinesh & Associates Chartered Accountants'.

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu
Notes to the Financial Statement for the Year Ended 31 Ashadh 2081

4. Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

4.6 Unrestricted Funds

	31.03.2081	31.03.2080
Opening Fund Balance	29,111,026	32,519,442
Fund Transferred from Income Statement	4,338,119	(3,408,416)
	33,449,145	29,111,026

4.7 Accounts Payable

	31.03.2081	31.03.2080
Provident Fund	91,062	2,967
Third Party Payable	111,305	157,790
Audit Fee Payable	111,305	111,305
Nepal Memorable	-	46,485
TDS Payable	426,740	331,178
TDS (1.5%, Income Tax, 11123)	6,487	38,507
TDS 15% (Income Tax, 11112)	404,947	217,987
TDS(1%, SSF, 11211)	13,026	4,644
Tax Deduction at Source (TDS)	2,280	70,040
Other Payable	1,689,403	170,603
Provision for Gratuity Fund	-	121,738
Insurance Payable	-	65
Salary Payable	169,849	-
Citizen Investment Fund	51,661	23,500
Gratuity Payable	37,895	-
Prepaid Membership Fee	-	25,300
SARO Payable	1,429,998	-
	2,318,510	662,538

4.8 Non-Current Liabilities

	31.03.2081	31.03.2080
Provision- Annual Leave Compensation	4,681,676	4,274,117
	4,681,676	4,274,117

4.9 Incoming Resources

	FY 2080.81	FY 2079.80
Grants - Unrestricted Funding		
RAM Grant from International Secretariat	43,791,556	27,237,990
Total	43,791,556	27,237,990

4.10 Other Income

	FY 2080.81	FY 2079.80
AGM Registration Fee	87,200	78,300
Membership Fee	1,330,210	965,920
Interest Income	970,493	1,378,600
Miscellaneous Income	166,998	189,887
Total	2,554,901	2,612,707

4.11 Staff Cost

	FY 2080.81	FY 2079.80
Salaries	10,203,244	8,449,432
Provident Fund	1,020,324	844,943
Festival Allowance	810,006	640,915
Gratuity	850,094	704,119
Annual Leave Compensation	1,769,251	1,621,598
Total	14,652,919	12,261,007

Handwritten signatures and stamps are present below the financial statement table, including a circular stamp of 'Khatiwada Dipesh & Associates'.

Amnesty International Nepal
 Balaju, Kathmandu
 Notes to the Financial Statement for the Year Ended 31 Ashadh 2081

4. Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

4.12 Program Expenses

	FY 2080.81	FY 2079.80
Project 1: Advancing ESCR in Nepal		
Advocacy and campaigns on the rights of the children	-	55,200
Workshop with mediapersons on reporting ESCR related issues	-	95,559
Sensitization workshop/training on climate justice, gender justice, intersectional justice to activists and AI Nepal members	188,952	215,876
National and provincial level advocacy and interactive forums on accountability and compensation to the families of the migrant workers who have died in destination countries	60,605	128,220
Engaging with media including hosting radio talks shows, PSAs, publishing op-eds, PIBs, podcasts on ESCR issues	800,113	-
Launch of Access to Justice to Report and campaigns based on the report recommendations for necessary changes in law and practice for enabling Dalits and marginalized communities in Nepal access justice	241,473	-
Multi-stakeholder interaction on rights-based development and urban planning	164,625	-
Various campaigns and engagements on the issues related to the rights of the migrant workers	136,340	-
Monitoring and reactive campaigns/interventions on ESCR issues as and when needed	614,129	-
Sub Total	2,206,237	494,855
Project 2: Strengthening the Rights to Truth, Justice and Reparation in Nepal		
Organize public programs as per need and feasibility engaging with stakeholders on the following days	161,918	162,430
Stakeholder dialogue (including with legislative and executive) and campaigns on the prospective draft TJ amendment law	123,557	263,792
Reactive works depending on the development of the context.	-	176,545
Media engagements (PSAs, op-eds, podcasts, radio talk shows) lobby missions, reactive campaigns, petitions and other interventions as required	449,198	497,200
Sub Total	734,672	1,099,967
Project 3: Human Rights Education Programmes		
HRE outreach to local communities, schools and colleges	1,435,995	86,301
Launch the Nepali version of the HRE course on Descent-based Discrimination	-	31,299
Translating Amnesty's "Stop burning our rights! What governments and corporations must do to protect humanity from the climate crisis" in Nepali and using it for advocacy and capacity.	-	602,409
Masters' Training of Trainers	532,641	686,349
A debriefing workshop cum training to the Amnesty Nepal members (two workshops)	-	1,782,621
Online/Offline workshops/training/orientations	18,334	-
Sub Total	1,986,969	3,188,979
Project 4: Campaign on Truth, Justice and Reparations		
Campaign and advocacy support to Amnesty Nepal local structures on various CPR issues such as "Protect the Protest", access to justice, torture etc.	-	13,994
Reactive campaigns on the CPR issues as and when needed	-	246,070
Organize public programs as per need and feasibility engaging with stakeholders	-	171,011
Operationalization of Protest Observer Programme with the mobilization of 20 trained AI Nepal volunteers	1,440	-
Research and campaign on the situation of Freedom of Expression, Opinion and Assembly in Nepal to amplify the realisation of the goals of the "Protect the Protest" campaign	231,058	-
Advocacy dialogues/meetings and interactive sessions with relevant authorities on the right to citizenship with principles of equality	149,872	-
Sub Total	382,370	431,075

Handwritten signatures and stamps are present below the table. A circular stamp of "Chaitanya Dinesh & Associates" is visible on the right side.

Amnesty International Nepal
 Balaju, Kathmandu
 Notes to the Financial Statement for the Year Ended 31 Ashadh 2081

4. Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

Project 5: Campaigns and Communications

Engage Amnesty Nepal members and supporters through online and offline actions including letter writing, petition signing, urgent actions, global Write for Rights campaign etc.	2,003,298	1,344,464
Actions focusing different Days	589,675	289,348
Organize public events on selected human rights cases/issues as required	5,850	535,341
Local launch of Amnesty International's annual global human rights situation report	137,295	75,948
Residential workshop/sharing session with journalists covering human rights issues in partnership with Meida NGOs (FNJ, HURJA, Sancharika)	939,629	-
Media engagement and public outreach [P.4.5.3]	1,350	93,310
Sub Total	3,677,096	2,338,411

Project 6: Local Language Programme
 Amnesty Booklet

Sub Total	-	384,200
------------------	----------	----------------

Project 7: Enhancing Campaigning Expertise of the Youth Member

Organize National Youth Mela for members of Amnesty Nepal affiliated Youth Networks on human rights, campaign techniques and Amnesty International's ongoing campaigns.	2,770,517	2,395,981
Sub Total	2,770,517	2,395,981

Project 8: Strengthening Growth through a responsive engagement

Organize orientations/trainings on Amnesty and Human Rights for affiliated members of the Youth Networks and Groups.	7,200	295,688
Staff retreat and planning workshop with potential IS/external facilitators/partners	88,535	80,470
Organize orientations on Amnesty and HR for newly affiliated Youth Networks and Groups	88,627	322,747
Provide every paying members (new or renewed) a membership pack	1,007,865	1,189,244
Expenses related Amnesty International's Secretary General Agnes Callamard's visit to Nepal	1,203,734	-
Sub Total	2,395,961	1,888,148

Project 9: Enhancing Governance

Amnesty Nepal's Strategic Goal Drafting and Finalization	-	2,000
Global Governance Meetings	545,146	35,800
Review and Audit of the Membership Structures of Amnesty Nepal (Groups, Youth Networks, Groups-in-Formations and Supporter Members)	3,070,402	1,175,146
National Board and Committee Meetings	859,084	1,431,923
Social Welfare Council M&E	244,017	356,043
Annual General Meeting	5,084,348	2,578,955

Sub Total	9,802,996	5,579,867
Total Program Expenses	23,956,819	17,801,483

Amnesty International Nepal
 Balaju, Kathmandu
 Notes to the Financial Statement for the Year Ended 31 Ashadh 2081

4. Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

4.13 General Administrative Expenditure

	FY 2080.81	FY 2079.80
Advertisement and Miscellaneous Expense	28,191	60,410
Awards, Recognition and Prizes	-	79,000
Audit Fee and Expense	113,000	117,000
Bank Charges	955	3,527
Communications cost	58,285	19,500
Insurance	247,284	239,642
Media and Communication	4,800	10,500
Office Cleaning Expense	316,493	307,422
Postage	2,007	13,173
Publication and Printing	-	-
Repair and Maintenance	217,026	190,844
Security	863,561	834,827
Stationery	39,144	48,868
Telephone/Internet	71,158	71,320
Utilities(Electricity/Gas/Water)	165,813	131,270
Volunteer Expense	121,858	119,214
Donation	20,000	-
Web Domain Hosting	24,521	24,295
Registration and Renewal	20,602	-
Total	2,314,698	2,270,811

Handwritten signatures and a circular stamp are present below the table. The stamp is from "Khatiwada Dipesh & Associates Chartered Accountants".

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu
Notes to the Financial Statement for the Year Ended 31 Ashadh 2081

5.Reconciliation of transition to NAS for NPO's
5.1 Reconciliation of statement of Financial Position

Particular	Notes	2079/80 As per GAAP	Adjustments	2079/80 As per NAS for NPO	Explanations
INCOME					
Grant Income		27,237,990	(27,237,990)	-	Reclassified to Incoming Resources
Incoming Resources	4.9	-	27,237,990	27,237,990	Reclassification from Grant Income
Financial Income	4.10	1,378,600	-	1,378,600	Reclassification from Other Income to Financial Income
Other Income	4.10	1,234,107	-	1,234,107	Reclassified to Financial Income
Unrestricted Income		-	-	-	Reclassified to Incoming Resources
Total Income		29,850,697	-	29,850,697	
EXPENDITURE					
Staff Cost	4.11	-	12,261,007	12,261,007	Reclassification from Unrestricted expenses and classified as per nature of the expenses.
Program Expenses	4.12	-	17,801,483	17,801,483	Reclassification from Unrestricted expenses and classified as per nature of the expenses.
General Administrative Expenditure	4.13	-	2,270,811	2,270,811	Reclassification from Unrestricted expenses and classified as per nature of the expenses.
Depreciation on Fixed Assets	4.1	-	899,778	899,778	Reclassification from Unrestricted expenses and classified as per nature of the expenses.
Depreciation on Intangible Assets	4.2	-	26,035	26,035	Reclassification from Unrestricted expenses and classified as per nature of the expenses.
Unrestricted Expenses		33,259,114	(33,259,114)	-	Reclassification of Expenses to Staff Cost, Program Expenses, General Administrative and Depreciation expense
Total Expenditure		33,259,114	-	33,259,114	
Net Surplus/(Deficit) before Taxation		(3,408,416)	-	(3,408,416)	
Income Tax Expenses		-	-	-	
Surplus/(Deficit) For the Year		(3,408,416)	-	(3,408,416)	

Handwritten signatures and a blue circular stamp are present below the table. The stamp contains the text: "Amnesty International Nepal" and "Chartered Accountants".

OPERATIONAL PLAN 2025

(January to December 2025)

INTRODUCTION

This Operational Plan (OP) has been developed in accordance with Amnesty International's new Strategic Goal 2022-2030. It provides a planning of activities for the year 2025.

National Board members as well as members from Amnesty Nepal provided suggestions to develop this document. Besides, consultation with various programs and departments at the Amnesty International Secretariat in London and Colombo was also useful in creating this document. This document was endorsed by the National Board in its meeting held on 29 and 30 September 2024 for its presentation at the 33rd General Meeting to be held on 14 and 15 December 2024 in the district of Nawalparasi (Bardaghat Susta Purba) of Gandaki Province.

A detailed "Program Portfolio" document will be developed later after the AGM which will also form part of the SWC approval process.

Areas of works	
<u>Human Rights Change Project:</u> 1. Promoting Economic, Social and Cultural Rights in Nepal 2. Strengthening the Right to Truth Justice and Reparations in Nepal 3. Advancing Civil and Political Rights in Nepal 4. Human Rights Education 5. Campaigns and Communications 6. Local Language Programme	<u>Organizational Development Project:</u> 7. Enhancing campaigning knowledge, skills and capacity of Amnesty Nepal members 8. Strengthening organizational growth through a responsive engagement 9. Strengthening Governance

HUMAN RIGHTS CAMPAIGNS AND ADVOCACY

Amnesty International Nepal (Amnesty Nepal) will continue focusing on research, advocacy and campaign on human rights issues in Nepal and elsewhere. To achieve meaningful impact and bring changes in the human rights situation on the ground, Amnesty Nepal will undertake its activities in a spirit of volunteerism and international solidarity. While a number of its regular activities are undertaken in the spirit of international solidarity based on the action circulars coming in from Amnesty International's international secretariat (IS), Amnesty Nepal will also deliver on a number of annually planned activities at the section level. Amnesty Nepal is conscious not to duplicate the activities, and aims to have a very collaborative approach in its efforts. Amnesty Nepal's well-federated local structures – Groups and Youth Networks - also propel the organization's campaign drive at the local level. The organization's base of individual members will also contribute in their own ways to push forward the organization's human rights change goals.

Amnesty International's Global Strategic Framework 2022- 2030 will guide the Section's human rights activities and initiatives.

In 2024, Amnesty Nepal will continue many of its earlier campaigns and efforts including dealing with the emerging human rights challenges in the context of the slow economic recovery from the disruptions caused by the Covid-19 pandemic, climate change induced crises as well as rising conflicts and human rights crises across the globe. Amnesty Nepal's efforts on monitoring, researching and establishing civil, political, economic, social and cultural rights violations, and calling on the authorities to ensure redress will continue. It will also carry on its Human Rights Education (HRE) works in collaboration with the IS team and in partnership with the local partners and stakeholders.

Amnesty Nepal will continue to function in the two-pronged approach of achieving - **Human Rights Change** and **Organizational Change** goals. While it will work for improving human rights situations in Nepal and elsewhere, it will continue to work towards improving its own organizational efficiency, and internal democracy as improving governance and trying to be more impactful, effective, accountable and transparent is an organization's never ending journey.

Main Focus under Human Rights Change

1. Promoting Economic, Social and Cultural Rights in Nepal

Nepal's constitution provides for a broad range of fundamental rights and shares a "socialist" vision of society with equality, dignity, diversity and inclusive participation of all people. Amnesty International's one of the priorities is to work towards addressing the entrenched causes of human rights violations rooted in the socio-economic inequalities, marginalization, exclusion and discrimination.

Amnesty Nepal will continue engaging with other civil society stakeholders, members and volunteers to sensitize the local, provincial and federal governments on the constitutional provisions and their obligations to respect, protect and fulfill the rights enshrined in the constitution including by framing legislative and executive frameworks in line with international human rights standards. Amnesty Nepal will also widen its reach and engagement with the affected people and community at the grass roots level to help them access their rights guaranteed by the constitution and laws.

In line with its global vision, Amnesty Nepal will work towards strengthening people's right to housing, access to land, health, social security in Nepal. It will also see to work towards promoting racial, gender and intersectional justice targeting women, children, marginalized groups, Dalits and Indigenous Peoples in Nepal. It will also continue to work towards the protection of the rights of the migrant workers and refugees in Nepal and elsewhere. Amnesty Nepal will continue its efforts in sensitizing people and community as well as voicing for gender justice, intersectional issues and more importantly the issues around climate injustice, rising inequality, poverty, hunger and deprivation.

2. Strengthening the rights to Truth, Justice and Reparations in Nepal

During the internal armed conflict in Nepal between 1996 and 2006, thousands of civilians were killed and thousands were subjected to enforced disappearances, torture and other human rights violations by the security forces and the then Nepal Communist Party (Maoist) forces.

Eighteen years after the signing of the Comprehensive Peace Agreement, not one of those responsible for the human rights violations and abuses have been brought to justice. Victims continue to wait for justice, truth and reparations. This state of impunity continues with the weakening of the respect for the rule of law and accountability. There is a real risk that unless significant pressure is placed on the government, the opportunity for justice will be lost and impunity will continue to be the norm in Nepal.

The long-stalled transitional justice process appears to be moving forward after the authentication of Parliament-approved bill on TJ commissions. A recommendation Committee is working to recommend names of the Commissioners to the Truth Commission and the Commission for the Investigation of Enforced Disappeared people. But Amnesty still has huge concerns around the problematic provisions of the new Act, in particular the categorization of crimes and the possibility of blanket amnesty to perpetrators. In this context, Amnesty International Nepal, together with civil society organizations, victims and their family will continue to push for justice and accountability. Amnesty Nepal will also mobilize its members and supporters in support of this campaign, and pressure on these issues.

3. Advancing Civil and Political Rights in Nepal through various campaigns, advocacy and HRE work

Amnesty International in Nepal will work towards securing people's constitutionally guaranteed rights including the right to nationality, access to justice, right to effective remedy, right to freedom of expression, association and peaceful assembly, right to participation, among others.

To this end, Amnesty Nepal will seek to address the problems and challenges in Nepal's criminal justice system including the abuses in investigation systems, the widely perceived prevalence of torture in custody, and unexplained and unaccounted for deaths in custodies and prison houses.

We will also seek to collaborate with the partners in the civil society and government actors towards bringing human rights friendly laws that govern people's freedom of expression including in digital spaces. Our focus will also be towards reclaiming the increasingly shrinking civic space for exercising free speech, expression and assembly in Nepal.

We will also contribute to the Amnesty International's ongoing global flagship campaign "Protect the Protest" which aims to enable "people to take peaceful action and make their voice heard safely and without repercussions". The campaign challenges attacks on peaceful protest, stands with those targeted and support the causes of social movements pushing for human rights change. Right to protest is a human rights element that is derived from international standards under the rights to freedom of expression and peaceful assembly. Amnesty Nepal will mobilize its members and supporters through HRE and other medium including making calls for the protection of people's right to express dissent and voice outrage against injustice, repression and human rights abuses.

4. Human Rights Education

Although people in the margins have heard the term "rights", not everyone is aware of the broader meaning of what fuller enjoyment of human rights entails in Nepal. Changes in law and policy alone do not reduce human rights violations. In the absence of knowledge of human rights, rights holders remain unaware of the options and remedies available to them to challenge human rights violations and abuses. Actual change in people's lives relies on individuals knowing their rights, having an attitude oriented to human rights, and developing the skills and confidence to take action when their rights and/or the rights of others are trampled or denied.

Besides, human rights based approach is something that has to be engendered in our social values and behaviors, including by inculcating the values of human rights, its promotion and defense into the minds of young children and youths of the country. Human rights education performs different but equally important functions in diverse settings. In some contexts, HRE is useful for building capacity of the movement, whereas in others it empowers rights holders themselves to claim their rights and assists duty bearers to understand their human rights obligations.

Nepal's school curriculum is yet to encompass a comprehensive human rights content that will generate and expand the awareness about human thereby engendering a human rights culture in the fabric of Nepali society. It should provide space for students and teachers to acquire the knowledge and skills related to human rights, develop values and attitudes that lead to changed behavior, and create a conducive environment to bring into practice and spread out the message of solidarity, and a spirit of standing up and fighting against injustice, intolerance and violence.

5. Campaigns and communications

Concerns about the economy, migration, cultural identity and national security are leading to crackdowns by governments in different countries on legitimate forms of dissent and restrictions on the right to information and freedom of expression, assembly and association. As information technology expands the possibilities for people to enjoy their freedoms, it is also being used by the state, sometimes with corporate complicity, to erode privacy, tighten censorship and expand surveillance. Against this background, xenophobia, racism and religious and other forms of identity-based discrimination are rising.

There is a growing trend, often with the encouragement of the state, of non-state actors policing – and even demonizing – those who fail to conform with the views or the identity of those in power. Human rights defenders and other activists who challenge these practices are in turn being attacked and vilified.

Amnesty Nepal will continue exerting pressure and raising voices through a range of offline and online actions, and activist mobilizations advocating for the protection of the rights of the individuals and communities at risk across the world. We are guided here with the philosophy that as a member of the global community of humanity, we have an obligation to speak up and act for the rights of any individual or community who may be at risk in any part of the world.

As part of a global human rights organization with local membership, Amnesty Nepal has the unique capacity to bring about human rights change simultaneously at different levels: global, regional, national, sub-national and personal. The synergy between global campaigning and local activism can be very powerful if the processes and structures between the two levels are effectively aligned. Furthermore, it is in local settings where responsiveness, relevance and innovation can be high, that change is often most immediately possible and achievable. Thus, it is very important to ensure that Amnesty Nepal communicates effectively with the rights-holders, volunteers and different stakeholders to update on our works, the impact, and the way forward towards upholding human rights for all.

As the world is progressing towards paperless communication with the invention of various communication tools, Amnesty Nepal will prioritize to tap the technologies as well as work towards encouraging its volunteers also to slowly adapt to these means. Having said this, however, Amnesty Nepal will ensure to use the tools that are user-friendly, and most importantly, of the manner which maintains transparency and legitimacy.

6. Local Language Programme

Nepal is very diverse in terms of language, ethnicity and geography. Nepal's Terai, the flatland, inhabits over half of the total population with a varied number of ethnic community of which the Madhesi and Tharu are the two predominant one. The trend of labour migration to urban areas and abroad from this part of the country is highest. The people of this part are also backward in terms of access to health, education and other state services. Amnesty Nepal will therefore continue to engage with the people in this area empowering them by educating them of their rights and teaching ways to claim and stand for their rights. We hope to achieve this by translating and disseminating some of our key human rights materials into Maithili and Tharu languages. These materials will speak to them about the fundamental human rights outlined in the UDHR, the stages of foreign labour migration that an aspiring migrant worker should bear in mind, among others. Likewise, Amnesty Nepal will also render other relevant reports into the local languages as required.

Main Focus under Organizational Change

7. Enhancing campaigning knowledge, skills and capacity of Amnesty Nepal members

Amnesty International Nepal is one of the leading Amnesty sections in Asia. Most of our successes are related to the sustained growth in our membership and activism. Amnesty Nepal's one of the core tasks is to remain broadly engaged with its membership and engage in initiatives that enhance the expertise of our members to deliver our actions in more strategic ways so that a visible impact could be achieved on the ground. As per the nature of the organization, there are new activists joining in the organization, and there will always be a need of initiatives that help enhance these new members' expertise. Therefore, Amnesty Nepal will continue its effort and investment in enhancing the campaigning expertise of its members and supporters.

8. Strengthening organizational growth through a responsive engagement

The realization of Amnesty's human rights aspirations depends on many things, but most of all on people. AI's one of the strategic goals is to strengthen the organizational growth which entails Amnesty to widen its membership i.e. to deepen its reach to the people at the grassroots through its activities. Amnesty Nepal will continue investing in this goal whereby we will continue our efforts to try and reach as furthest as possible to the grassroots level in Nepal through our organizational membership as well as campaign and activism.

Amnesty Nepal will continue to invest in raising the skills and capacity of its members and supporters to undertake human rights campaigns.

9. Strengthening governance

Amnesty International is not simply a global human rights organization, it is a democratic movement of committed human rights activists, both volunteers and salaried-staff, who work together with a large constituency of partners and supporters at local, national and international levels. Millions of people across the globe have an active interest or “stake” in Amnesty and its future. And this is ensured through its democratic organizational processes at both the governance and operational level.

In 2021, Amnesty Nepal embarked on an unprecedented and historical journey of governance reform. The reform process was driven by a governance review report submitted to Amnesty Nepal and the Secretary General of Amnesty International in December 2020 by an external reviewer appointed by the Secretary General (SG) in October 2020. The review report spelled out key reforms areas and advised for a more diversified and open membership base that is represented and involved in decision making processes in a fair and equitable basis.

The change process went through an MoU between the International Secretariat and AI Nepal signed on 7 May 2021. Based on the MoU, the Section held its 29th AGM in September 2021 and adopted the changes in the Statute of the organization ensuring the participation of youth and individual members in the Section's AGM and other decision making processes.

Amnesty Nepal made further changes in its organizational structure and governance through its 32nd AGM, which were later approved by the local authority (Kathmandu District Administration Office in this case) which paved way for its full-fledged implementation. These new reforms have further solidified the organization's internal democracy, organizational health and governance of Amnesty Nepal.

The organization will continue to strive towards, including with these reforms, repositioning itself as a more impactful, relevant and responsive movement of activists that is supported by a sustainable, credible, competent and accountable organizational leadership. For Amnesty Nepal to operate effectively, it must empower and hold accountable its leadership, particularly at governance level, to make them shoulder their responsibility for the delivery of AI's vision, goals and objectives at the local level.

तेत्तिसौ साधारण सभा

नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)

२०८१ मंसिर २९ र ३०

एम्नेस्टी
इन्टरनेसनल

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

ANNUAL BUDGET 2025 (January to December 2025)		
	Particulars	Year 2025
(A)	INCOME	
	1. Income from International Movement	
	1.1 Grant from AI's International Secretariat	43,524,742.00
	2. Fundraising Income:	
	2.1 Donations & Membership Fees- regular automatic payments	1,100,000.00
	2.2 Renewal of affiliation of AI Nepal Groups	-
	2.3 Annual General Meeting Registration Fees	73,188.00
	2.4 Miscellaneous income (reserve+interests)	3,103,000.00
	TOTAL INCOME	47,800,930.00
(B)	EXPENDITURE	
	1. Staff and Support Expenses	
	1.1 Salary	13,396,389.75
	1.2 Provident Fund	1,339,638.97
	1.3 Festival allowance	1,116,365.81
	1.4 Annual leave compensation	2,131,243.82
	1.5 Volunteer expenses	163,720.70
	1.6 Gratuity	1,115,919.27
	2. Office Expenses	
	2.1 Utilities (Electricity/Gas/Water)	337,173.05
	2.2 Office Expenses (cleaning)	196,922.80
	2.3 Security Costs	1,301,751.30
	2.4 Telephone/Internet	156,851.30
	2.5 Insurance (for staff & officials)	299,600.00
	2.6 Purchase of equipments, upgrading softwares and data system	359,498.60
	2.7 Repair and maintenence of equipment and furniture	245,030.00
	2.8 Media and communications	82,432.80
	2.9 Web Domain Hosting	45,796.00
	3. Campaigns and Projects Expenses	
	1 : Advancing Economic, Social and Cultural Rights in Nepal	2,880,952.49
	2: Strengthening the Right to Truth, Justice and Reparation in Nepal	1,284,000.00
	3 : Advancing Civil and Political Rights in Nepal	1,498,000.00
	4 : Human Rights Education	2,889,000.00
	5 : Campaigns and Communications	3,424,000.00
	6: Local Language Programme	749,000.00
	7 : Enhancing Campaigning Knowledge, Skills and Capacity of Amnesty Nepal Members (Youth Mela)	2,675,000.00
	8: Strengthening Organizational Growth through a responsive engagement (Membership support services)	2,003,575.00
	9: Strengthening Governance	7,390,329.50
	4. Campaigns and Project Support Expenses	
	4.1 Postage	38,907.16
	4.2 Stationery	106,475.70
	4.3 Printing, communication and miscellaneous	267,500.00
	4.4 Advertisement and miscellaneous	106,475.70
	5. Financial Fees	
	5.1 Audit fee and expenses	192,600.00
	5.2 Bank Charges	6,780.28
	Grand Total	47,800,930.00

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान २०५८ (सन् २००९)*

प्रस्तावना

विश्वव्यापी रूपमा भइरहेका मानवअधिकार उल्लङ्घन र ज्यादतीका सन्दर्भमा मानवअधिकारको प्रवर्धन तथा संरक्षणका लागि एक गैरनाफामूलक, गैरसरकारी, गैरराजनीतिक संस्थाको सान्दर्भिकता महसुस गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा ख्याति प्राप्त मानवअधिकार अभियान एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको विधानसँग मिल्दोजुल्दो यस विधानको प्रारूप तयार गरी एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नेपाल शाखाको स्थापनाका लागि संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को अधिनमा रही यो विधान तयार गरिएको हो।

भाग-१ प्रारम्भिक

१. एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको स्थापना:

- (१) यो विधानको नाम एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान २०५८ (सन् २००९) को आठौँ संशोधन २०८० (सन् २०२३) हुने छ। यो विधान स्वीकृत भएपछि एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको स्थापना भएको मानिने छ। नेपाल शाखा भन्नाले नेपालको प्रचलित कानूनअनुसार कार्य गर्ने स्वायत्त संस्था भन्ने बुझिनेछ। यसलाई छोटकरीमा एम्नेस्टी नेपाल (Amnesty Nepal) भनेर चिनिनेछ।
- (२) यो एक गैरनाफामूलक, गैरसरकारी तथा गैरराजनीतिक संस्था हुने छ।
- (३) एम्नेस्टी नेपालको स्वतन्त्र कानुनी अस्तित्व हुने छ। यसको हैसियत कानुनी व्यक्ति सरह हुनेछ।

२. ठेगाना र कार्यक्षेत्र

- (१) यो संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा अवस्थित हुने छ र हाल यसको ठेगाना यस प्रकार हुने छ:
एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल
एम्नेस्टी मार्ग, बसन्तनगर, बालाजु
पो.ब.नं. १३५, काठमाडौँ, नेपाल।
- (२) यस संस्थाको कार्यक्षेत्र काठमाडौँमा भई स्थानीय अधिकारीको स्वीकृति लिएर नेपालभरी रहनेछ।

३. प्रारम्भ

यो विधान एम्नेस्टी नेपाल शाखाको साधारणसभाबाट पारित भई एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको इन्टरनेसनल बोर्ड (International Board) र नेपाल सरकारले तोकेको निकायको स्वीकृति पश्चात लागू हुनेछ।

४. परिभाषा

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ लागेमा बाहेक यस विधानमा :

* ३२औँ साधारणसभा र जिल्ला प्रशासन कार्यालय, काठमाडौँद्वारा स्वीकृत

- (१) “विधान” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान २०५८ (सन् २००९) को आठौँ संशोधन २०८० (सन् २०२३) समेतलाई जनाउने छ।
- (२) “एम्नेस्टी इन्टरनेसनल” भन्नाले बेलायतको लण्डनमा मुख्य कार्यालय भएको अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार संस्था एम्नेस्टी इन्टरनेसनललाई जनाउनेछ।
- (३) “संस्था” वा “एम्नेस्टी नेपाल” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखालाई जनाउने छ।
- (४) “आई.एस.” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयलाई जनाउने छ।
- (५) नेसनल बोर्ड (National Board) भन्नाले एम्नेस्टी नेपालको भाग ४ दफा ११ को उपदफा (१) बमोजिम गठित नेसनल बोर्ड लाई जनाउनेछ।
- (६) “सदस्य” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको सिद्धान्त, आदर्श र विधानलाई स्वीकार्ने र यो विधानको भाग ३ दफा ७ बमोजिम “सदस्यता प्रकार र प्राप्ति” खण्डमा उल्लिखित शर्तहरू पुरा गरी सदस्यता प्राप्त गरेका व्यक्तिगत सदस्य, समूह सदस्य, युथनेटवर्क सदस्य र मानार्थ सदस्यहरूलाई जनाउने छ।
- (७) “स्थानीय अधिकारी” भन्नाले सम्बन्धित जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई बुझाउने छ।
- (८) “स्थानीय तह” भन्नाले सम्बन्धित गाउँपालिका, नगर/उपमहानगर/महानगरपालिका, जिल्ला समन्वय समितिलाई बुझाउने छ।
- (९) “समूह (Group)” भन्नाले स्थानीय स्तरमा कार्य गर्न एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालबाट मान्यता प्राप्त समूहलाई जनाउने छ।
- (१०) “युथ नेटवर्क (Youth Network)” भन्नाले एम्नेस्टी नेपालले सञ्चालन गर्ने अभियानका उद्देश्यमा आधारित भई विभिन्न गतिविधि गर्नका लागि एम्नेस्टी नेपालबाट युवा सदस्यता लिएका व्यक्तिहरूको स्थानीय नेटवर्कलाई जनाउने छ।
- (११) “निर्माणाधिन समूह (Group-in-Formation)” भन्नाले समूहको मान्यता प्राप्त भइनसकेको परीक्षणको क्रममा रहेको समूहलाई जनाउने छ।
- (१२) “निर्माणाधीन युथ नेटवर्क (Youth Network-in-Formation)” भन्नाले युथ नेटवर्कको मान्यता प्राप्त भइनसकेको परीक्षणको क्रममा रहेको युथ नेटवर्कलाई जनाउने छ।
- (१३) “तोकेबमोजिम” भन्नाले यो विधान र यसअन्तर्गत बनेका नियम, उपनियम वा यो विधानअन्तर्गत बनेका अख्तियारप्राप्त नेसनल बोर्ड, समिति र उपसमितिले तोकेबमोजिमका विषयहरूलाई जनाउने छ।
- (१४) “पुनरावेदन समिति” भन्नाले एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभाबाट विधानको दफा १३ को उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचित हुने पुनरावेदन समितिलाई जनाउने छ।
- (१५) “नोमिनेसन कमिटी (Nomination Committee)” भन्नाले यस विधानको दफा १२ बमोजिमको कमिटिलाई जनाउनेछ।
- (१६) “प्रेपरेटोरी कमिटी (Preparatory Committee)” भन्नाले यस विधानको दफा १४ बमोजिमको कमिटिलाई जनाउनेछ। यसलाई छोटकरीमा प्रेपकम (PrepCom) भनेर पनि बुझिनेछ।
- (१७) “राष्ट्रिय सचिवालय” भन्नाले एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय सचिवालयलाई जनाउने छ।
- (१८) “अध्यक्ष” भन्नाले एम्नेस्टी नेपालका अध्यक्षलाई जनाउने छ।
- (१९) “निर्देशक” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाका निर्देशकलाई जनाउने छ।
- (२०) “नेसनल बोर्ड पदाधिकारी” भन्नाले “नेसनल बोर्डका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महासचिव, उपमहासचिव, कोषाध्यक्ष र सदस्यहरूलाई जनाउने छ।

- (२१) “पुनरावेदन समितिका पदाधिकारी” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको पुनरावेदन समितिका संयोजक र सदस्यहरूलाई जनाउने छ।
- (२२) “साधारण सभा” भन्नाले यस विधानको दफा ९ मा व्यवस्था गरिएबमोजिमको सभालाई जनाउने छ।
- (२३) “सदस्यहरूको प्रादेशिक/क्षेत्रीय भेला (Members' Province/Regional Forum)” भन्नाले यस विधानको दफा १० मा व्यवस्था गरिएबमोजिमको भेलालाई जनाउने छ। यसलाई छोटकरीमा क्षेत्रीय भेला (Regional Forum) पनि भनिनेछ।
- (२४) “नेपाल शाखा” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नेपाल शाखालाई जनाउने छ।

५. एम्नेस्टी नेपालको प्रतीक चिन्ह तथा छाप

- (१) आयाताकार पहेंलो पृष्ठभूमिमा दायाँतर्फ काँडेतारले बेरिएको बलिरहेको मैनबत्ति र बायाँतर्फ पहिलो हरफमा “एम्नेस्टी” र दोस्रो हरफमा “इन्टरनेसनल” लेखिएको र दुवै हरफहरूको लम्बाई बराबर भएको तथा पहेंलो भागको ठिक तल पहेंलो भागको लम्बाईको बराबर हुनेगरी “एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल” लेखिएको (अनुसूची १ अनुसारको) एम्नेस्टी नेपालको प्रतीक चिन्ह हुनेछ।
- (२) यस संस्थाको प्रतीक चिन्ह अङ्कित भएको एक छाप हुने छ।

भाग-२

परिदृश्य, उद्देश्य, मूल आदर्श, कार्यविधि र कायदिश

६. यस संस्थाको परिदृश्य, उद्देश्य, मूल आदर्श, कार्यविधि र कायदिश निम्नबमोजिम हुनेछः

६.१. परिदृश्यः

मानवअधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र तथा मानवअधिकारसम्बन्धी अन्य अन्तर्राष्ट्रिय दस्तावेजहरूले प्रत्याभूत गरेका मानवअधिकारहरूलाई संसारका हरेक व्यक्तिले स्वतन्त्रतापूर्वक उपभोग र प्राप्ति गर्न पाएको विश्व नै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको परिदृश्य हुनेछ।

६.२. उद्देश्यः

एम्नेस्टी नेपालको परिदृश्यलाई साकार पार्न सबै प्रकृतिका मानवअधिकारहरूको गम्भीर उल्लङ्घन र ज्यादतीको रोकथाम र अन्त्यका लागि अध्ययन-अनुसन्धान तथा अभियानहरू सञ्चालन गर्नु एवं मानवअधिकार प्रवर्धनका लागि कार्य गर्नु एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको उद्देश्य रहेको छ।

६.३. मूल आदर्शः

मानव जीवनमा हुने सबै प्रकारका भेदभावको अन्त्य, स्वतन्त्रता, निष्पक्षता, अन्तर्राष्ट्रिय ऐक्यबद्धता, विश्वव्यापकता, अविभाज्यता, अन्तर्निर्भरता, प्रजातान्त्रिक अभ्यास र आचरण तथा आपसी सद्भावको सिद्धान्तमा आधारित मानवअधिकार रक्षकहरूको विश्व समुदाय निर्माण गर्ने।

६.४. कार्यविधिः

(क) मानवअधिकारसम्बन्धी कुनै निश्चित घटना वा ज्यादतीका सम्बन्धमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका तर्फबाट गरिएका अनुसन्धानहरूका आधारमा प्राप्त तथ्यहरूलाई सार्वजनिक गरी कुनै पनि देशका सरकार, कम्पनीहरू, अन्तरसरकारी संस्था, सशस्त्र राजनीतिक समूह तथा अन्य गैरराज्य पक्षबाट भएका मानवअधिकार उल्लङ्घन र ज्यादती रोक्नका लागि एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध सदस्य, यसका सहयोगीहरू र मानवअधिकार रक्षकहरूद्वारा नेपालको कानूनको परिधिभित्र रही दबाव सिर्जना गरिने छ।

(ख) मानवअधिकार उल्लङ्घन र ज्यादतीको रोकथामका लागि सरकारहरूलाई कानुनी शासनको सिद्धान्तको पालना गर्न र मानवअधिकारसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय दस्तावेजहरू अनुमोदन एवं कार्यान्वयनका लागि आह्वान गर्ने छ। मानवअधिकार शिक्षाका विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुका साथै अन्तरसरकारी सङ्गठन, व्यक्ति तथा समाजका हरेक अङ्गलाई मानवअधिकारको सम्मान र समर्थन गर्न प्रोत्साहित गर्ने छ।

६.५. कायदेशि

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलबाट विश्वव्यापी रूपमा मानवअधिकारको प्रवर्धन र संरक्षणका लागि सञ्चालित विभिन्न अभियानप्रति ऐक्यबद्धता प्रकट गर्न, सहभागी हुन र वकालत गर्न एम्नेस्टी नेपाल क्रियाशील हुनेछ। एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयबाट प्राप्त कार्यक्रम र एम्नेस्टी नेपालको वार्षिक साधारण सभाबाट पारित गरिएका वार्षिक कार्यक्रमहरू (Annual Work Plan) का आधारमा राष्ट्रिय सचिवालयले एम्नेस्टी नेपालमा आवद्ध सदस्य, समूह तथा युथ नेटवर्कहरूलाई अभियानसम्बन्धी गतिविधिहरूमा संलग्न हुन निरन्तर *एक्सन सर्कुलर* (Action Circular)हरू जारी गर्नेछ। यसरी अभियान सञ्चालन गर्दा नेपालमा भएका मानवअधिकार उल्लङ्घन र ज्यादतीसम्बन्धी घटनाहरूको बारेमा एम्नेस्टी नेपालले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयसँगको परामर्शका आधारमा भएको अनुसन्धान र अध्ययन पछिमात्र आफ्नो धारणा र अभिव्यक्ति राखेछ जसलाई एम्नेस्टी नेपालमा आवद्ध समूह, निर्माणाधिन समूह, युथ नेटवर्क तथा व्यक्तिगत सदस्यहरूले अक्षरशः पालना गर्नुपर्नेछ र उनीहरूले आफ्नै निर्णयका आधारमा कुनै धारणा बनाउने वा अन्य गतिविधिहरू गर्ने कार्य गर्न पाउने छैनन्।

भाग-३

सदस्यता

७. सदस्यताको प्रकार र प्राप्ति

७.१. सदस्यताको प्रकार

(क) व्यक्तिगत सदस्यता:

संस्थाको विधान र उद्देश्यहरूको पालना गर्दै संस्थाको अभियानमा सहयोग पुर्याउन चाहने १६ वर्ष र सोभन्दा माथिका कुनै पनि नागरिकले आस्था, धर्म, वर्ण, लिङ्ग, उत्पत्ति तथा भाषाका आधारमा कुनै विभेद बिना निर्धारित शुल्क तिरी एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको सचिवालयबाट व्यक्तिगत सदस्यता (individual membership) प्राप्त गर्न सक्नेछन्। व्यक्तिगत सदस्यहरू एम्नेस्टी नेपालको मानवअधिकार अभियानहरूमा संलग्न हुन, नेतृत्वका लागि प्रतिस्पर्धामा सहभागिता जनाउन र निर्णय प्रकृत्यामा तोकिएबमोजिम सहभागिता जनाउन पाउने छन्। व्यक्तिगत सदस्यहरूलाई प्रतिनिधित्व गर्दै दफा १० को उपदफा (४) को (२) बमोजिम एम्नेस्टी नेपाल शाखाको क्षेत्रीय भेलाको निर्णयानुसार प्रत्येक क्षेत्रबाट कम्तिमा एक जना व्यक्तिगत सदस्यले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको निर्णय प्रकृत्यामा मताधिकारसहित सहभागिता जनाउनेछन्। कुनै समूह वा युथनेटवर्क मातहतबाट एम्नेस्टी नेपाल शाखाको सदस्यता लिएका सदस्यहरूले उक्त समूह

वा युथनेटवर्कअन्तर्गतको सदस्यता अवधि समाप्त भएपछि मात्र व्यक्तिगत सदस्यता लिन पाउने छन्।

(ख) समूह सदस्यता:

एम्नेस्टी नेपालको विधान र उद्देश्यहरूको पालना गर्दै शाखाको अभियानमा सहयोग पुऱ्याउन र सहभागी हुन चाहने १६ वर्ष वा सोभन्दा माथिका कुनै पनि व्यक्तिले आस्था, धर्म, वर्ण, लिङ्ग उत्पत्ति तथा भाषाका आधारमा विभेद बिना एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूह वा निर्माणाधिन समूहको कार्यसमितिले तोकेको पदाधिकारीको सिफारिसमा एम्नेस्टी नेपाल शाखाको समूहगत सदस्यता प्राप्त गर्न सक्नेछन्। यस्ता सदस्यहरूलाई सम्बन्धित समूहमा र सम्बन्धित समूहमार्फत एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको निर्णय प्रकृत्यामा मताधिकार प्राप्त हुनेछ।

(ग) युथ नेटवर्क सदस्यता:

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानको पालना गर्दै यसको परिदृष्य र उद्देश्यहरू प्राप्त गर्ने अभियानमा सहयोग पुऱ्याउन र सहभागी हुन चाहने १६ देखि २५ वर्ष उमेर समूहका कुनै पनि व्यक्तिले निर्धारित शुल्क तिरी आस्था, धर्म, वर्ण, लिङ्ग उत्पत्ति तथा भाषा वा अन्य कुनै आधारमा कुनै विभेद बिना एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध युथ नेटवर्कको कार्यसमितिले तोकेको पदाधिकारीको सिफारिसमा वा सोझै राष्ट्रिय सचिवालयमार्फत एम्नेस्टी नेपाल शाखाको युवा सदस्यता प्राप्त गर्न सक्नेछन्। युथ नेटवर्कमार्फत बनेका सदस्यहरू सम्बन्धित युथ नेटवर्कको निर्णय प्रकृत्यामा सहभागी हुन सक्नेछन्। उनीहरूले राष्ट्रिय सचिवालयबाट समर्थक सदस्यता पनि लिन सक्ने छन्। यस्ता सदस्यहरूलाई सम्बन्धित युथ नेटवर्कमा र सम्बन्धित युथ नेटवर्कमार्फत एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको निर्णय प्रकृत्यामा मताधिकार प्राप्त हुनेछ।

(घ) मानार्थ सदस्यता

समाजको विभिन्न क्षेत्रमा रही सामाजिक प्रतिष्ठा हाँसिल गरेका वा मानवअधिकार प्रवर्धन र संवर्धनमा योगदान पुऱ्याउँदै आएका व्यक्तिलाई तोकिएबमोजिम एम्नेस्टी नेपाल शाखाले मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्न सक्नेछ।

७.२. सदस्यता प्राप्ति

विधानको दफा ७ को उपदफा १ बमोजिमको प्रकृत्या पुरा गरी राष्ट्रिय सचिवालयबाट सदस्यता प्रदान गरिने छ। यसरी प्रदान गरिएको सदस्यहरूको सदस्यता अवधि दुई वर्षको रहनेछ र सो अवधि पश्चात पुनः नवीकरण गरी सदस्यता कायम गर्न सकिनेछ।

७.३. सदस्यताका लागि आवश्यक योग्यता:

एम्नेस्टी नेपालको सदस्यता प्राप्त गर्नका लागि आवश्यक प्रावधानहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- (क) एम्नेस्टी नेपालको विधान र उद्देश्यहरू पालनाको प्रतिबद्धता।
- (ख) एम्नेस्टी नेपालबाट निर्धारित शुल्कको भुक्तानी।
- (ग) मानसिक सन्तुलन नगुमाएको।

- (घ) भ्रष्टाचारमा दोषी नठहरिएको।
- (ङ) यौन हिंसा, महिला हिंसा, बाल हिंसा, दुराचार, जालसाजी र छलकपटजन्य कुनै पनि गतिविधिमा संलग्न नरहेको।
- (च) मानवअधिकार ज्यादती र उल्लङ्घन हुने खालका कुनै कार्यमा संलग्न नरहेको।

७.४. सदस्यता नवीकरण:

- (क) हरेक सदस्यले आफ्नो सदस्यता समाप्त भएको तीन महिनाभित्र आफ्नो सदस्यता नवीकरण गराउनु पर्ने छ। तोकिएको समय भुक्तान भइसकेपछि नवीकरण गरिने छैन, तर नयाँ सदस्यता प्राप्तिका प्रकृयाका लागि बाधा भने पुग्ने छैन।
- (ख) नेसनल बोर्डले उपयुक्त कारण खुलाई कुनै व्यक्तिको सदस्यता नवीकरण नगर्ने भन्ने निर्णय गर्न सक्दछ।
- (ग) नेसनल बोर्डले सदस्यता नवीकरण नगर्ने निर्णय गरिएका व्यक्तिलाई पुनरावेदन गर्ने अधिकार हुनेछ।

८. सदस्यताको समाप्ति

- (१) देहायको कुनै एक अवस्थामा एम्नेस्टी नेपालको कुनै पनि सदस्यको सदस्यता समाप्त हुनेछ:
 - (क) लिखित राजिनामा दिई स्वीकृत भएमा,
 - (ख) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल र एम्नेस्टी नेपालको विधान, नीति र उद्देश्य विपरीत कार्य गरेमा,
 - (ग) सदस्यताको म्याद समाप्त भएमा,
 - (घ) विधानको भाग ३ दफा ७.३ बमोजिमको योग्यता नरहेमा,
 - (ङ) मृत्यु भएमा
 - (च) युथ नेटवर्क सदस्यको हकमा सम्बन्धित सदस्यको उमेर पच्चीस वर्ष पूरा भएमा।
- (२) समूहगत सदस्यको हकमा सम्बन्धित एम्नेस्टी समूह वा निर्माणाधिन समूहको सिफारिसमा नेसनल बोर्डले सदस्यता समाप्तिसम्बन्धी निर्णय गर्नेछ। यदि सम्बन्धित एम्नेस्टी समूह वा निर्माणाधिन समूहले सिफारिस नगरेमा नेसनल बोर्डले सदस्यता समाप्तिको निर्णय गर्ने छ।
- (३) व्यक्तिगत सदस्यको सदस्यता समाप्तिसम्बन्धी निर्णय नेसनल बोर्डले गर्नेछ।

भाग-४ साङ्गठनिक संरचना

९. साधारणसभा

९.१. साधारणसभाको स्वरूप:

साधारण सभा एम्नेस्टी नेपालको नीतिगत निर्णय गर्ने सर्वोच्च निकाय हुनेछ। साधारण सभाले नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटी, नोमिनेसन कमिटी र पुनरावेदन समितिको पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको नियमित निर्वाचन गर्नेछ। साथै साधारण सभाले विधान संशोधन गर्ने, नीतिगत

निर्णयहरू गर्ने, वार्षिक कार्ययोजना अनुमोदन गर्ने तथा संस्था विघटनको सिफारिस गर्नेसम्बन्धी निर्णयहरू पनि गर्नेछ।

९.२. साधारण सभाको बैठक हरेक वर्ष बस्नेछ।

९.३. साधारण सभाको गठन:

(१) साधारण सभामा निम्नबमोजिमको सहभागिता रहनेछ :

- (क) नेसनल बोर्डका पदाधिकारीहरू,
- (ख) पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरू,
- (ग) एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध कूल वैध सदस्य (valid members) सङ्ख्या बराबर १०० जनाको अनुपातमा दफा १० (१) बमोजिम निर्धारित प्रत्येक क्षेत्रमा विद्यमान कूल वैध सदस्यहरूको आधारमा हुन आउने सङ्ख्या बराबर एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको क्षेत्रीय भेलाबाट दफा १० (४) बमोजिम चयन गरिएका कूल १०० जना प्रतिनिधिहरू।
- (घ) नेसनल बोर्डबाट मनोनित पर्यवेक्षकहरू,
- (ङ) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू,
- (च) अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय/बोर्डका अतिथि पर्यवेक्षकहरू,
- (छ) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका अन्य शाखाका अतिथि पर्यवेक्षकहरू।

(२) मताधिकार:

उपदफा (१) को (ग) बमोजिम क्षेत्रीय भेलाबाट चयन भई सहभागी हुन आएका प्रतिनिधिहरूमा एक व्यक्ति एक मतका आधारमा मताधिकार रहनेछ।

९.४. विशेष सधारणसभा:

- (क) एम्नेस्टी नेपाल अन्तर्गतका २५ प्रतिशत समूह र युथनेटवर्कहरूले तोकिएबमोजिम विशेष कारण देखाई विशेष साधारणसभाको माग गरेमा नेसनल बोर्डले त्यस्तो अनुरोध प्राप्त भएको ४५ दिनभित्र विशेष साधारणसभा बोलाउने छ।
- (ख) तत्काल विशेष साधारण सभाबाट कुनै विषयमा अन्तिम निर्णय लिनुपर्ने परिस्थिति सिर्जना भएमा नेसनल बोर्डले आवश्यकताअनुसार विशेष सधारणसभा बोलाउन सक्नेछ।
- (ग) विशेष साधारणसभा जुन कार्यका लागि माग गरिएको वा बोलाइएको हो सोही विषयमा मात्र छलफल गरी निर्णय लिइनेछ।
- (घ) विशेष साधारण सभाको गठन दफा ९.३ बमोजिम हुने छ।
- (ङ) विशेष साधारणसभा माग भएको ९० दिनभित्र नियमित वार्षिक साधारणसभा बस्ने भए त्यस्तो विशेष साधारणसभा बोलाउन नेसनल बोर्ड बाध्य हुने छैन तर विशेष साधारणसभामा पेस गर्ने भनिएका प्रस्ताव नियमित साधारणसभामा प्रस्तुत गर्न पर्नेछ।
- (च) विशेष सधारणसभाको जानकारी ३० दिन अगाडि नै समूह र युथनेटवर्कहरूलाई पठाउनु पर्नेछ।

९.५. साधारणसभाको बैठक:

- (क) साधारणसभाको बैठक प्रत्येक वर्ष प्रेपकमको सल्लाहमा नेसनल बोर्डबाट निर्धारण भएको मिति, समय र स्थानमा हुनेछ। भौतिक उपस्थितिमा साधारणसभा आयोजना गर्न कठिन, असंभव वा असहज हुने परिस्थितिमा अनलाइन माध्यमबाट तयारी छलफल गरी आवश्यक निर्णय लिन सकिनेछ। साधारणसभाको मिति र स्थानसम्बन्धी जानकारी एम्नेस्टी नेपालअन्तर्गतका सबै समूह, युथ नेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूलाई ७५ दिन अगावै उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।
- (ख) साधारणसभाको अध्यक्षता नेसनल बोर्डका अध्यक्षले गर्नेछ। अध्यक्षको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले र अध्यक्ष र उपाध्यक्ष दुवै जनाको अनुपस्थितिमा नेसनल बोर्डले तोकेको नेसनल बोर्ड सदस्यले गर्नेछ।
- (ग) साधारणसभाको गणपूरक सङ्ख्याका लागि यस विधानको दफा १० को उपदफा (१) अन्तर्गतका क्षेत्रीय भेलाबाट दफा १० उपदफा (४) बमोजिम निर्धारित भई तोकिएका प्रतिनिधिहरूमध्ये प्रत्येक क्षेत्रबाट कम्तिमा सामान्य बहुमत प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति आवश्यक हुनेछ। तोकिएको गणपूरक सङ्ख्या नपुगेमा सोको व्यहोरा खुलाई सभा स्थगन गरिनेछ र तोकिएबमोजिम प्रकृया पुरा गरी पुनः सञ्चालन गरिनेछ।
- (घ) साधारणसभामा कुनै विषयउपर मतभेद भई निर्णय गर्नुपरेमा एक व्यक्ति एक मतका आधारमा बहुमतबाट गरिने छ।
- (ङ) साधारणसभामा कुनै विषयउपर विवाद भई पक्ष विपक्षमा मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिने छन्।

९.६. साधारणसभाको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- (क) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको एकीकृत रणनीतिक लक्ष्य (Strategic Goals) मा आधारित एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्ने,
- (ख) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको आर्थिक नीतिमा आधारित एम्नेस्टी नेपालको आर्थिक नीति तर्जुमा गर्ने,
- (ग) नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटी, नोमिनेसन कमिटी तथा पुनरावेदन समितिको निर्वाचन गर्ने,
- (घ) एम्नेस्टी नेपालको कार्यप्रगति प्रतिवेदन, आर्थिक प्रतिवेदन, बजेट, कार्ययोजना तथा राष्ट्रिय सचिवालयको प्रतिवेदनउपर छलफल गरी पारित गर्ने,
- (ङ) लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्ने र पारिश्रमिक तोक्ने,
- (च) अन्य आवश्यक प्रस्तावहरू पारित गर्ने।

१०. सदस्यहरूको प्रादेशिक/क्षेत्रीय भेला

- (१) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको साधारण सभा हुनुभन्दा कम्तिमा एक महिना अघि सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला हुनेछ। सामान्यतया क्षेत्रीय भेला भौतिक उपस्थितिमा हुनेछ। विषम परिस्थितिमा प्रेपकमको निर्णयअनुसार क्षेत्रीय भेलालाई अनलाइन माध्यमबाट पनि गर्न सकिनेछ। नेपाललाई देहायका जिल्ला सम्मिलित कूल आठ क्षेत्रमा विभाजन गरी उक्त

जिल्लाहरूमा रहेका समूह, युथनेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूको उपदफा (२) बमोजिमका प्रतिनिधिहरू सम्मिलित क्षेत्रीय भेलाहरू आयोजना गरिनेछ।

- (क) कोशी क्षेत्रीय भेला: ताप्लेजुङ, पाँचथर, इलाम, झापा, तेह्रथुम, भोजपुर, मोरङ, सुनसरी, धनकुटा, सोलुखुम्बु, खोटाङ, सङ्खुवासभा, उदयपुर, ओखलढुङ्गा
- (ख) मधेश क्षेत्रीय भेला: सप्तरी, सिराहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, बारा, पर्सा, रौतहट
- (ग) बागमती क्षेत्रीय भेला १: रामेछाप, दोलखा, सिन्धुली, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रे, रसुवा, नुवाकोट, धादिङ, मकवानपुर, चितवन
- (घ) बागमती (काठमाडौँ उपत्यका) क्षेत्रीय भेला २: काठमाण्डौँ, भक्तपुर, ललितपुर
- (ङ) गण्डकी क्षेत्रीय भेला: नवलपरासी पूर्व, गोरखा, लमजुङ, स्याङ्जा, कास्की, तनहुँ, पर्वत, बागलुङ, म्याग्दी, मनाङ, मुस्ताङ,
- (च) लुम्बिनी क्षेत्रीय भेला: नवलपरासी पश्चिम, रूपन्देही, कपिलबस्तु, पाल्पा, गुल्मी, अर्घाखाँची, दाङ, प्युठान, रूकुम पूर्व, रोल्पा, बाँके, बर्दिया
- (छ) कर्णाली क्षेत्रीय भेला: रूकुम पश्चिम, सल्यान, डोल्पा, हुम्ला, जुम्ला, कालिकोट, मुगु, सुर्खेत, दैलेख, जाजरकोट
- (ज) सुदूर पश्चिम क्षेत्रीय भेला: कैलाली, कञ्चनपुर, डडेलधुरा, डोटी, अछाम, बाजुरा, बैतडी, बझाङ, दार्चुला।

(२) सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलामा सहभागिता

सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलामा निम्नबमोजिमको सहभागिता रहने छः

१. क्षेत्रीय भेलामा सहभागिताका लागि योग्य ठहरिएका सम्बन्धित क्षेत्रका समूह, युथनेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूबाट देहायबमोजिमका प्रतिनिधिहरूः

(क) प्रत्येक समूह र युथनेटवर्कबाट उक्त समूह तथा युथनेटवर्कमा रहेका कूल सदस्य सङ्ख्याको आधारमा देहायबमोजिम न्यूनतम ५० प्रतिशत महिलाको सहभागिता हुने गरी सम्बन्धित समूह तथा युथनेटवर्कको साधारण सभाद्वारा तोकिएका प्रतिनिधिहरूः

- न्यूनतम ३५ सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट २ जना
- न्यूनतम १०० सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट ३ जना
- न्यूनतम २०० सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट ४ जना
- न्यूनतम ३५० वा सो भन्दा बढी सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट ५ जना।

नोटः क्षेत्रीय भेलामा सहभागिताका लागि योग्य समूह र युथनेटवर्क भन्नाले यस विधान बमोजिम न्यूनतम सदस्यता सङ्ख्या कायम राखी वर्षमा कम्तिमा चारवटा मानवअधिकार अभियानका गतिविधिहरू सम्पन्न गरी क्षेत्रीय भेला हुने मितिभन्दा एक महिना अघि नै आफ्नो साधारण सभा सम्पन्न गरी सोको लिखित प्रतिवेदन निर्धारित समयभित्र राष्ट्रिय सचिवालयमा पेश गरेका समूह र युथनेटवर्कलाई बुझाउँछ।

(ख) सम्बन्धित क्षेत्रअन्तर्गत रहेका व्यक्तिगत सदस्यहरूमध्येबाट कम्तिमा ५० प्रतिशत महिला र ४० प्रतिशत युवाको प्रतिनिधित्व हुने गरी कूल व्यक्तिगत सदस्यहरूमध्येबाट तोकिएको प्रकृया पूरा गरी प्रेपकमद्वारा सिफारिस गरिएका देहायको सङ्ख्याका व्यक्तिगत सदस्यहरू :

- १०० वा सोभन्दा कम व्यक्तिगत सदस्यको हकमा २ जना
- न्यूनतम ३५० व्यक्तिगत सदस्यहरूको हकमा ४ जना
- न्यूनतम ४५० र सोभन्दा बढी जतिसुकै सङ्ख्याको व्यक्तिगत सदस्यको हकमा ५ जना।

नोट: यस उपदफामा उल्लिखित "युवा" सदस्यले व्यक्तिगत युवा सदस्य भन्ने बुझाउँछ जो १६ वर्षदिखि २५ वर्ष पूरा नभएको उमेर समूहमा रहेका हुन्छन्।

२. प्रेपकमका संयोजक र/वा निजले तोकेका प्रेपकम सदस्य(हरू)।
३. प्रेपकम संयोजकद्वारा आमन्त्रित अतिथि पर्यवेक्षकहरू।
४. नेसनल बोर्डबाट तोकिएका खटाइएका नेसनल बोर्ड सदस्य(हरू)।
५. निदर्शकद्वारा तोकिएका खटाइएका राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू।

(३) सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला बैठक सञ्चालन

सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला बैठकको अध्यक्षता प्रेपकमका संयोजक वा निजले तोकेको व्यक्तिले गर्नेछ। प्रत्येक क्षेत्रीय भेलाले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको केन्द्रीय साधारण सभाका लागि प्रतिनिधि चयन गर्नुका साथै शाखाले सञ्चालन गरिरहेको मानवअधिकार अभियानका विषयमा छलफल र विमर्शका साथै कार्यक्रम तयारी र तर्जुमाका बारेमा छलफल गर्ने छ। क्षेत्रीय भेलाका अध्यक्षले नेपाल शाखाको केन्द्रीय साधारण सभामा सहभागी हुने प्रतिनिधिहरूको चयन उपदफा (४) बमोजिम प्रजातान्त्रिक विधिबाट सम्पन्न गर्नेछन् र यसमा उनको निर्णय अन्तिम हुनेछ।

(४) सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलाबाट एम्नेस्टी नेपाल शाखाको साधारण सभाका लागि प्रतिनिधि चयन गर्ने विधि

१. एम्नेस्टी नेपाल शाखाको केन्द्रीय साधारण सभामा सहभागिताका लागि क्षेत्रीय भेलाबाट उपदफा (२) को १.(क) र (ख) का प्रतिनिधिहरूमध्येबाट प्रतिनिधि चयन गर्नुपर्ने छ। यसरी प्रतिनिधि चयन गर्दा एम्नेस्टी नेपाल शाखामा आबद्ध कूल वैध सदस्यहरू (valid members) को सङ्ख्या बराबर १०० जनाको अनुपातमा उपदफा (१) अनुसार निर्धारण गरिएका क्षेत्रहरूमा रहेका कूल वैध सदस्यहरूको आधारमा चयन गरिनेछ। उदाहरणका लागि यदि एम्नेस्टी नेपाल शाखाको कुल वैध सदस्य सङ्ख्या ५,००० रहेछ भने र कोशी प्रदेशमा यदि कूल ७०० वैध सदस्यहरू रहेछन् भने त्यस प्रदेशबाट $(१०० \times ७००) / ५००० = १४$ सदस्यले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको साधारण सभामा सहभागिता जनाउनेछन्।

२. माथि (१) बमोजिम प्रतिनिधिहरू चयन गर्दा कम्तिमा ५० प्रतिशत महिला, ४० प्रतिशत युवा र कम्तिमा एक जना व्यक्तिगत सदस्यको चयन गर्नुपर्नेछ।

नोट: यस उपदफाअन्तर्गत "युवा" भन्नाले एमनेस्टी नेपाल शाखामा आबद्ध युथनेटवर्कका १६ वर्षदिखि २५ वर्ष उमेर समूहका सदस्यहरूलाई बुझ्नुपर्दछ।

(५) सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलाको काम, कर्तव्य र अधिकार

क्षेत्रीय भेलाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ:

१. एमनेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको वार्षिक साधारण सभामा सहभागी हुने प्रतिनिधिहरूको चयन गर्ने,
२. एमनेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको वार्षिक साधारण सभामा छलफल गर्नु पर्ने मानवअधिकारका मुद्दा र विषयहरूमा छलफल र बहस गर्ने,
३. एमनेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको रणनीतिक लक्ष र सो अनुरूपको कार्ययोजना तय गर्ने लगायत विषयमा साधारण सभामा निर्णयका लागि आवश्यक तयारी छलफलहरू गर्ने,
४. एमनेस्टी नेपाल शाखाको संस्थागत विकास र अभियान सबलीकरणका सामयिक विषय र मुद्दामा छलफल गर्ने।

११. नेसनल बोर्ड

(१) नेसनल बोर्ड (National Board) को गठन

एमनेस्टी नेपालको वार्षिक साधारणसभाको अन्तरालमा आवश्यक पर्ने नीतिगत निर्णय गर्न एवं एमनेस्टी नेपालको राष्ट्रिय रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि निम्नबमोजिम नेसनल बोर्ड (National Board) गठन हुने छ।

(क) अध्यक्ष: १ जना

(ख) उपाध्यक्ष: १ जना

(ग) महासचिव: १ जना

(घ) कोषाध्यक्ष: १ जना

(ङ) उपमहासचिव: १ जना

(च) सदस्यहरू : छ जना (कम्तिमा एक महिला सहित दुईजना युवा सदस्य सहित)

(२) नेसनल बोर्डको निर्वाचन

१. साधारण सभाबाट निम्नानुसारका पदाधिकारीहरूको निर्वाचन हुने छ।

(क) अध्यक्ष : १ जना

(ख) कोषाध्यक्ष : १ जना

(ग) सदस्यहरू : ९ जना (कम्तिमा तीन जना महिला र दुई जना युवा सदस्य जसमा एकजना अनिवार्य महिला)।

नोट: यस उपखण्डको प्रयोजनका लागि मतदानको अधिकार दफा ९.३. (१) (ग) बमोजिम एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभामा सहभागिता जनाएका प्रतिनिधिहरूलाई रहनेछ।

२. यसरी विधानको भाग ४, दफा ११ (२) (१) अनुसारका अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सदस्यहरूको पहिलो बैठकबाट दफा ११ (१) को बाँकी पदाधिकारीहरू (उपाध्यक्ष, महासचिव र उपमहासचिव) को नियुक्ति हुनेछ।
३. नेसनल बोर्डका पदाधिकारी र सदस्यहरूको निर्वाचन प्रयोजनका लागि नेसनल बोर्डले प्रेपकमसँगको परामर्श र राय सुझावमा उपयुक्त समयमा निर्वाचन समिति गठन गर्ने छ। निर्वाचन समिति तोकिएबमोजिम हुनेछ।
४. निर्वाचनसम्बन्धी कार्यविधि अन्यथा तोकिएकामा बाहेक संयोजक वा निर्वाचन समितिले तोकेबमोजिम हुनेछ।
५. नेसनल बोर्डको पदावधि निर्वाचित भएको मितिबाट तीन वर्षको हुनेछ।
६. अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महासचिव, उपमहासचिव र कोषाध्यक्षले लगातार दुई कार्यकालसम्म निर्वाचित भइसकेपछि पुनः तेश्रो कार्यकालका लागि सोही पदमा उम्मेदवारी दिन पाउने छैन भने नेसनल बोर्डमा एउटै व्यक्तिले लगातार एउटै पदमा तीन कार्यकाल भन्दा बढीका लागि उम्मेदवारी दिन सक्ने छैन।

(३) उम्मेदवारको योग्यता तथा अयोग्यता

- (क) एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभामा हुने नेसनल बोर्ड, प्रेपरोटेरी कमिटी, नोमिनेसन कमिटी वा पुनरावेदन समितिको निर्वाचनमा एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूह र युथ नेटवर्कका सदस्य, व्यक्तिगत सदस्य र नोमिनेसन कमिटीद्वारा आमन्त्रित व्यक्तिहरूले मात्र उम्मेदवारी दिन पाउने छन्।
- (ख) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अपराधमा सजाय पाएको, विगतमा मानव अधिकार विरोधी कार्यमा संलग्न भएको, एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नीति तथा कार्यक्रमप्रति अनास्था राख्ने, एम्नेस्टी इन्टरनेसनललाई कुनै रकम तथा जिन्सी तिर्न बाँकी बक्यौता भएको, महिला हिंसा, बाल हिंसा, दुराचार, जालसाजी र छलकपटजन्य कुनै पनि गतिविधिमा संलग्न रहेको, कुनै पनि राजनीतिक दलको स्थानीय, प्रादेशिक, जिल्ला वा केन्द्रीयस्तरका समिति, कार्य दल वा भातृ सङ्गठनको कार्यसमिति सदस्य रहेको वा नोमिनेसन कमिटिको मूल्यांकनबाट तोकिएबमोजिमको योग्यता नपुगेको व्यक्ति नेसनल बोर्ड वा पुनरावेदन समितिको कुनै पनि पदमा उम्मेदवार हुन सक्ने छैन। साथै उल्लेखित कुनै कुरा लुकाई उम्मेदवार भई निर्वाचित भएको तथ्य पछि खुल्न आएमा निर्वाचित भइसकेपछि पनि त्यस्ता समितिहरूको सदस्य भएमा निज स्वतः पदमुक्त भएको मानिने छ। यसरी पदमुक्त भएको घोषणा गर्दा नेसनल बोर्डले निजलाई सफाइको मौकाबाट वञ्चित गर्ने छैन।

(४) नेसनल बोर्डको काम, कर्तव्य र अधिकार

- (क) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको रणनीतिक दिशा र लक्ष्य निर्धारण गर्ने,

- (ख) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको ग्लोबल गभर्नेन्ससम्बन्धी प्रकृयाहरू जस्तै ग्लोबल असेम्ब्ली (global assembly), रिजनल फोरम, भर्चुअल असेम्ब्ली वा फोरम लगायतमा एम्नेस्टी नेपालको तर्फबाट प्रभावकारी अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिनिधित्व र सहभागिताको सुनिश्चित गर्ने र सो बैठकका निर्णयहरूलाई परिपालना गर्ने गराउने,
- (ग) इन्टरनेसनल बोर्ड र अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय (आई.एस.) बाट प्रेषित रणनीति तथा निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- (घ) एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभाबाट पारित वार्षिक कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने,
- (ङ) एम्नेस्टी नेपालको प्रशासनिक तथा आर्थिक श्रोत आर्जन र व्यवस्थापन सम्बन्धी संरचनात्मक मापदण्डहरू तयार गरी संस्थाको वित्तीय यथार्थता र संभाव्यता (financial viability and feasibility) लाई सुनिश्चित गर्न आवश्यक रणनीतिहरू निर्माण गरी लागू गर्ने गराउने,
- (च) संस्थाको आवश्यकताअनुरूप विभिन्न समिति र उपसमितिहरूको गठन गरी काम, कर्तव्य र अधिकार तोक्ने,
- (छ) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको कार्य सञ्चालनका लागि आवश्यक नियम, विनियम, उपनियम तथा निर्देशिकाहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
- (ज) कुनै सदस्यको सदस्यता, निर्माणाधिन तथा मान्यता प्राप्त समूह, युथ नेटवर्क वा नेसनल बोर्डका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूलाई विधान र नियमावलीअनुरूप निलम्बन, निष्कासन वा खारेज गर्ने,
- (झ) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल र एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको नीति एवं विधानअनुरूपको कार्यमा सदस्य, समूह एवं युथ नेटवर्कलाई सक्रिय बनाउन आवश्यक निर्देशिका एवं कार्यविधि(हरू) निर्माण गरी लागू गर्ने र
- (ञ) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।
- (५) **नेसनल बोर्ड पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार**

नेसनल बोर्डका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महासचिव, उपमहासचिव, कोषाध्यक्ष तथा सदस्यहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछः

१. अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार

- (क) नेसनल बोर्ड बैठकको अध्यक्षता तथा सञ्चालन गर्ने,
- (ख) एम्नेस्टी नेपालको निर्देशकको नियुक्ति गर्ने र नीजको कामको सुपरीवेक्षण एवं कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने।
- (ग) एम्नेस्टी नेपालका तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने वा प्रतिनिधि तोक्ने,
- (घ) आवश्यकताअनुसार अन्य पदाधिकारी तथा सदस्यहरूलाई कार्यभार सुम्पने, र
- (ङ) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

२. उपाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकारः

- (क) अध्यक्षले तोकेको जिम्मेवारी पूरा गर्ने,

(ख) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा निजले गर्ने भनी तोकिएका सम्पूर्ण कार्यहरू गर्ने, र
(ग) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

३. महासचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) अध्यक्षको सल्लाहमा नेसनल बोर्डको बैठक तथा अन्य सभाहरू बोलाउने,
(ख) अभिलेखहरू तयार गरी सुरक्षित राखिएको सुनिश्चित गर्ने,
(ग) वार्षिक साधारण सभामा नेसनल बोर्डको गतिविधिको वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने, र
(घ) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

४. उपमहासचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) महासचिवको अनुपस्थितिमा निजले गर्ने भनी तोकिएका सम्पूर्ण कार्यहरू गर्ने, र
(ख) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

५. कोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) एम्नेस्टी नेपालको कोषको सञ्चालन नियमानुसार भएको सुनिश्चित गर्ने,
(ख) वार्षिक साधारणसभामा एम्नेस्टी नेपालको आय-व्यय विवरण प्रस्तुत गर्ने,
(ग) एम्नेस्टी नेपालको लेखा दुरुस्त राखिएको सुनिश्चित गर्ने,
(घ) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

६. सदस्यहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) नेसनल बोर्डको बैठकमा नियमित उपस्थित भई छलफलमा सक्रिय रूपमा सहभागी हुने,
(ख) एम्नेस्टी नेपालद्वारा आयोजना गरिएका कार्यक्रमहरूमा सक्रिय सहभागिता जनाउने,
(ग) एम्नेस्टी नेपालको गतिविधि तथा कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी बनाउन रचनात्मक सहयोग गर्ने,
(घ) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

(६) नेसनल बोर्डको बैठक

१. नेसनल बोर्डको बैठक विशेष परिस्थितिमा बाहेक प्रत्येक तिन महिनामा एकपटक बस्ने छ।
२. नेसनल बोर्ड बैठकको गणपूरक सङ्ख्या (कोरम) ५१ प्रतिशत हुने छ।
३. नेसनल बोर्डको बैठकमा मतभेद भई दुबैतर्फ मत बराबर भएको खण्डमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिने छन्।
४. नेसनल बोर्डको बैठक नबसेको समयमा गर्नुपर्ने आवश्यक कार्यहरू महासचिवले अध्यक्षको परामर्श र सहमतिमा कार्यान्वयन गर्न सक्ने छन् र त्यसलाई आगामी नेसनल बोर्ड बैठकमा आवश्यकताअनुसार पेस गरी अनुमोदन गराउनु पर्ने छ।
५. एम्नेस्टी नेपालका निर्देशक नेसनल बोर्ड बैठकमा सहभागी हुने छन् तर निजलाई मताधिकार भने हुने छैन।

६. राष्ट्रिय सचिवालयका अन्य कर्मचारीलाई पनि नेसनल बोर्ड बैठकमा आमन्त्रण गर्न सकिने छ तर बैठकमा उनीहरूको पनि मताधिकार हुने छैन।

(७) पदरिक्तता

देहायका मध्ये कुनै एक अवस्थाहरूमा नेसनल बोर्डको कुनै पदाधिकारीको पद रिक्त भएको मानिने छ:

१. मृत्यु भएमा,
२. अध्यक्षले नेसनल बोर्ड समक्ष र अन्य पदाधिकारीले अध्यक्षसमक्ष दिएको राजिनामा नेसनल बोर्डबाट स्वीकृत भएमा,
३. संस्थाको कार्यदिश (Mandate) वा हितविपरीत कार्य गरेको भनी नेसनल बोर्डले निलम्बनलगायत निष्कासनसम्मका अन्य कारवाही गरी साधारणसभाबाट पदमुक्त गर्ने प्रस्ताव पारित भएमा,
४. लगातार नेसनल बोर्डको तीन ओटा बैठकमा बिना सूचना अनुपस्थित भएमा, स्पष्टीकरण : यो दफाको खण्ड (३) र (४) को अवस्थामा सम्बन्धित सदस्यलाई सफाइको मौकाबाट वञ्चित गरिने छैन।
५. कुनै समूह वा युथनेटवर्क खारेज भएको स्थितिमा सो समूह वा युथनेटवर्कका कुनै सदस्य नेसनल बोर्डको पदाधिकारी वा सदस्य रहेको भएमा निज स्वतः पदमुक्त हुने छन्।
६. सदस्यता नरहेमा वा सदस्यताको म्याद समाप्त भएमा।

(८) रिक्त पदको पूर्ति

- (क) कुनै कारणवस नेसनल बोर्डको अध्यक्षको पद रिक्त भएमा बाँकी अवधिका लागि उपाध्यक्षले स्वतः अध्यक्ष पद सम्हाल्ने छन्।
- (ख) महासचिवको पद रिक्त भएमा उपमहासचिवले बाँकी अवधिका लागि स्वतः महासचिवको पद सम्हाल्ने छन्।
- (ग) उपाध्यक्ष, उपमहासचिव र कोषाध्यक्षको कुनै पद रिक्त भएको अवस्थामा नेसनल बोर्डले निर्वाचित नेसनल बोर्ड सदस्यहरूमध्येबाट वा एम्नेस्टीको सदस्यहरूमध्येबाट रिक्त पदमा बाँकी अवधिका लागि पदपूर्ति गर्ने छ।
- (घ) उल्लिखित बाहेक अन्य पदाधिकारीको पद रिक्त हुन आएमा नेसनल बोर्डले बाँकी अवधिका लागि एम्नेस्टीको सदस्यहरूमध्येबाट पदपूर्ति गर्ने छ।
- (ङ) रिक्त पदमा पूर्ति गर्दा, एक समूहबाट एक भन्दा बढी पदाधिकारी वा सदस्य नहुने कुराको सुनिश्चितता गरिने छ।

१२. नोमिनेसन कमिटी

(१) नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटी, नोमिनेसन कमिटी र पुनरावेदन समितिका रिक्त पदहरूमा निर्वाचनका लागि उपयुक्त, सक्षम, क्षमतावान तथा संस्थाभिन्नको सिप अभाव (skills gap) समेतको पूर्ति हुनेगरी संभावित उम्मेदवारहरूको सूची तयार गरी निर्वाचन समितिमा पेश गर्ने प्रयोजनका लागि देहयायको पाँच सदस्यीय नोमिनेसन कमिटी रहनेछ।

- (क) साधारण सभाबाट निर्वाचित संयोजक १ जना,
 (ख) साधारण सभाबाट निर्वाचित कम्तिम एक जना महिला समेत दुई सदस्य
 (ग) निर्देशक वा निजले तोकेको राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारी, १ जना
 (घ) नेसनल बोर्डले सिफारिस गरी पठाएको एक जना पर्यवेक्षक
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको नोमिनेसन कमिटिको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ र बढीमा लगातार तीन कार्यकालसम्म निर्वाचित हुन मिल्नेछ। एउटै व्यक्ति बढीमा लगातार दुई कार्यकाल भन्दा संयोजक हुन मिल्नेछैन।
- (३) यस कमिटिले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको परिदृश्य, उद्देश्य र मूल आदर्श बुझेका एवं एम्नेस्टी नेपालको बोर्डमा रही कार्य गर्न दक्षता हाँसिल गरेका व्यक्तिहरूको पहिचान गरी उनीहरूलाई नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटी, नोमिनेसन कमिटी र पुनरावेदन समितिका पदहरूको निर्वाचनमा उम्मेदवारी दिन प्रोत्साहित र आमन्त्रित गर्न सक्नेछ।
- (४) नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटी, नोमिनेसन कमिटी र पुनरावेदन समितिका पदहरूको निर्वाचनमा उम्मेदवारी दिन चाहने एम्नेस्टी नेपाल समूह, युथ नेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूले सम्बन्धित पदमा कार्य गर्नका लागि आफूसँग भएको योग्यता र क्षमता लगायतका विषय उल्लेख गरी तोकिएबमोजिमको चाहनापत्र कमिटिसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।
- (५) कमिटिमा प्राप्त हुन आएका चाहनापत्रहरूको आधारमा सम्बन्धित पदमा नीजको योग्यता र क्षमता पुगे नपुगेको विषयमा तोकिएको कार्यक्षमता ढाँचा (competency framework) का आधारमा मूल्याङ्कन गरी उक्त उम्मेदवारीका सम्बन्धमा नोमिनेसन कमिटिले सिफारिश गर्न सक्नेछ। उम्मेदवारी दिनु अगावै उक्त व्यक्तिले एम्नेस्टी नेपालको सदस्यता भने लिएको हुनुपर्दछ।

१३. पुनरावेदन समिति

- (१) समूह र युथनेटवर्क विघटन तथा सदस्यता खारेजी एवं सदस्यता नविकरण नगर्ने नेसनल बोर्डको निर्णयसम्बन्धी विषयहरूउपर पुनरावेदन सुत्रे प्रयोजनका लागि साधारण सभाले नेसनल बोर्डको निर्वाचनसँगै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालमा आबद्ध समूह, युथनेटवर्क वा व्यक्तिगत सदस्यहरूमध्येबाट एकजना संयोजक र एक जना महिला सदस्यसहित दुई जना सदस्य रहेको कुल तीन सदस्यीय पुनरावेदन समितिको निर्वाचन गर्ने छ। पुनरावेदन समितिका संयोजक एवं सदस्यहरूको कार्यकाल नेसनल बोर्ड सरह हुनेछ।
- (२) पुनरावेदन समितिको कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरेबमोजिम हुने छ।
- (३) पुनरावेदन समितिले आफूलाई प्राप्त पुनरावेदनमा सामान्यतया तीन महिना भित्रमा निर्णय दिनेछ र यसको निर्णय अन्तिम हुनेछ।
- (४) पुनरावेदन समितिले आवश्यकतानुसार विवादित विषयका सम्बन्धमा जाँचबुझ गर्ने, प्रमाण सङ्कलन गर्ने तथा सम्बद्ध व्यक्तिहरूसँग सोधपुछ गर्न सक्नेछ। समितिलाई सहयोग गर्नु सम्बद्ध व्यक्ति तथा पक्षहरूको कर्तव्य हुनेछ। समिति प्रतिको असहयोगलाई त्यस्ता व्यक्ति वा पक्षहरूविरुद्धको प्रमाणका रूपमा मान्न सकिने छ।

(५) यस समितिको संयोजक र सदस्य पदमा उम्मेदवारी दिनका लागि तोकिएबमोजिम योग्यता पुगेको हुनु पर्ने छ।

१४. प्रेपरेटोरी कमिटी (प्रेपकम)

(१) एम्नेस्टी नेपालको प्रत्येक वर्ष आयोजना गरिने क्षेत्रीय भेला र साधारण सभाको योजना, संयोजन, तयारी, व्यवस्थापन र संपादनका लागि नेसनल बोर्डका अध्यक्षको संयोजकत्वमा देहायबमोजिमको एक पाँच सदस्यीय प्रेपरेटोरी कमिटी (प्रेपकम) रहने छ।

क) संयोजक: नेसनल बोर्ड अध्यक्ष

ख) साधारण सभाबाट निर्वाचित कमिटीमा एक जना महिलासहित दुई सदस्य

ग) नेसनल बोर्डले तोकेको एक जना सदस्य

घ) निर्देशक वा निजले तोकेको राष्ट्रिय सचिवालयका एकजना कर्मचारी

(२) प्रेपकमको सदस्य पदमा उम्मेदवारी दिनका लागि तोकिएबमोजिमको योग्यता पुगेको हुनु पर्नेछ।

(३) प्रेपकमले आफ्ना गतिविधिहरू नेसनल बोर्डले निर्धारण गरेको गभर्नेन्स क्यालेन्डरलाई आधारमा लिई गर्नेछ।

(४) प्रेपकमले आवश्यकताअनुसार अनलाइन वा भौतिक उपस्थितमा आफ्नो बैठक बसी यस विधान बमोजिमको सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला र साधारण सभाको आयोजनाका लागि योजना र तयारीका आवश्यक निर्णय लिने र सो निर्णयानुरूपका कार्यहरू गर्ने गराउने छन्।

१५. राष्ट्रिय सचिवालय

एम्नेस्टी नेपालको दैनिक कार्य सञ्चालनका लागि एक राष्ट्रिय सचिवालय रहने छ। सचिवालयको सञ्चालनका लागि नेसनल बोर्डले एक जना निर्देशकको नियुक्ति गर्नेछ। निर्देशक नेसनल बोर्डप्रति उत्तरदायी हुनेछ र अन्य कर्मचारीहरूको नियुक्ति, व्यवस्थापन एवं कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन निजले गर्नेछ।

१६. समूह, युथनेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्क

(१) निर्माणाधीन समूहको गठन (Group-in-Formation)

नेपालको कुनै पनि स्थानमा रहेका न्यूनतम ३५ जनाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान र नियमावलीको मातहतमा रहने गरी निर्माणाधीन समूह गठन गरी सोअन्तर्गत रहने गरी सदस्यतासमेतका लागि आवेदन दिएमा यसरी आवेदन दिने व्यक्तिहरूको पृष्ठभूमिको अनुसन्धान र विश्लेषण गरी नेसनल बोर्डले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको आवश्यकता र सदस्यता अभिमुखीकरण तथा प्रशिक्षणका लागि विद्यमान क्षमता, श्रोत, साधन तथा उक्त स्थानमा प्रस्तावित निर्माणाधीन समूह स्वायत्त ढङ्गमा दिगो तवरमा स्वसञ्चालनमा रहन सक्ने वा नसक्ने लगायतका पारिस्थिक मूल्याङ्कन र वस्तुगत विश्लेषणका आधारमा निर्माणाधीन समूहको रूपमा स्वीकृति दिन सक्ने छ। निर्माणाधीन समूहको मान्यताका लागि:

- (क) निर्माणाधिन समूहको आबद्धताअघि नै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको आधारभूत गतिविधि गर्नसक्ने आधारहरू नेसनल बोर्ड समक्ष प्रस्तुत गरेको हुनुपर्ने छ।
- (ख) तोकिएबमोजिमको शुल्क भुक्तानी गर्नु पर्दछ।
- (ग) तोकिएबमोजिमका अन्य प्रक्रियाहरू पुरा गरेको हुनुपर्ने छ।

(२) समूहको आबद्धता

उपदफा (१) बमोजिम गठित निर्माणाधिन समूहहरू नेसनल बोर्डको निर्णय र अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको समर्थनमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको समूहका रूपमा आबद्ध हुन सक्ने छन्। एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूहलाई समूह नम्बर प्रदान गरिने छ। यसरी समूहका रूपमा आबद्धता प्राप्त गर्न:

- (क) तोकिए बमोजिमको शुल्क भुक्तानी गरेको हुनुपर्नेछ।
- (ख) न्यूनतम ३५ जना सदस्य आबद्ध रहेको हुनुपर्ने छ।
- (ग) न्यूनतम छ महिना निर्माणाधिन समूहको रूपमा कार्य गरिसकेको हुनुपर्ने छ।
- (घ) तोकिएको ढाँचामा समूहको विनियम समूह साधारणसभाबाट पारित गराई स्वीकृतिका लागि नेसनल बोर्डमा पेस गरिसकेको हुनुपर्ने छ।
- (ङ) तोकिएबमोजिमका अन्य प्रक्रियाहरू पुरा गरेको हुनुपर्ने छ।
- (च) समूहको मान्यता सम्बन्धमा नेसनल बोर्डले बढीमा दुई वर्ष भित्रमा निर्णय दिनुपर्ने छ।

(३) निर्माणाधीन युथनेटवर्क (Youth Network in Formation)

नेपालको कुनै पनि स्थानमा रहेका न्यूनतम ३५ जना १६ वर्षदिखि २५ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरूले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान र नियमावलीको मातहतमा रहने गरी एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको निर्माणाधीन युथ नेटवर्क गठन गरी सो मातहत आफूहरू एम्नेस्टी नेपाल शाखाको मानवअधिकार अभियानमा सक्रिय हुने अभिप्राय उल्लेख गर्दै आवेदन दिएमा नेसनल बोर्डले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको आवश्यकता र सदस्यता अभिमुखीकरण तथा प्रशिक्षणका लागि विद्यमान क्षमता, श्रोत, साधन तथा उक्त स्थानमा प्रस्तावित निर्माणाधीन युथनेटवर्क स्वायत्त ढङ्गमा दिगो तवरमा स्वसञ्चालनमा रहन सक्ने वा नसक्ने लगायतका पारिस्थिक मूल्याङ्कन र वस्तुगत विश्लेषणका आधारमा निर्माणाधीन युथनेटवर्कका रूपमा स्वीकृति दिन सक्ने छ। निर्माणाधीन युथ नेटवर्कको मान्यताका लागि:

- (क) निर्माणाधीन युथ नेटवर्कको आबद्धताअघि नै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको आधारभूत गतिविधि गर्नसक्ने आधारहरू नेसनल बोर्ड समक्ष प्रस्तुत गरेको हुनुपर्ने छ।
- (ख) तोकिएबमोजिमको शुल्क भुक्तानी गर्नु पर्दछ।
- (ग) तोकिएबमोजिमका अन्य प्रक्रियाहरू पुरा गरेको हुनुपर्ने छ।

(४) युथ नेटवर्कको आबद्धता

उपदफा (३) बमोजिम एम्नेस्टी नेपालका निर्माणाधीन युथ नेटवर्कहरू नेसनल बोर्डको निर्णय र अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको समर्थनमा एम्नेस्टी नेपाल शाखाको युथ नेटवर्कका रूपमा आबद्ध हुन सक्ने छन्। यसरी युथ नेटवर्कका रूपमा आबद्धता प्राप्त गर्न:

- (क) तोकिए बमोजिमको शुल्क भुक्तानी गरेको हुनुपर्नेछ।
- (ख) न्यूनतम ३५ जना सदस्य आबद्ध रहेको हुनुपर्ने छ।
- (ग) न्यूनतम छ महिना निर्माणाधीन युथ नेटवर्कको रूपमा कार्य गरिसकेको हुनुपर्ने छ।
- (घ) तोकिएको ढाँचामा युथ नेटवर्कको विनियम, युथ नेटवर्क साधारण सभाबाट पारित गराई स्वीकृतिका लागि नेसनल बोर्डमा पेस गरिसकेको हुनुपर्ने छ।
- (ङ) तोकिएबमोजिमका अन्य प्रक्रियाहरू पुरा गरेको हुनुपर्ने छ।
- (च) युथ नेटवर्कको मान्यता सम्बन्धमा नेसनल बोर्डले बढीमा दुई वर्ष भित्रमा निर्णय दिनुपर्ने छ।

(५) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्क कार्यसमिति

- (क) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कहरूले प्रत्येक वर्ष तोकिएबमोजिम साधारणसभा सम्पन्न गर्नु पर्नेछ र प्रत्येक दुई वर्षमा नयाँ कार्यसमिति चयन गर्नुपर्नेछ।
- (ख) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कहरूले आफ्नो अनुकुलताअनुसार ७ देखि ९ सदस्यीय कार्यसमिति गठन गर्न सक्नेछन्। त्यस्तो कार्यसमिति समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कहरूको साधारणसभाबाट निर्वाचित गरिनेछ।
- (ग) कार्यसमितिमा कम्तीमा ३३ प्रतिशत महिला अनिवार्य हुनुपर्ने छ।
- (घ) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्क कार्य समितिको पदावधि दुई वर्षको हुने छ।

(६) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कका काम, कर्तव्य तथा अधिकारहरू

- (क) प्रत्येक समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कले ६-६ महिनामा आफ्नो सदस्यता, गतिविधिका विवरण, आर्थिक स्थिति र अन्य सम्बन्धित विषयहरूसम्बन्धी तोकिएबमोजिमको विवरण राष्ट्रिय सचिवालयलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने छ।
- (ख) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कको कार्यसमितिको बैठक वर्षमा कम्तीमा चार पटक बस्नु पर्नेछ।
- (ग) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कको साधारणसभा प्रत्येक वर्ष बस्नुपर्ने छ।

- (घ) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कहरूले एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय रणनीतिक योजना तथा एम्नेस्टीको नीतिको परिधिभित्र रही वार्षिक न्यूनतम तिन ओटा सार्वजनिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने छ।
- (ङ) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कले आफ्नो नियमित लेखा राख्नुपर्ने छ।
- (च) आफ्ना क्रियाकलापहरू नियमित रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कले तोकिएको ढाँचाको विनियम तयार गर्नुपर्ने छ जुन नेसनल बोर्डबाट अनुमोदन भएपछि लागू हुने छ।
- (छ) सदस्यता वृद्धि गर्नुपर्ने छ।
- (ज) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्क सञ्चालन र अभियानका लागि आवश्यक अर्थ सङ्कलन गर्नु पर्नेछ। अर्थसङ्कलन गर्दा एम्नेस्टीको आर्थिक एवं अर्थसङ्कलनसम्बन्धी नीति पालना गर्नु पर्नेछ।
- (७) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कलाई कुनै अनुदान वा ऋण उपलब्ध गराउन र समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कले लिएको अनुदान वा ऋण भुक्तान गर्न नेसनल बोर्ड जिम्मेवार हुने छैन।

(८) समूह र युथ नेटवर्क विघटन:

- (क) एम्नेस्टीको समूह र युथनेटवर्कका रूपमा आबद्धताको मान्यता रहिरहनका लागि तोकिएबमोजिका आधार र प्रक्रिया पुरा नगरेका समूह र युथनेटवर्कहरूलाई प्रक्रिया पूरा गरी नेसनल बोर्डले समूह र युथनेटवर्क विघटनसम्बन्धी निर्णय गर्न सक्नेछ।
- (ख) आधार र प्रक्रिया पूरा गर्न नसकेको कुनै समूह वा समूहहरू र युथ नेटवर्क वा युथनेटवर्कहरूबाट मर्जरको लागि माग भै आएमा नेसनल बोर्डले तोकिएअनुसार स्वीकृती दिन सक्ने छ।

भाग-५
आर्थिक व्यवस्था

१७. संस्थाको कोष

- (१) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको नाममा देहायबमोजिम प्राप्त भएका सबै चल, अचल सम्पत्ति एम्नेस्टी नेपालको सम्पत्ति हुने छ।
- (क) सदस्य तथा समूह वा युथनेटवर्कहरूबाट प्राप्त हुने प्रवेश शुल्क, सदस्यता शुल्क, वार्षिक शुल्कहरू तथा अन्य सहयोगस्वरूप प्राप्त नगद तथा जिन्सी,
- (ख) स्वदेशी तथा विदेशी व्यक्ति तथा निकायबाट प्राप्त सहयोग तथा अनुदान,
- (ग) संस्थाबाट गरिएका विभिन्न प्रकाशनको बिक्रीबाट आर्जन भएको रकम र अन्य अर्थसङ्कलन क्रियाकलापहरूबाट प्राप्त रकम,
- (घ) बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट लिइएको ऋण आदि।

(ड) अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय वा अन्य ए.आई. संरचना वा अन्य ए.आई. शाखाहरूबाट प्राप्त सहयोग, अनुदान, ऋण आदि।

- (२) एम्नेस्टी नेपालको सम्पूर्ण सम्पत्तिको हिसाबकिताब दुरुस्त राखिने छ।
- (३) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको नाममा स्वदेशी वा विदेशी सरकारबाट आर्थिक सहयोग स्वीकार हुने छैन तर मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रमहरूका लागि इन्टरनेसनल बोर्डले तोकेबमोजिम पूर्व स्वीकृति लिएर वा निश्चित सहयोग लिनका लागि एम्नेस्टी इन्टरनेसनल अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयले तोकेको अन्य प्रक्रिया पुरा गरी सरकारी आर्थिक सहयोग लिन सकिनेछ।
- (४) एम्नेस्टी नेपालका सबै सम्पत्ति तथा श्रोतहरू यस विधानको भाग दुईमा उल्लिखित उद्देश्यहरू पूरा गर्नका लागि परिचालन गरिने छन्।
- (५) विदेशस्थित संस्था वा व्यक्तिबाट आर्थिक सहयोग तथा अनुदान लिँदा यस संस्थाले समाज कल्याण परिषद्को स्वीकृति लिनेछ।

१८. संस्थाको कोषको सञ्चालन प्रक्रिया

- (१) एम्नेस्टी नेपालको नाममा प्राप्त हुने सबै नगद सम्पत्ति तोकिएको बैङ्क वा बैङ्कहरूमा तोकेबमोजिमको खाता खोली जम्मा गरी राखिने छ।
- (२) एम्नेस्टी नेपाल शाखाको बैङ्क खाता अध्यक्ष, महासचिव, कोषाध्यक्ष र निर्देशकमध्ये कुनै दुईको हस्ताक्षरबाट सञ्चालन हुनेछ तर दुईमध्ये कोषाध्यक्षको हस्ताक्षर अनिवार्य हुनेछ।

१९. लेखापरीक्षण

- (१) हरेक आर्थिक वर्षको अन्त्यमा संस्थाको आय-व्यय तथा सम्पत्तिको विवरण साधारण सभाले तोकेबमोजिमको मान्यता प्राप्त लेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण गराई साधारणसभाबाट पारित गराइने छ।
- (२) त्यसरी पारित गरिएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन वार्षिक रूपमा स्थानीय अधिकारी, समाज कल्याण परिषद् र एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयमा पेस गरिने छ।

भाग-६

विधान संशोधन

२०. विधान संशोधन

- (१) नेसनल बोर्डले आवश्यक सम्झेमा वा एम्नेस्टी नेपालको कुनै समूह वा युथनेटवर्क वा कूल व्यक्तिगत सदस्यहरूको एक तिहाई सदस्यले आफ्नो निर्णयसाथ नेसनल बोर्डसमक्ष संशोधन प्रस्ताव पेस गरेमा नेसनल बोर्डले त्यस्तो विधान संशोधन प्रस्ताव साधारणसभामा पेस गर्न सक्नेछ।
- (२) समूह वा युथनेटवर्कले पेस गर्ने विधान संशोधनसम्बन्धी प्रस्ताव समूह वा युथनेटवर्कको कार्यसमिति वा साधारणसभाबाट र नेसनल बोर्डले पेस गर्ने प्रस्ताव नेसनल बोर्डको बैठकबाट पारित भएको हुनु पर्नेछ।
- (३) विधान संशोधनसम्बन्धी प्रस्ताव साधारणसभा हुनुभन्दा ३० दिन अगावै राष्ट्रिय सचिवालयमा दर्ता गराउनुपर्ने छ।
- (४) यसरी दर्ता हुन आएको विधान संशोधनसम्बन्धी प्रस्ताव सचिवालयले साधारणसभा सुरु हुनुभन्दा २९ दिन अगावै सम्पूर्ण समूह, युथ नेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूमा पठाउनुपर्ने छ।

- (५) समूह वा युथनेटवर्कबाट आएको विधान संशोधनसम्बन्धी प्रस्तावमा नेसनल बोर्डले उपयुक्त देखेमा संशोधन प्रस्ताव पेस गर्न सक्ने छ।
- (६) उल्लिखित विधान संशोधन प्रस्ताव वा सो प्रस्तावलाई संशोधन गर्नेसम्बन्धी प्रस्ताव दुवैलाई साधारणसभामा छलफलमा ल्याइने छ।
- (७) प्रस्तुत संशोधन प्रस्ताव साधारणसभामा उपस्थित मताधिकार प्राप्त प्रतिनिधिहरूको दुई तिहाई बहुमतबाट पारित भएमा विधान संशोधन हुने छ।

भाग-७ विविध

२१. अविश्वासको प्रस्ताव

(१) देहायको अवस्थामा एम्नेस्टी नेपालको सम्पूर्ण समूह वा युथ नेटवर्कहरूको २५ प्रतिशतले आफ्नो समूह वा युथनेटवर्कको कार्य समितिको निर्णयका साथ संयुक्त रूपमा नेसनल बोर्ड वा पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीविरुद्ध एम्नेस्टी नेपालको सचिवालयमा अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गराउन सक्नेछन्।

(क) संस्थाको कार्यदिश विपरीत काम गरेमा।

(ख) संस्थाको हितविपरीतको कार्य गरेमा।

सचिवालयले त्यस्तो प्रस्ताव दर्ता भएको ४५ दिनभित्रमा साधारण सभाको आकस्मिक बैठक बोलाई अविश्वासको प्रस्तावउपर छलफल गराउनु पर्ने छ। यदि ९० दिनभित्र साधारण सभा आह्वान गरिएको भएमा सोही नियमित बैठकमा यस्तो प्रस्ताव पेस गरिने छ। नेसनल बोर्डउपरको अविश्वास प्रस्तावमा सभाको अध्यक्षता साधारणसभाले तोकेको व्यक्तिले गर्ने छ।

- (२) यसरी अविश्वासको प्रस्तावउपर छलफल हुँदा सफाइको मौकाबाट वञ्चित गरिने छैन।
- (३) साधारण सभाको आकस्मिक बैठकमा उपस्थित मताधिकार प्राप्त सदस्यहरूको दुई तिहाई बहुमतबाट अविश्वासको प्रस्ताव पारित भएको खण्डमा नेसनल बोर्ड वा पुनरावेदन समिति भङ्ग हुने छ र सोही सभाबाट नयाँ नेसनल बोर्ड वा पुनरावेदन समितिको निर्वाचन गरिने छ।
- (४) अविश्वासको प्रस्ताव वर्षमा एकपटक भन्दा बढी ल्याउन सकिने छैन।

२२. यस विधानमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको ग्लोबल असेम्ब्ली, इन्टरनेसनल

बोर्ड तथा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयबाट भएका निर्णय, निर्देशन तथा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको विधान र प्रचलित नेपाल कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः अमान्य हुने छ।

२३. संस्थाको विघटन:

- (१) एम्नेस्टी नेपालको विघटनको सिफारिस एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभा बैठकमा उपस्थित प्रतिनिधिहरूको दुई तिहाई बहुमतले मात्र गर्न सक्ने छ।
- (२) एम्नेस्टी नेपालको विघटनसम्बन्धी अन्तिम निर्णय इन्टरनेसनल बोर्डबाट हुने छ।
- (३) विघटनपश्चात् एम्नेस्टी नेपालको ऋण तथा दायित्वहरू फछ्यौट गरी बाँकी रहेको सम्पत्ति इन्टरनेसनल बोर्डको सहमतिमा नेपाल सरकारको हुनेछ।

२४. विधानको व्याख्या

यस विधानलाई व्याख्या गर्ने अधिकार नेसनल बोर्डसँग रहने छ। व्याख्यामा गम्भीर मतभेद उत्पन्न भएमा अन्तिम व्याख्या गर्ने अधिकार भने क्रमशः साधारणसभा र अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयमा निहित रहने छ।

२५. खारेजी तथा बचाऊ

यो विधान लागू हुनुअघि भए गरेका कार्यहरू यसै विधानअनुरूप भएको मानिने छ।

♣ समाप्त ♣

प्रस्तावना

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको साधारणसभालाई सुव्यवस्थित, मर्यादित, नियमित र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानअनुरूप नेसनल बोर्डले यो नियमावली बनाई लागू गरेको छ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

- (क) यस नियमावलीको नाम “एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको साधारणसभा नियमावली, २०६२ (सन् २००५) को छैठौँ संशोधन, २०८० (सन् २०२३)” रहनेछ।
- (ख) यो नियमावली साधारणसभाबाट अनुमोदन भएपछि तुरुन्त लागू हुनेछ।

२. परिभाषा

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा

- (क) “एम्नेस्टी नेपाल” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखालाई जनाउनेछ।
- (ख) “विधान” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानलाई जनाउनेछ।
- (ग) “समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधिन समूह, र निर्माणाधिन युथ नेटवर्क” भन्नाले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको विधानबमोजिम आबद्धता प्राप्त गरेका समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधिन समूह, र निर्माणाधिन युथ नेटवर्कलाई बुझाउनेछ।
- (घ) “साधारणसभा” भन्नाले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको वार्षिक साधारणसभालाई जनाउनेछ।
- (ङ) “नेसनल बोर्ड” भन्नाले साधारणसभाबाट निर्वाचित एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान २०५८ (सन् २००९) को आठौँ संशोधन, २०८० (सन् २०२३) को भाग ४ दफा ११ (१) बमोजिमको नेसनल बोर्डलाई जनाउनेछ।
- (च) “नेसनल बोर्ड पदाधिकारी” भन्नाले नेसनल बोर्डका अध्यक्षदेखि सदस्यसम्मलाई जनाउनेछ।
- (छ) “अध्यक्ष” भन्नाले नेसनल बोर्डका अध्यक्ष वा निजको अनुपस्थितिमा निजको कार्य सम्पादन गर्ने व्यक्तिलाई बुझाउनेछ।
- (ज) “पर्यवेक्षक” भन्नाले एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध निर्माणाधीन समूह, निर्माणाधिन युथ नेटवर्कलाई प्रतिनिधित्व गर्ने सदस्यहरू, प्रेपकम र नोमिनेसन कमिटिका संयोजक र सदस्य तथा नेसनल बोर्डद्वारा पर्यवेक्षकको रूपमा तोकिएका व्यक्तिहरूलाई बुझाउनेछ।
- (झ) “प्रतिनिधि” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानको दफा १० (४) बमोजिम सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलाबाट चयन भई साधारण सभामा सहभागिता जनाएका सदस्यहरूलाई जनाउने छ जसले एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभामा मताधिकारको प्रयोग गर्ने छन्।

^१ ३२औँ साधारणसभाद्वारा स्वीकृत।

- (ज) “निर्वाचन अधिकृत” भन्नाले नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटी (प्रेपकम), नोमिनेसन कमिटी र पुनरावेदन समितिको निर्वाचनका लागि नियुक्त निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनेछ।
- (ट) “कर्मचारी” भन्नाले एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय सचिवालयमा कार्यरत निर्देशक समेतका कर्मचारीहरूलाई बुझाउनेछ।
- (ठ) “नोमिनेसन कमिटी” भन्नाले नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटी तथा पुनरावेदन समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको निर्वाचनका लागि उम्मेदवारीको आह्वान गरी दक्ष, योग्य र संस्थामा विद्यमान सीपको अभाव समेतलाई पूर्ति गर्ने गरी सक्षम र योग्य नेतृत्व चयनका लागि उम्मेदवारीको आवेदन दिएका व्यक्तिहरूको क्षमता र दक्षता मूल्याङ्कन गरी प्राप्त उम्मेदवारीको योग्यता तथा अयोग्यता निर्धारण गर्ने प्रयोजनका लागि एम्नेस्टी नेपाल शाखाको विधानको दफा १२ बमोजिमको कमिटिलाई बुझाउने छ।
- (ड) “प्रेपरेटोरी कमिटी” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानको दफा १४ बमोजिमको कमिटिलाई जनाउनेछ। यसलाई छोटकरीमा प्रेपकम (PrepCom) पनि भनेर बुझिनेछ।
- (ढ) “सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला (Members' Regional Forum)” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानको दफा १० मा व्यवस्था गरिएबमोजिमको भेलालाई जनाउनेछ। यसलाई छोटकरीमा क्षेत्रीय भेला (Regional Forum) पनि भनिनेछ।

परिच्छेद-२ साधारणसभा

३. साधारणसभा र गणपूरक संख्या:

३.१ साधारणसभा

हरेक वर्ष आयोजना गरिने साधारण सभा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको नीतिगत निर्णय गर्ने सर्वोच्च निकाय हुनेछ। साधारण सभाले नेसनल बोर्ड, नोमिनेसन कमिटी, प्रेपकम र पुनरावेदन समितिको नियमित निर्वाचन गर्नेछ। साथै साधारण सभाले विधान संशोधन गर्ने, नीतिगत निर्णयहरू गर्ने, वार्षिक कार्ययोजना अनुमोदन गर्ने तथा संस्था विघटनको सिफारिस गर्नेसम्बन्धी निर्णयहरू पनि गर्नेछ।

३.२ गणपूरक संख्या

साधारणसभाको गणपूरक संख्या एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानको दफा १० को उपदफा (१) अन्तर्गतका क्षेत्रीय भेलाबाट दफा १० उपदफा (४) बमोजिम निर्धारित भई तोकिएका प्रतिनिधिहरूमध्ये प्रत्येक क्षेत्रबाट कमितीमा सामान्य बहुमत प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति आवश्यक हुनेछ। उल्लिखित गणपूरक सङ्ख्या नपुगेमा सोको व्यहोरा खुलाई साधारण सभाका अध्यक्षले निश्चित समय वा मितिसम्मका लागि सभा स्थगन गर्नेछन्। स्थगित सभालाई साधारणसभाका अध्यक्षले तय गरेको विधि र प्रकृयाबाट पुनः सञ्चालन गरिनेछ।

४. (१) साधारणसभाको गठन:

प्रत्येक वर्ष हुने एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभामा निम्नबमोजिमको सहभागिता रहनेछ:

- (क) नेसनल बोर्डका पदाधिकारीहरू,
(ख) पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरू,

- (ग) एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध कूल वैध सदस्य (valid members) सङ्ख्या बराबर १०० जनाको अनुपातमा एम्नेस्टी नेपाल शाखाको विधानको दफा १० (१) बमोजिम निर्धारित प्रत्येक क्षेत्रमा विद्यमान कूल वैध सदस्यहरूको आधारमा हुन आउने सङ्ख्या बराबर एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको क्षेत्रीय भेलाबाट एम्नेस्टी नेपाल शाखाको विधानको दफा १० (४) बमोजिम चयन गरिएका कूल १०० जना प्रतिनिधिहरू।
- (घ) नेसनल बोर्डबाट मनोनित पर्यवेक्षकहरू,
- (ङ) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू,
- (च) अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय/बोर्डका अतिथि पर्यवेक्षकहरू
- (छ) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका अन्य शाखाका अतिथि पर्यवेक्षकहरू

(२) मताधिकार:

उल्लिखित नियम १ (ग) बमोजिम क्षेत्रीय भेलाबाट चयन भई सहभागी हुन आएका प्रतिनिधिहरूमा एक व्यक्ति एक मतका आधारमा मताधिकार रहनेछ।

५. विशेष साधारणसभा:

एम्नेस्टी नेपालअन्तर्गतका समूहहरूमध्ये २५ प्रतिशत समूहहरूद्वारा कार्यसमितिको निर्णयसहित विशेष कारण देखाई विशेष साधारणसभाको माग गरी अनुरोध प्राप्त भएमा नेसनल बोर्डले त्यस्तो अनुरोध प्राप्त भएको ४५ दिनभित्र विशेष साधारणसभा बोलाउने छ।

- (क) विशेष साधारणसभा जुन कार्यका लागि माग भएको हो सोही विषयमा मात्र छलफल गरी निर्णय लिइनेछ।
- (ख) विशेष साधारणसभाको गठन विधानको दफा ९.५ बमोजिम हुनेछ।
- (ग) विशेष साधारणसभा माग भएको ९० दिनभित्र नियमित वार्षिक साधारणसभा बस्ने भए त्यस्तो विशेष साधारणसभा बोलाउन नेसनल बोर्ड बाध्य हुने छैन तर विशेष साधारणसभामा पेस गर्ने भनिएका प्रस्ताव नियमित साधारणसभामा प्रस्तुत गर्नु पर्ने छ।

परिच्छेद-३

साधारणसभाको संचालन

६. साधारणसभाको बैठक:

- (क) एम्नेस्टी नेपालको साधारणसभा हरेक वर्ष नेसनल बोर्डले प्रेपकमसँगको परामर्शमा तोकेको स्थान, मिति र समयमाबस्नेछ। भौतिक उपस्थितिमा साधारण सभा आयोजना गर्न कठिन, असंभव वा असहज हुने परिस्थितिमा अनलाइन माध्यमबाट पनि साधारण सभा आयोजना गर्न सकिनेछ।
- (ख) साधारणसभाको मिति र स्थानसम्बन्धी जानकारी एम्नेस्टी नेपालअन्तर्गतका सबै समूह, युथ नेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूलाई ७५ दिन अगावै उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।

७. साधारण सभाको अध्यक्षता र सभा सञ्चालन

- (क) साधारणसभाको अध्यक्षता नेसनल बोर्डका अध्यक्षले गर्नेछन्। अध्यक्षको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले र अध्यक्ष र उपाध्यक्ष दुवै जनाको अनुपस्थितिमा नेसनल बोर्डले तोकेको नेसनल बोर्ड सदस्यले गर्नेछन्।
- (ख) साधारणसभा सञ्चालन र आदेश (Order) का लागि अध्यक्षता गर्ने व्यक्ति जिम्मेदार हुनेछन्।
- (ग) साधारणसभाको प्रतिवेदन तयार गर्न अध्यक्षले तीन जनासम्म प्रतिवेदक (Rapporteurs) नियुक्त गर्न सक्नेछन्।
- (घ) बैठकका निर्णयहरू तथा अल्पमतको भावनालाई समेत समेट्ने गरी छलफलमा प्रतिविम्बित भावना तथा छलफलको सन्तुलित निचोडसमेतलाई समेटि प्रतिवेदन तयार गर्नु प्रतिवेदकहरूको कर्तव्य हुनेछ।
- (ङ) नेसनल बोर्डको सिफारिसमा साधारण सभाले चार जना गणक (Tellers) नियुक्त गर्नेछ।
- (च) गणकको काम साधारणसभामा मतदान हुँदा अध्यक्षलाई र निर्वाचन हुँदा निर्वाचन अधिकृतलाई आवश्यकताअनुसार सहयोग पुर्याउनु हुनेछ।
- (छ) बैठक सुचारु रूपले सञ्चालन गर्न अध्यक्षले कसैलाई पनि बोलनबाट रोक लगाउन उपयुक्त सम्झेमा रोक लगाउन सक्नेछन्।
- (ज) बैठकको अवधिमा अध्यक्षले आवश्यक परेको खण्डमा यो नियमावलीको व्याख्याबारे र बैठक सञ्चालन विधिसम्बन्धी विवादित प्रश्नहरूको सम्बन्धमा फैसला (Ruling) गर्न सक्नेछन्।
- (झ) अध्यक्षको फैसलाका सम्बन्धमा कुनै विवाद उत्पन्न भए उक्त फैसलालाई तत्काल निर्णयका लागि बैठक समक्ष प्रस्तुत गरिनेछ र बैठकको निर्णयअनुसार नै हुनेछ।
- (ञ) अध्यक्षले कुनै पनि समय साधारणसभाको चालू सत्र निश्चित समयको लागि स्थगन गर्न सक्नेछन्।
- (ट) अध्यक्षले कुनै पनि समयमा वक्ताहरूको समयावधि सिमित गर्न सक्नेछन्। अध्यक्षले बैठक समक्ष बोलन चाहने सहभागीहरूको नाम बोलन शुरू गर्नु अघि नै सूचिकृत गर्नेछन् र अन्य वक्ताहरूको सूची बन्द गर्न शिफारिस गर्न सक्नेछन्। तर यो व्यवस्थाले कुनै पनि सहभागीको प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने वा प्रस्ताव पेश गर्ने अधिकारलाई खण्डित गर्नेछैन।
- (ठ) अध्यक्षले कुनै पनि समय छलफलका विषयहरू (Agenda) को कुनै खास विषयमा समयावधि सीमित गर्ने वा समयावधि समाप्त भएको घोषणा गरी विषयलाई मतदान (Vote) का लागि लैजान वा छलफल बन्द गर्ने प्रस्ताव गर्न सक्नेछन्।

परिच्छेद-४

छलफलका विषयहरू

८. छलफलका विषयहरू (Agenda)

- (क) साधारणसभामा छलफलका लागि कुनै पनि विषय समावेश गर्नको लागि नेसनल बोर्ड वा समूह वा युथ नेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूबाट मात्र प्रस्ताव प्रस्तुत गर्न सकिनेछ।
- (ख) नेसनल बोर्डका महासचिव र निर्देशकले अध्यक्षसँग परामर्श गरी साधारणसभामा छलफल हुने विषयहरू (Agenda) तयार गरी साधारणसभा शुरू हुनु १५ दिन अगावै एम्नेस्टी नेपालका सम्पूर्ण

सदस्य तथा साधारण सभाका प्रतिनिधिहरूलाई पठाउनु पर्नेछ, जसलाई साधारणसभामा पेश गरिनु अगावै नेसनल बोर्डको बैठकबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ।

- (ग) समूह र युथ नेटवर्कका तर्फबाट प्रस्तुत हुने कुनै पनि प्रस्ताव समूहको कार्यसमितिको निर्णयको प्रतिलिपिका साथ विशेष प्रस्तावका रूपमा साधारणसभा शुरु हुनु २१ दिन अगावै राष्ट्रिय सचिवालयमा दर्ता गराउनु पर्नेछ।
- (घ) उल्लिखित प्रस्तावहरू साधारणसभाको प्रथम सत्रमै स्वीकृतिका लागि प्रस्तुत गरिनेछ र बैठकको स्वीकृति पश्चात् मात्र ती विषयहरू साधारणसभाको छलफलको विषयमा समावेश भएको मानिनेछ।
- (ङ) साधारणसभाबाट स्वीकृत भएमा बाहेक अन्य कुनै पनि विषयका सम्बन्धमा बैठकमा छलफल गरिनेछैन।
- (च) माथि जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भएपनि अत्यन्त जरूरी विषयका सम्बन्धमा बैठकमा छलफल हुन आवश्यक देखिएमा त्यस्तो विषयमा जरूरी प्रस्ताव (Emergency Resolution) का रूपमा साधारणसभा प्रारम्भ हुनुभन्दा १२ घण्टा पहिले नेसनल बोर्डले राष्ट्रिय सचिवालयमा दर्ता गर्न सक्नेछ।
- (छ) उल्लिखित १२ घण्टाको समय भन्दा पछि दर्ता हुन आएको कुनै पनि प्रस्तावलाई जरूरी प्रस्तावका रूपमा लिइने छैन।
- (ज) माथि जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भए पनि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको कार्यसँग असम्बन्धित र संस्थाको मर्यादामा आँच आउने खालका कुनै पनि प्रस्तावलाई नेसनल बोर्डले साधारणसभाको छलफलको विषयको रूपमा समावेश गर्ने छैन।

परिच्छेद-५

योजना तथा प्रतिवेदन प्रस्तुति

९. देहाय बमोजिमका प्रतिवेदनहरू देहाय बमोजिमका व्यक्तिहरूले तयार गरी प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ:

- (क) एम्नेस्टी नेपालको अपरेसनल प्लान (Operational Plan) अन्तर्गत सञ्चालन भएका गतिविधिहरूको वार्षिक प्रतिवेदन निर्देशक वा निजको अनुपस्थितिमा निजको जिम्मेवारी सम्हालेका वा नेसनल बोर्डले तोकेको व्यक्तिले प्रस्तुत गर्नेछन्। त्यस्तो प्रतिवेदनमा एम्नेस्टी नेपालले गत साल सम्पन्न गरेका र आगामी साल गर्ने लक्ष्य राखिएका विभिन्न कार्यक्रम समावेश हुनेछन्।
- (ख) एम्नेस्टी नेपालको आर्थिक प्रतिवेदन नेसनल बोर्डका कोषाध्यक्ष वा निजको अनुपस्थितिमा नेसनल बोर्डले तोकेको नेसनल बोर्डका पदाधिकारीबाट प्रस्तुत हुनेछ। त्यस्तो प्रतिवेदनमा गत सालको आम्दानी, खर्च तथा चालु वर्षका लागि अनुमानित आय तथा खर्चको विवरण समावेश हुनुपर्नेछ।
- (ग) नेसनल बोर्डका नीतिगत निर्णयहरूसम्बन्धी गतिविधिहरूको प्रतिवेदन नेसनल बोर्डका महासचिव वा निजको अनुपस्थितिमा उपमहासचिवले प्रस्तुत गर्नेछन्।
- (घ) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको रणनीतिक लक्ष्यमा आधारित भई नेसनल बोर्डले तयार गरेको National Strategic Plan नेसनल बोर्डद्वारा तोकिएको पदाधिकारीले प्रस्तुत गर्नेछन्।

परिच्छेद-६
प्रस्ताव माथिको छलफल र निर्णय

१०. छलफलको प्रक्रिया:

- (क) नेसनल बोर्डका तर्फबाट प्रस्तुत प्रस्ताव साधारणसभाका अध्यक्षको अनुमतिले तोकिएको नेसनल बोर्ड पदाधिकारीले बैठकमा प्रस्तुत गर्नेछन्।
- (ख) समूहका तर्फबाट प्रस्तुत प्रस्ताव सम्बन्धित समूह अवस्थित रहेको क्षेत्रबाट क्षेत्रीय प्रतिनिधिको रूपमा विधानको दफा १० (४) बमोजिम चयन भई सहभागी हुन आएका कोही एकजना प्रतिनिधिले पेश गर्नेछन्।
- तर त्यसरी समूहका तर्फबाट प्रस्ताव प्रस्तुत गर्दा प्रस्तुतकर्ताले समूहबाट निर्णय भई आएको लिखित विवरण मात्र प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ।
- (ग) त्यसरी समूहबाट प्रस्तुत प्रस्तावमा साधारणसभाको कुनै प्रतिनिधिले संशोधन प्रस्ताव पेश गर्न चाहेमा एकजना प्रतिनिधिको समर्थन सहित संशोधन प्रस्ताव पेश गर्न सक्नेछन्।
- तर त्यस्तो संशोधन प्रस्तावले मूल प्रस्तावको मर्म विपरीत भएमा मान्यता दिइनेछैन।
- (घ) त्यसरी प्रस्तुत हुन आएको संशोधन प्रस्तावलाई मूल प्रस्ताव प्रस्तुतकर्ताले स्वीकार गरेमा सो संशोधित प्रस्तावलाई नै मूल प्रस्ताव मानिनेछ।
- तर संशोधित प्रस्तावलाई प्रस्ताव प्रस्तुतकर्ताले स्वीकार नगरेमा मूल प्रस्ताव र संशोधित प्रस्ताव दुवै साधारणसभामा निर्णयार्थ पेश गरिनेछ।
- (ङ) त्यस्तो मूल प्रस्ताव वा संशोधन प्रस्ताव प्रस्तुत गर्दा प्रस्तावकर्ताहरूलाई आ—आफ्नो प्रस्ताव वा संशोधनको औचित्य सिद्ध गर्नका लागि साधारणसभाका अध्यक्षले निश्चित समय तोक्यो मन्तव्य राख्ने मौका दिनेछन्। त्यसरी मन्तव्य राख्दा निजहरूले आफ्नो प्रस्ताव वा संशोधन फिर्ता लिन सक्नेछन्।

११. निर्णय:

- (क) साधारणसभामा विधान संशोधन र अन्य कुनै असाधारण विषयहरू (जस्तो एम्नेस्टी नेपाल भंग गर्ने) जस्ता गम्भीर विषय बाहेक अन्य सामान्य विषयका प्रस्तावहरूको निर्णय साधारणसभामा उपस्थित सदस्यहरूको सामान्य बहुमतबाट हुनेछ। कुनै प्रस्ताव असाधारण प्रकृतिको भए नभएको निर्णय गर्ने अन्तिम अधिकार नेसनल बोर्डको हुनेछ।
- (ख) प्रस्तावउपर मतदान हुँदा प्रतिनिधिहरूले आ-आफ्नो भोटिङ कार्ड (Voting card) देखाई मत दिनुपर्नेछ।
- (ग) प्रस्तावउपर भएको मतदानको गणना बैठकको अध्यक्षले गर्नेछन्। यसका लागि उनले गणकको सहयोग लिन सक्नेछन्।
- (घ) मतदान हुँदा मत बराबर भएमा सभाको अध्यक्षको मत निर्णायक मानिनेछ।

परिच्छेद-७

नियम पालनासम्बन्धी प्रश्न तथा सूचनाको माग

१२. नियमपालन सम्बन्धी प्रश्न (Points of Order):

- (क) साधारणसभामा कुनै पनि प्रस्ताव उपर छलफल हुँदा सहभागी प्रतिनिधिहरूले नियमपालनसम्बन्धी प्रश्न उठाउन सक्नेछन्।
- (ख) त्यस्तो नियमपालनसम्बन्धी प्रश्न सभाको सञ्चालन र छलफलको विषयसँग अनिवार्य रूपले सम्बन्धित हुनुपर्नेछ।
तर मतदानका समयमा मतदान प्रक्रियासँग सम्बन्धित विषयमा बाहेक अन्य विषयमा नियम पालनसम्बन्धी प्रश्न उठाउन पाइनेछैन।
- (ग) निम्न विषयलाई प्रतिनिधिहरूले नियमपालनसम्बन्धी प्रश्नका रूपमा उठाउन सक्नेछन्।
(अ) अध्यक्षलाई रूलिङ (Ruling) गर्नका लागि अनुरोध।
(आ) अध्यक्षको रूलिङ (Ruling) माथि चुनौति दिने।
तर यसका लागि अर्को प्रतिनिधिको समर्थन आवश्यक हुनेछ।
(इ) कुनै प्रस्ताव उपर मतदान नगर्नका लागि।
(ई) कुनै विषयवस्तुलाई नेसनल बोर्ड वा साधारणसभाको कुनै समितिमार्फत निरूपणका लागि पेश गर्नका लागि।
- (घ) माथि जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भए पनि कुनै विषयमा मतदान गर्ने, नगर्ने वा चाडै गर्ने सम्बन्धी विषयमा अन्तिम निर्णय गर्ने अधिकार अध्यक्षको हुनेछ, जसका सम्बन्धमा चुनौति गर्न सकिनेछैन।
तर अध्यक्षले कुनै पनि विवादित विषयलाई अनिर्णित अवस्थामा भने राख्न सक्नेछैनन्।

१३. सूचनाको माग (Points of information)

सभाका कुनै पनि सहभागीले अध्यक्ष वा वक्ता समक्ष सम्बन्धित विषयमा सूचनाको आग्रह गर्न सक्नेछ। तर त्यस्तो आग्रहले कुनै पनि तर्क प्रस्तुत गरेको मानिनेछैन।

परिच्छेद-८

मताधिकार र निर्वाचन

१४. मताधिकार:

- (क) एम्नेस्टी नेपालको वार्षिक साधारणसभाका प्रतिनिधिहरूलाई मात्र निर्वाचनमा मताधिकार रहनेछ।
- (ख) मताधिकार प्राप्त प्रतिनिधिहरूलाई प्रतिनिधि भोटिंग कार्ड (voting card) उपलब्ध गराइनेछ।
- (ग) प्रतिनिधिहरूलाई उपलब्ध गराइने भोटिंग कार्ड (voting card) मा क्रमसंख्या, साधारणसभा सदस्य दर्ता पुस्तिकाको दर्ता नम्बर र प्रतिनिधिको नाम, फोटो राखी प्रतिनिधि र अध्यक्षको सही समेत गराई उपलब्ध गराइनेछ।
- (घ) कुनै प्रतिनिधिले परिचयपत्र हराएमा दर्ता पुस्तिकाका आधारमा अध्यक्षले परिचय पत्रको प्रतिलिपि उपलब्ध गराउन सक्नेछन्।

तर निर्वाचनमा मतदानको कार्य प्रारम्भ भइसकेको अवस्थामा भने परिचय पत्रको प्रतिलिपि उपलब्ध गराउने अधिकार निर्वाचन अधिकृतलाई मात्र हुनेछ।

- (ड) कुनै प्रतिनिधिले आफ्नो परिचयपत्र अरू कसैलाई उपलब्ध गराई अधिकारको दुरुपयोग गरेको पाइएमा साधारणसभामा निजको प्रतिनिधिको हैसियत समाप्त हुनेछ। यसरी प्रतिनिधिको हैसियत समाप्त भएको घोषणा गर्ने अधिकार निर्वाचनका समयमा निर्वाचन अधिकृतको र अन्य अवस्थामा साधारणसभाका अध्यक्षको हुनेछ।
- यसरी प्रतिनिधिको हैसियत समाप्त भएको ठहर गर्नु अघि निजलाई सफाइको मौकाबाट भने बन्चित गरिने छैन।

१५. निर्वाचन:

- (क) एम्नेस्टी नेपालको नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटी एवं पुनरावेदन समितिको नियमित निर्वाचन साधारण सभाबाट गरिनेछ। कुनै पद रिक्त भई पदपूर्ति गर्नु पर्ने अवस्थामा वा अविश्वासको प्रस्ताव पारित भई नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटी वा पुनरावेदन समिति विघटन भई नयाँ समिति गठन गर्नु पर्ने अवस्थामा आकस्मिक साधारण सभा वा विशेष साधारण सभाबाट पनि नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटी वा पुनरावेदन समितिको निर्वाचन गर्न सकिनेछ।
- (ख) नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटी वा पुनरावेदन समितिको निर्वाचन एम्नेस्टी नेपालको विधान बमोजिम प्रजातान्त्रिक प्रक्रियाका आधारमा एक व्यक्ति एक मत अनुरूप गोप्य मतदान प्रक्रियाबाट हुनेछ।
- (ग) नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटी र पुनरावेदन समितिको निर्वाचनका लागि नेसनल बोर्डले साधारण सभा बैठक हुनु भन्दा ४५ दिन अगाडि एक निर्वाचन अधिकृत नियुक्त गर्नेछ।
- (घ) निर्वाचन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य निर्वाचन अधिकृतले गणकहरूको सहयोगमा पूरा गर्नेछन्।
- (ड) साधारण सभाबाट नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटी र पुनरावेदन समितिका निम्नानुसारका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको निर्वाचन हुनेछ।

नेसनल बोर्ड

- (क) अध्यक्ष १ जना
(ख) कोषाध्यक्ष १ जना
(ग) सदस्यहरू ९ जना (कम्तिमा तीन जना महिला र दुई जना युवा सदस्य जसमा एकजना अनिवार्य महिला)।

नोमिनेसन कमिटी

- (क) संयोजक १ जना
(ख) कम्तिमा १ जना महिलासहित २ जना सदस्य

प्रेपरेटोरी कमिटी (प्रेपकम)

- (क) कम्तिमा एकजना महिला सहित २ जना सदस्य

पुनरावेदन समिति

- (क) संयोजक १ जना
(ख) कम्तिमा १ जना महिलासहित २ जना सदस्य

नोट: यस उपखण्डको प्रयोजनका लागि मतदानको अधिकार यस नियमावलीको नियम नं. ४ को (१) (ग) अर्थात एम्नेस्टी नेपालको विधानको दफा ९.३. (१) (ग) बमोजिम साधारण सभामा सहभागिता जनाएका प्रतिनिधिहरूलाई रहनेछ।

(च) कुनै पदमा उम्मेदवार हुन चाहने विधानबमोजिम योग्यता पुगेका समूह र युथ नेटवर्क सदस्यले आफ्नो समूह वा युथनेटवर्कबाट सो पदमा उम्मेदवार हुनको लागि सिफारिस प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ। एउटा समूह वा युथनेटवर्कले नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटी वा पुनरावेदन समितिको कुनै एक पदमा मात्र उम्मेदवारी दिन सक्नेछ। उम्मेदवारी दिन चाहने व्यक्तिगत सदस्यले नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटी वा पुनरावेदन समितिका विभिन्न पदमध्ये कुनै एक पदमा मात्र उम्मेदवारी दिन सक्नेछ। यसरी उम्मेदवारी दिने जोसुकैले एम्नेस्टी नेपालको सदस्यता लिएको कम्तिमा एक वर्ष पूरा भएको हुनुपर्छ।

स्पष्टीकरण: आफ्नो समूह वा युथ नेटवर्क भन्नाले कुनै व्यक्तिको मनोनयन हुँदाको अवस्थामा सो समूह वा युथनेटवर्कको सदस्य रहेको व्यक्ति हुनु पर्नेछ। समूह वा युथनेटवर्कअन्तर्गतका सदस्यले उक्त सदस्यताको अवधि समाप्त नभई व्यक्तिगत सदस्यता लिन मिल्ने छैन। साथै तोकिए बमोजिमको रित पूरा गरी नोमिनेसन कमिटीले सिफारिस गरेको व्यक्तिले पनि उम्मेदवारी दिन सक्नेछ।

(छ) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारी र नेसनल बोर्डबाट मनोनित पर्यवेक्षकहरूलाई उम्मेदवारी दिने अधिकार हुनेछैन।

(ज) नोमिनेसन कमिटीले साधारणसभा प्रारम्भ हुनुभन्दा कम्तिमा तीन महिना अगाडिबाट आफ्नो काम थाल्नेछ। एम्नेस्टी नेपालको नेसनल बोर्ड र पुनरावेदन समितिमा उम्मेदवार बन्न चाहने समूह तथा युथनेटवर्कका सदस्य र अन्य सदस्यहरूले उक्त कमिटिसमक्ष तोकिएको प्रावधान पूरा गरी आफ्नो चाहना पत्र पेश गर्नुपर्नेछ। कमिटीले काम थालेको डेढ महिना भित्र त्यसरी आएका चाहनापत्रका बारेमा आफ्नो सिफारिस सहितको प्रतिवेदन निर्वाचन समितिलाई पेश गर्नेछ। समूह र युथनेटवर्कमार्फत् सदस्य बनेकाहरूले चाहना पत्रमा समूह र युथनेटवर्कको सिफारिस अनिवार्य राख्नुपर्नेछ। व्यक्तिगत सदस्यहरूको क्लस्टरबाट इच्छापत्र जाहेर गर्नेले रितपूर्वक फारम भरी सचिवालयमा दर्ता गराई नोमिनेसन कमिटीद्वारा तोकिएको छानबिन (vetting) प्रकृया पार गरेको हुनुपर्नेछ। तोकिएको समयभित्र राष्ट्रिय सचिवालयमा उम्मेदवार वा समूहका प्रतिनिधि उपस्थित भई वा इमेलको माध्यमबाट उम्मेदवारीलाई विधिवत दर्ता गराउनु पर्नेछ। रितपूर्वक नभरिएको वा तोकिएको समय भन्दा पछि प्राप्त भएका मनोनयन पत्रहरूले मान्यता पाउने छैनन्।

(झ) उम्मेदवारी मनोनयन पत्रकासाथ तोकिएको ढाँचामा उम्मेदवारको एक पेजको व्यक्तिगत विवरण (Curriculum vitae) का साथै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको नेतृत्वदायी भूमिकामा आउन चाहनुको कारण, व्यक्तिगत प्रतिबद्धता तथा संस्थाको लागि आफूले लिएको परिदृष्य र लक्ष्यसमेत समावेश गरिएको बढीमा एक पेजको आवेदन पत्र, नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र व्यक्तिगत विवरणमा उल्लेख गरेअनुसारको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि अनिवार्य संलग्न गर्नु पर्नेछ। त्यसरी सचिवालयमा दर्ता भएको उम्मेदवारहरूको मनोनयनको जानकारी सचिवालयले साधारणसभा भन्दा १५ दिन अगावै सबै सदस्य तथा साधारण सभाका प्रतिनिधिहरूमा पठाउनु पर्नेछ।

- (ज) निर्वाचन प्रयोजनका लागि साधारणसभा आयोजनास्थलमै निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय रहनेछ।
- (ट) निर्वाचन अधिकृतले राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारी तथा गणकहरूको सहायता लिई मतदाता तथा उम्मेदवारको नामावली प्रकाशन गर्नुका साथै नाम फिर्ता, दावी विरोध, अन्तिम नामावली प्रकाशन लगायत मतदानसम्बन्धी कार्यक्रम प्रकाशित गरी सोही कार्यक्रमअनुसार यो नियमावलीको अधीनमा रही निर्वाचन सम्पन्न गर्नेछन्।
- (ठ) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरूले निर्वाचन अधिकृतको काममा सहयोग गर्नेछन् र निर्वाचनको विषयमा निष्पक्ष रहनेछन्।
- (ड) प्रत्येक पदका उम्मेदवारलाई साधारणसभाको प्रारम्भिक सत्रमा बढीमा ५ मिनेटका दरले मन्तव्य व्यक्त गर्ने अवसर दिइनेछ। यस्तो मन्तव्य प्रकट गर्दा कसैप्रति लाञ्छना लगाउन, संस्था प्रति अनास्था प्रकट गर्ने वक्तव्य दिन तथा झुठा आश्वासन दिन पाइने छैन।
- (ढ) निर्वाचनमा प्रत्येक पदका लागि अलग अलग मत पत्र (ballot paper) राखिनेछ र प्रत्येक मताधिकार प्राप्त प्रतिनिधिहरूलाई प्रतिनिधि परिचयपत्रका आधारमा मतपत्र उपलब्ध गराइनेछ।
- (ण) मतदान वा मतगणनाका समयमा निगरानी गर्नको लागि उम्मेदवारहरूले आफै बस्न वा प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछन्।
- (त) मतपत्रमा नेपाली वर्णानुक्रम अनुसार उम्मेदवारहरूको नाम अंकित हुनेछ।
- (थ) मतदाताले मतदान गर्दा उम्मेदवारको नाम अगाडि दिइएको कोष्ठमा चिन्ह लगाई मतदान गर्नुपर्नेछ।
- (द) मतदान गर्दा तोकिएबमोजिमको पद तथा संख्यामा अनिवार्य मत प्रदान गर्नुपर्नेछ। निर्वाचित हुनुपर्ने भन्दा कम वा बढी उम्मेदवारलाई मतदान गरेमा त्यस्तो मतपत्र बदर हुनेछ।
- (ध) मतदानको कार्य सम्पन्न हुनासाथ उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिको रोहबरमा निर्वाचन अधिकृतले आवश्यकताअनुसार अन्य कर्मचारी र गणकहरूको सहायता लिई मतगणना गर्नेछन्।
- (न) नेसनल बोर्डको अध्यक्ष र कोषाध्यक्षमा अधिकतम मत ल्याउने एक एक जना र सदस्यमा नौ जना (न्यूनतम ३ जना महिला र दुई जना युथ नेटवर्कको प्रतिनिधित्व हुनेगरी उम्मेदवारी दिएका कम्तिमा दुई जना युवा बोर्ड सदस्य जसमा अनिवार्य एक जना महिला सदस्य) अधिकतम मत ल्याउने उम्मेदवारलाई निर्वाचित घोषित गरिनेछ। त्यसैगरी पुनरावेदन समिति र नोमिनेसन कमिटिका संयोजक, कम्तिमा एक महिला सहित दुई सदस्य तथा प्रेपकमको कम्तिमा एकजना महिलासहित दुई सदस्य पदमा सर्वाधिक मत हासिल गर्नेलाई निर्वाचित घोषित गरिनेछ।
- (प) कुनै पदमा मत बराबरी भएमा मत बराबर हुने उम्मेदवारहरूका बीच गोला प्रथाद्वारा निर्णय लिइनेछ।
- (फ) निर्वाचन वा मतगणना सम्बन्धमा कुनै विवाद भएमा निर्वाचन अधिकृत र गणकहरू सम्मिलित समितिको निर्णय अन्तिम मानिनेछ।
- (ब) नवीकरण नगरिएका र निर्धारित समयमा आफ्नो साधारण सभा सम्पन्न नगरेका तथा सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलामा सहभागिता नजनाएका समूह र युथ नेटवर्कले निर्वाचनका लागि मनोनयन गर्न पाउने छैनन्। निर्धारित समयमा नवीकरण वा साधारणसभा नगर्ने र सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलामा सहभागिता नजनाउने समूह वा युथ नेटवर्कको तर्फबाट कोही उम्मेदवार भएको अवस्थामा निजको उम्मेदवारी अमान्य हुनेछ।

परिच्छेद-९

नियमावलीको संशोधन

१६. नियमावली संशोधनको प्रस्ताव

- (क) नेसनल बोर्डले यो नियमावली संशोधन गर्न आवश्यक देखेमा आवश्यक संशोधन गरी साधारणसभाबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ।
- (ख) कुनै मान्यताप्राप्त समूह वा युथ नेटवर्कले यो नियमावलीमा संशोधन गराउन चाहेमा यसै नियमावलीको परिच्छेद ४ बमोजिम छलफलका विषयहरूमा समावेश गरी गराई संशोधन प्रस्ताव ल्याउन सक्नेछन्।

१७. संशोधन भएको मानिने

- (क) नेसनल बोर्डबाट गरिएको संशोधन साधारणसभाबाट अनुमोदन भएपश्चात् र समूहबाट प्रस्तावित संशोधन साधारणसभामा उपस्थित प्रतिनिधिहरूको बहुमतले पारित गरेमा यो नियमावलीमा संशोधन भएको मानिनेछ।
- (ख) पारित संशोधन तुरुन्तै लागू हुनेछ।

१८. खारेजी तथा बचाऊ:

- (क) एम्नेस्टी नेपाल राष्ट्रिय परिषद नियमावली, २०५५ खारेज गरिएको छ।
- (ख) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको साधारणसभा नियमावली, २०६२ प्रारम्भ हुनु अघि भए गरेका काम कारवाही यसै नियमावली अनुरूप भए गरेको मानिने छ।

♣ समाप्त ♣

१) परिचय

यस नीतिले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका सदस्यहरूलाई संस्थाको सदस्यको रूपमा उनीहरूबाट अपेक्षा गरिएको आचरणका बारेमा स्पष्ट पार्ने लक्ष्य राखेको छ। एम्नेस्टी नेपालको आधिकारिक रूपमा मान्यता प्राप्त सदस्य बन्नु अघि सदस्यहरूले आचारसंहिता पढ्न र बुझ्न महत्त्वपूर्ण हुन्छ।

मानवअधिकारको सङ्घर्ष साँच्चै अन्तर्राष्ट्रिय हुनुपर्छ। किनभने मानवअधिकारहरू विश्वव्यापी छन् र विश्वव्यापी रूपमा उठाइएका आवाजहरूका माध्यमबाट नै मानवअधिकारलाई सबैभन्दा प्रभावकारी रूपमा प्रवर्धन र रक्षा गर्न सकिन्छ। यी जिम्मेवारी र आचरणहरू एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको निष्पक्षता, स्वतन्त्रता र एकरूपतालाई रक्षा गर्न तर्जुमा गरिएका हुन् र एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको निष्पक्षता, स्वतन्त्रता र एकरूपतामा नै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको प्रभावकारिता निर्भर रहेको हुन्छ। यी आचारसंहिताहरू एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूको सुरक्षाको लागि पनि तर्जुमा गरिएको हो किनभने अन्तर्राष्ट्रिय ऐक्यबद्धतामार्फत नै हामीले एकअर्काको संरक्षण गर्न सक्दछौं।

मानवअधिकार अभियानको रूपमा सबै भन्दा प्रभावकारी रूपमा काम गर्न एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका सदस्यहरूले निम्न सिद्धान्त र आचारसंहिताहरूलाई कडाइका साथ पालना गर्न सहमत भएका छन्:

२) सिद्धान्त

निम्नलिखित सिद्धान्तहरू एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूको लागि आचारसंहिताको आधारका रूपमा रहेका छन्:

निस्वार्थता:

समग्रमा एम्नेस्टी नेपालको सर्वोत्तम हितमा काम गर्नु एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूको सामान्य कर्तव्य हो। सदस्यहरूले आफ्नै लागि वा आफ्नो परिवार, साथीभाइ, वा आफूले काम गर्ने वा प्रतिनिधित्व गर्ने अन्य कुनै संस्थाको लागि आर्थिक वा अन्य भौतिक लाभहरू प्राप्त गर्ने प्रयोजनका लागि एम्नेस्टीको सदस्यता प्रयोग गर्नु हुँदैन।

अखण्डता:

- सदस्यहरूले आफ्नो भूमिकाको कार्यसम्पादनमा आफूलाई प्रभावित पार्न सक्ने बाह्य व्यक्ति वा संस्थाप्रति आफूलाई कुनै पनि वित्तीय वा अन्य दायित्वको अधिनमा राख्नु हुँदैन;
- सदस्यहरूले कुनै पनि खालको अनुचित व्यवहार देखाउनुहुँदैन;

जवाफदेहिता

- सदस्यहरूमा उनीहरूमाथि राखिएको विश्वासअनुसार र एम्नेस्टी नेपालप्रतिको जन विश्वासलाई जगेर्ना गर्ने गरी सदैव कानूनको पालना गर्ने कर्तव्य रहन्छ।
- सदस्यहरू राष्ट्रिय कार्य समिति र अधिकार वाहकहरूप्रति उत्तरदायी रहने छन्। उनीहरूले आफ्नो भूमिकाको लागि उपयुक्त छानबिन गर्न आफैँलाई पेश गर्नुपर्नेछ।

इमानदारीता

- सदस्यहरूले एमनेस्टी इन्टरनेसनलको सिद्धान्तप्रतिबद्धताका साथै इमानदारीता प्रदर्शन गर्नुपर्छ।

भेदभाव रहित व्यवहार

सदस्यहरूले अन्य व्यक्तिलाई अप्रिय वा आपत्तिजनक लाग्ने तरिकाले व्यवहार वा भाषा प्रयोग गर्नु हुँदैन। उदाहरणका लागि जातिवादी, लिंगवादी वा समलिंगीप्रति विभेद, हिंसा वा घृणाले युक्त भाषा वा व्यवहार अस्वीकार्य छ।

३) आचारसंहिता

- क) सदस्यहरूले एमनेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको लक्ष्य, परिदृश्य र मूल मान्यताहरूको पालना गर्नुपर्छ।
- ख) सदस्यहरूले एमनेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय र एमनेस्टी नेपालको राष्ट्रिय सचिवालयले तयार गरेका सामग्रीका आधारमा मात्र काम गर्नेछन्। राम्रोसँग समन्वय नगरीकन र एमनेस्टी इन्टरनेसनलले गर्ने अनुसन्धानको शुद्धतालाई प्रतिबिम्बित नगरीकन वास्तवमा एमनेस्टी इन्टरनेसनलले सृजना गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय दबाव प्रभावकारी हुन सक्दैन। यसका लागि एमनेस्टी इन्टरनेसनलका सदस्यहरूले आफ्नो राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयलाई भरपर्दो सूचना उपलब्ध गराउने र सामान्य रणनीतिहरू तय गर्ने जिम्मेवारी दिएका छन्। अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय र एमनेस्टी नेपालको सचिवालयबाट प्राप्त हुने सामग्रीको आधारमा मात्रै अभियानसम्बन्धी काम गरेर सदस्यहरूले विश्वव्यापी अभियानको प्रभावकारितामा योगदान गरिरहेको थाह पाउने छन्।
- ग) सदस्यहरूले नैतिक, जिम्मेवार र सम्मानजनक रूपमा आचरण गर्नेछन्। एमनेस्टीका सदस्यहरू मानवअधिकार उल्लङ्घन र/वा दुर्व्यवहार हुने खालका गतिविधिहरूबाट टाढा रहनुपर्छ। उनीहरू गैरकानूनी वा सामाजिक रूपमा अस्वीकार्य गतिविधिहरूबाट पनि टाढा रहनुपर्छ।
- घ) सदस्यहरू एमनेस्टी नेपाल र यसका समूह/सञ्जालहरूद्वारा आयोजित सार्वजनिक कार्यक्रमहरूमा उपस्थित हुने अपेक्षा गरिन्छ।
- ङ) **एमनेस्टी नेपालको प्रतिनिधित्व:** एमनेस्टी नेपालका समूहहरूमा आबद्ध सदस्यहरूले बाह्य कार्यक्रमहरूमा भाग लिन सक्दछन् तर उनीहरूले एमनेस्टी नेपाललाई आधिकारिक रूपमा प्रतिनिधित्व गर्न भने सक्ने छैनन्। उनीहरूले एमनेस्टी नेपालको सचिवालय वा एमनेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयद्वारा आधिकारिक रूपमा सार्वजनिक गरिएका दस्तावेजहरूलाई सन्दर्भ सामग्रीका रूपमा लिएर गतिविधिहरू गर्ने बाहेक एमनेस्टीको सदस्यको हैसियतमा कुनै पनि विचार र टिप्पणीहरू व्यक्त गर्ने कार्यबाट आफूलाई टाढा राख्नुपर्छ। व्यक्तिगत (समर्थक) सदस्यहरूको हकमा, उनीहरूले न त एमनेस्टी नेपालको प्रतिनिधित्व गर्न सक्छन् न त एमनेस्टी नेपालको तर्फबाट कुनै सार्वजनिक कार्यक्रम नै आयोजना गर्न सक्छन्।
- उसको आफ्नो आस्थाको कारण एमनेस्टी नेपालको कुनै सदस्य कुनै मुद्दामा एमनेस्टी नेपालको धारणा वा अडानसँग असहमत हुन सक्ने कुरालाई स्वीकार गरिएको छ। तर उक्त असहमतिलाई एमनेस्टी नेपालको आधिकारिक धारणा वा अडानलाई उल्लङ्घन गर्ने आधारका रूपमा मान्न सकिँदैन।

- च) अन्य सार्वजनिक गतिविधिमा सहभागिता: यदि एम्नेस्टी नेपालको कुनै सदस्यलाई एम्नेस्टी नेपालको कार्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित कुनै गतिविधि गर्न आमन्त्रित गरिएमा वा कुनै सदस्यले त्यस्तो गतिविधि गर्न चाहेमा वा त्यस्तो गतिविधि अरूसँगको समन्वयमा आयोजना गरिँदै छ वा त्यस्तो कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपाल सम्बन्धित छ भन्ने सम्भावित बुझाइ उत्पन्न हुने अवस्थामा एम्नेस्टी नेपालको सदस्यको हैसियतमा आफूले उक्त काम गरिरहेको छैन भनी स्पष्ट पारी खुलाएको हुनुपर्छ।
- छ) सदस्यहरू एम्नेस्टी नेपालको प्रतिष्ठामा नकारात्मक असर पार्ने गतिविधिमा संलग्न हुनु हुँदैन। सदस्यहरूले सधैं अरू सबैको व्यक्तिगत मर्यादाको सम्मान गर्नुपर्छ र अरूको व्यक्तिगत मर्यादा र सम्मानमा बाधा पुग्ने गतिविधिहरूबाट टाढा रहनुपर्छ।
- ज) मिडिया टिप्पणी: एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूले एम्नेस्टी नेपालको प्रतिनिधित्व गर्दै कुनै पनि सवालमा आधिकारिक टिप्पणी दिने वा अन्तर्वार्ता दिने कार्य गर्नु हुँदैन।
- झ) गोपनीयता: सदस्यहरूले एम्नेस्टी नेपालको "आन्तरिक" मानिने कुनै पनि जानकारीलाई खुलासा गर्नु हुँदैन। सबै प्रकाशित/मुद्रित र विद्युतीय दस्तावेजका साथै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल भित्रका निकाय वा सदस्यता भित्र आन्तरिक उपभोगका लागि आन्तरिक बैठकहरूमा व्यक्त गरिएका विचारहरूका सवालमा गोपनीयता कायम गर्नु पर्दछ।

♣ समाप्त ♣

यौन दुर्व्यवहार विरुद्ध एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नीति

यो दस्तावेजले यौन दुर्व्यवहार विरुद्ध एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नीति तय गर्दछ। यस नीति एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका सबै सदस्य, स्वयंसेवक, र कर्मचारीको लागि लागू हुनेछ र यसले सबै शाखा, संरचनामा यौन दुर्व्यवहारको उजुरी व्यवस्थापन गर्नका लागि मापदण्डको पहिचान गर्दछ।

यस नीतिले स्थानीय एआई इकाईका लागि यौन दुर्व्यवहारका कानून अन्तर्गत केही कानूनी क्षेत्राधिकारहरूको परिभाषित मापदण्डहरू रहने कुरालाई स्वीकार गरेको छ। त्यसैसगरी धेरै शाखा र संरचनाहरूमा पहिले नै सान्दर्भिक नीतिहरू रहेको कुरालाई पनि मान्यता दिईएको छ। यद्यि यहाँ रेखांकन गरिएका भन्दा राम्रो मापदण्डहरू रहेमा ती मापदण्डहरू नै अवलम्बन गर्नु पर्छ। यो नीति ती मापदण्डहरूको विरोधाभास गर्न नभई उचित रूपमा पुरक बनाउनका लागि ल्याइएको हो।

यस नीतिमा उजुरीको अनुसन्धान गर्दा ख्याल राख्नुपर्ने प्रक्रिया र लिन सकिने व्यवहारिक कदमहरू समावेश गरिएको छ।

१) एआईको नीति

मानिसहरू र उनीहरूको मर्यादा र नैतिक र व्यक्तिगत निष्ठाको सम्मान, सबै मानव अधिकारहरूको आधारभूत सिद्धान्त हो।

यौन दुर्व्यवहारले मानिसको सम्मानमा आँच पुर्याउनुका साथै केही परिस्थितिहरूमा व्यक्तिको लिङ्गको आधारमा गरिने विभेदको एक रूप पनि हो।

सबै मानवअधिकारको प्रवर्धन गर्ने आफ्नो कामको सन्दर्भमा शारीरिक र मानसिक अखण्डता, आस्था र अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता, र विभेदबाट स्वतन्त्रताको अधिकार लगायत गम्भीर दुरूपयोगको अन्त्य गर्ने एआईको उद्देश्य रहेको छ।

मानवअधिकार रक्षकहरूको विश्वव्यापी समुदाय रहेको एआईमा सदस्यहरूको लक्ष्य पारस्परिक सम्मान निर्माण र विभेद विरुद्ध लड्ने पर्दछ। यसको उद्देश्य र मुख्य मूल्यमान्यताहरू अनुरूप, एआईले आफ्ना सदस्य, कर्मचारी र स्वयंसेवकहरूको मर्यादा र सम्मानका साथ, विना विभेद व्यवहार गरिने अधिकारको पहिचान गरेको छ।

कुनै पनि प्रकारको यौन दुर्व्यवहार, यी अधिकारहरूको हनन् हो र त्यसैले यो अस्वीकार्य छ।

यौन दुर्व्यवहार विरुद्ध एआईको नीतिको उद्देश्यहरू यी हुन्:

- एआई भित्र दुर्व्यवहार मुक्त वातावरण सिर्जना गर्नु
- यौन दुर्व्यवहारको शिकार भएका व्यक्तिहरूको लागि सहयोग प्रदान गर्नु, र
- यौन दुर्व्यवहारको आरोपहरूलाई संबोधन गर्न निष्पक्ष र पारदर्शी प्रक्रियाहरूको स्थापनाको लागि सिद्धान्तहरू स्थापित गर्नु।

पारस्परिक सम्मान र समानताको कदर गर्ने र कुनै पनि किसिमको विभेद हतोत्साहित गर्ने जिम्मेवारी एआईको नेतृत्व र व्यवस्थापनको रहन्छ। उनीहरूले उजूरी भएका यौन दुर्व्यवहारका घटनामा तुरुन्त कारबाही अगाडी बढाउनु पर्ने हुन्छ।

आफ्नो दैनिक कार्य संचालन गरिरहेका वा संस्थाको गतिविधिहरूमा सामेल भइरहेका हुन्छन् त्यसकारण यो नीति एआईका सबैलाई लागू हुन्छ। यसले बैठक र सम्मेलनहरूमा सहभागी हुँदा वा एआईको कामका लागि यात्रा गर्दाको आचरण पनि समावेश गर्दछ। यसले एआईका सबैजनाको अधिकार र अरू प्रतिको दायित्वसँग पनि सरोकार राख्दछ। यस नीतिले राष्ट्रिय स्तरमा एआईका शाखा र संरचनामा यौन दुर्व्यवहार विरुद्धको नीति निर्माण भएको जानकारी गराउँछ।

१) यौन दुर्व्यवहार भनेको क हो ?

यौनिक प्रकृतिको कुनै पनि व्यवहार जसले अपमानजनक वा शत्रुतापूर्ण र त्रसित वातावरणको सिर्जना गर्छ त्यसलाई यौन दुर्व्यवहार भनिन्छ।

यौन दुर्व्यवहार विपरित लिङ्ग वा समान लिङ्गका व्यक्ति बीच हुनसक्छ। यो एक चोटी मात्र पनि हुनसक्छ वा बारम्बार दोहोरिने व्यवहार हुनसक्छ। यो एक व्यक्ति वा एक समूह प्रति लक्षित हुनसक्छ। दुर्व्यवहार भौतिक रूपमा अगाडी हुँदा वा फोन, चिठी, इमेल मार्फत पनि हुनसक्छ। सबैभन्दा गम्भीर रूपमा, अधिकारको दुरुपयोग गरी दुर्व्यवहार पनि हुनसक्छ।^१

दुर्व्यवहारको प्रकृति फरक हुन सक्ने भएपनि शक्तिको दुरुपयोग र त्रासपूर्ण अवस्थाको सिर्जना सबैमा हुन्छ।^२

यौन दुर्व्यवहारका प्रकार

परिस्थिति अनुसार यौन दुर्व्यवहारमा तल उल्लेख गरिएका समेत विभिन्न प्रकारका व्यवहार पर्न सक्छन्:

- जानाजानी र अवाञ्छित शारीरिक वा यौन सम्पर्क वा अनावश्यक रूपमा शारीरिक निकटता
- बारम्बार जिस्काउने, टिप्पणीहरू गर्ने वा अनुचित संकेत गर्ने, जुन सायद आफैमा सामान्य भएपनि दोहोरिदै गएमा आपत्तिजनक हुनसक्छ
- कार्यस्थलमा यौन उन्मुख प्रकृतिको सामग्री प्रदर्शन गर्ने
- अश्लील भाषा वा इशाराको प्रयोग गर्नु, वा अश्लील चुटकिला वा कथाहरू भन्नु
- कसैको व्यतिगत आकृति र शारीरिक बनावटबारे बारम्बार वा अतिरंजित प्रशंसा गर्नु वा टिप्पणी गर्ने
- आफू इच्छुक नभएको कुरा स्पष्ट रूपमा भन्दा पनि सामाजिक गतिविधिहरू वा घुम्नको लागि बारम्बार निम्तो गर्ने

^१ यौन दुर्व्यवहारको थप परिभाषाको लागि यौन दुर्व्यवहारमा लागू हुने अन्तरराष्ट्रिय मानव अधिकार मापदण्डहरू परिच्छेद १ हेर्नुहोस्।

^२ "Tell Someone". A Discussion of Sexual Harassment. Harvard Business School, 2003.

यौन दुर्व्यवहार विशेष गरी तब आपत्तिजनक हुन्छ जब यो प्रत्यक्ष वा निहित धम्कीसँग जोडिन्छ वा संस्थामा पदोन्नति वा विशेष व्यवहारको प्रलोभनसँग जोडिन्छ। यो स्थिति सामान्यतया तब उत्पन्न हुन्छ जब एक व्यक्ति शक्ति वा पदको आधारमा यौन अनुग्रह प्राप्त गर्नको लागि फाइदा लिन्छ, तर यो सहकर्मी वा अन्य कार्य सम्बन्धहरू बीच पनि हुनसक्छ।

कसैको आचरण यौन दुर्व्यवहार हो वा हैन निर्धारण गर्नको लागि उनीहरूको आशय मात्र नभई त्यो व्यवहारप्रति अरूको धारणालाई पनि ध्यान दिन आवश्यक छ। यदि कसैलाई आपत्तिजनक वा अपमानजनक लागेमा, जानीजानी होस् या अन्जानमा गरिएको कार्य यौन दुर्व्यवहार हुनसक्छ।

यौन दुर्व्यवहारको परिभाषामा अर्को महत्त्वपूर्ण तत्व भनेको त्यस आचरणले काम गर्ने वातावरणमा कुन हदसम्म हस्तक्षेप गर्दछ भन्ने पनि हो। बारम्बार दोहोरिएमा वा व्यास हुन गएमा हल्का आक्रामक टिप्पणी वा व्यवहार पनि दुर्व्यवहारको स्तरसम्म बढ्न सक्छ। एकै समयमा, एक मात्र घटना दुर्व्यवहारको रूपमा मानिन्छ, यदि यो यति गम्भीर छ कि यसले समग्र काम गर्ने वातावरणलाई विषाक्त बनाउँछ।

आचरण जुन यौन उत्पीडन मानिदैन

कसैलाई अपमानजनक लाग्न सक्ने थुप्रै खालका अस्पष्ट व्यवहारहरू अरूलाई आपत्तिजनक नलाग्न सक्छ; जस्तै लगाएको पोशाकमा टिप्पणी, शारीरिक बनावटबारे प्रशंसा, अनजानमा अरूलाई चोट पुग्न सक्ने चुटकिला जुन अरूलाई सामान्य लाग्न सक्छ।

एआई जस्तो विविधता भएको संस्थामा व्यक्तिहरूलाई कुन कुरा आपत्तिजनक हो भन्ने फरक-फरक विचार हुनसक्छ। तथापि, एआईको मूल मूल्यहरूले कुनै पनि सांस्कृतिक मूल्य वा अभ्यासलाई सताउने, धम्की दिने, होच्याउने वा अपमानित गर्ने व्यवहारलाई वैधता दिन अनुमति दिदैनन्।^३

सहकर्मीहरू बीच घनिष्ठ व्यक्तिगत सम्बन्ध आफैमा दुर्व्यवहार मानिदैन। तर अधिकार प्राप्त पदमा रहेका र "तल्लो श्रेणी" मा रहेका बीच यस्तो सम्बन्धले असमान व्यवहार, पक्षपात वा स्वार्थ वा कर्तव्यको द्वन्द्वको भान गराउन सक्छ।

विगत वा वर्तमानको यस्तो सम्बन्धले सम्बन्धित व्यक्तिहरूलाई आफ्नो जिम्मेवारीहरू पूरा गर्ने तरिकालाई असर गर्नु हुँदैन। उनीहरूले काम गर्ने वातावरणलाई बाधा पुर्याउन सक्ने वा अरूको लागि कठिनाई वा असुविधा पैदा गर्ने खालको एक अर्का प्रति व्यवहार नगर्न सावधान हुनुपर्दछ। अर्को व्यक्तिसँगको आफ्नो सम्बन्धले गर्दा स्वार्थको द्वन्द्व उत्पन्न हुनसक्ने भान भएमा उनीहरूले आफ्नो प्रबन्धकबाट सल्लाह लिनुपर्ने

^३ एआईको विधानको दफा २ मा "एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले अन्तरराष्ट्रिय एकैबद्धता, पीडितलाई प्रभवकारी उपचार, विश्वव्यापी कभरेज, मानव अधिकारको सार्वभौमिकता र अविभाज्यता, निष्पक्षता र स्वतन्त्रता, र लोकतन्त्र र आपसी सम्मानका सिद्धान्तहरू बोकेका मानव अधिकार रक्षकहरूको एक विश्वव्यापी समुदाय गठन गर्दछ" भनी उल्लेख गरिएको छ।

हुन्छ र त्यस्तो कुनै द्वन्द्वबाट बच्ने उपाय अपनाउनु पर्ने हुन्छ। यस्तो सम्बन्ध अन्त्य भएमा त्यसमा संलग्न एक जनाले उजुरी दिने अवस्था पनि उत्पन्न हुनसक्छ।^४

२) व्यक्ति, नेतृत्व र व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

एआईमा प्रत्येक व्यक्ति (सदस्य, स्वयंसेवक वा पारिश्रमिक पाउने कर्मचारी) संस्थाको मुख्य मूल्यमान्यताहरू अनुसार व्यवहार गर्नुपर्ने हुन्छ। निम्न कुरामा प्रत्येकको एक भूमिका रहेको हुन्छ:

- एआई धम्की, दुश्मनी, आपत्तिजनक व्यवहार र कुनै पनि किसिमको दुर्व्यवहारबाट मुक्त छ भन्ने सुनिश्चित गर्ने;
- एआई भित्र अरूको अखण्डता र मर्यादालाई हानि पुर्याउने वा आक्रमण गर्ने खालको व्यवहारलाई नसहने;
- एक उपयुक्त व्यक्तिलाई यौन दुर्व्यवहारको उजुरीको रिपोर्टिंगमा सहयोग गर्ने र यौन दुर्व्यवहार उजुरीमा संलग्न सबैको गोपनीयताको सम्मान गर्ने; र
- यौन दुर्व्यवहारको मामला समाधानको लागि अनुरोध गरिएको बेला जानकारी प्रदान गर्ने।

यौन दुर्व्यवहार र त्रासरहित वातावरण सृजना गर्न र सो वातावरण कायम राख्न नेतृत्व र व्यवस्थापन दुबैको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ। उनीहरू निम्न कुराहरूको लागि जिम्मेवार हुन्छन्:

- त्यस्तो वातावरण सृजना गर्न प्रयास गर्ने जहाँ सदस्यहरू, स्वयंसेवकहरू र कर्मचारीहरू अनुपयुक्त व्यवहारको विरुद्ध आवाज उठाउन विना प्रतिशोधको डर, द्वन्द्वको समाधान र निवारणको लागि उपलब्ध व्यवस्थाहरूको उपयोग गर्नको लागि स्वतन्त्र महसुस गर्छन्;
- आचरणको उच्चतम मापदण्डको स्थापना गरी उदहारण बनाउने;
- यो नीति र यसको प्रक्रियाहरूलाई एआईका सबै सदस्यहरूसम्म पुर्याउने;
- यौन दुर्व्यवहारको कुनै पनि घटनाको तत्काल संबोधन सुनिश्चित गर्न;
- गोप्य रूपमा समस्या उठाउन चाहनेहरूको लागि आफू उपलब्ध हुने र समयमै, निष्पक्ष र संवेदनशील ढंगमा त्यस्ता समस्याको समाधानको लागि कदम चाल्ने;
- यौन र अन्य प्रकारका दुर्व्यवहारको लागि "शून्य सहनशीलता" कायम राख्दै मर्यादित र पारस्परिक सम्मानको एक सकारात्मक काम गर्ने वातावरणलाई सक्रिय रूपमा प्रोत्साहन गर्ने।

३) रोकथामका उपायहरू

यौन दुर्व्यवहार वा यौन दुर्व्यवहारको उजुरीबाट उत्पन्न मुद्दालाई रोक्न सबैभन्दा प्रभावकारी सदस्य, स्वयंसेवक र कर्मचारीहरूलाई यस नीतिबारे सचेत गराउनु र उजुरी गर्नेहरूको लागि प्रभावकारी प्रक्रिया प्रदान गर्नुहो।

एआईका सम्पूर्ण शाखा र संरचनाहरूका सदस्य, स्वयंसेवक र कर्मचारीहरूलाई यस नीतिकोबारे जानकारी दिईनुपर्छ र नयाँ कर्मचारीहरूको लागि इन्डक्सन प्रक्रियामा यो समावेश गर्ने। नयाँ सदस्यहरू, स्वयंसेवकहरू

^४ कृपया "स्वार्थको द्वन्द्व र कर्तव्यको द्वन्द्व सम्बन्धी नीति तथा नियमहरू" सम्बन्धी आई ई सी दस्तावेज हेर्नुहोस्; एआई सूचकांक ORG २०/००२/२००४ ।

र कर्मचारीहरू यस नीति स्वीकार्य छ की छैन भन्ने प्रश्न गरिनु पर्दछ। नेतृत्व र व्यवस्थापनले यस नीति राम्रोसँग बुझी यसलाई कायम राख्ने जिम्मेवारी बहन गर्नुपर्दछ।

४) कार्यान्वयन र प्रभावकारिताको अनुगमन

एआईका शाखा र संरचनाहरूलाई अनुगमन समूहको गठन गर्न वा स्पष्ट रूपमा विद्यमान निकायलाई यस नीतिको पालन सुनिश्चित गर्ने र यस नीतिको बुझाई र स्वीकृति तथा यसका प्रावधानको अनुपालन सम्बन्धी प्रक्रिया र सुझावहरू प्रदान गर्ने जिम्मेवारी तोक्न सिफारिस गरिएको छ।

यौन दुर्व्यवहारको आरोप सामना गर्ने प्रक्रियाहरू

यस भागमा उल्लेख गरिएका सिद्धान्तहरूले एआईका शाखा र संरचनाहरू र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा यौन दुर्व्यवहारको उजुरीहरूलाई संबोधन गर्नको लागि प्रक्रियाहरूमा पालन गर्नुपर्ने न्यूनतम मापदण्डहरू स्थापित गरिएको छ।

१) न्यूनतम मापदण्डहरू

एआईका सदस्यहरू, स्वयंसेवकहरू वा कर्मचारीहरू संलग्न यौन दुर्व्यवहारको कुनै पनि आरोपलाई तुरुन्तै संबोधन गरिनु पर्छ। यसको अतिरिक्त एक उजुरीकर्ताले कानूनी तवरबाट समस्याको समाधान गर्नको लागि मुद्दा दायर पनि गर्न सक्छन्।

एआईका यस्ता आरोपहरूको सामना गर्न प्रक्रिया र अभ्यासहरू निष्पक्ष, पारदर्शी र एआईको मूल्य, मान्यताहरू अनुरूप भएसम्म स्थानीय कानूनहरूको मातहतमा हुनुपर्छ।

२) निष्पक्ष प्रक्रिया

कुनै पनि प्रकारको यौन दुर्व्यवहारको आरोपहरूलाई तुरुन्त र निष्पक्ष रूपमा समाधान गरिनु पर्छ। उजुरीमा संलग्न सबै मानिसहरूलाई निष्पक्ष रूपमा व्यवहार गरिनुपर्छ। दुबै पक्ष (उजुरीकर्ता र आरोपित) लाई कुनै पनि अनुसन्धानको स्थितिकोबारे सूचित गरिनुपर्छ। उजुरी दिने व्यक्ति वा अनुसन्धानमा सहयोग गर्ने जो कोही विरुद्ध प्रतिशोध वा प्रतिकार सह्य हुने छैन। उजुरीकर्ता वा कथित पीडकलाई प्रभाव पार्ने प्रयास अस्वीकार्य रहनेछ।

३) गोपनीयता

स्थानीय तथा विश्वव्यापी स्तरमा एआईको प्रतिष्ठामा आंच आउँन नदिन र मुद्दा बन्द भैइसकेपछी मानहानीको दाबी हुन नदिन सबै उजुरीहरूको सम्पूर्ण प्रक्रिया गोप्य राखिनुपर्छ र सबै संलग्न पक्षहरूको अधिकारको रक्षा गरिनुपर्छ। यौन दुर्व्यवहारको उजुरीबारे जानकार र सोको समाधानमा संलग्न सबैजनाले संवेदनशीलताको आवश्यकतालाई सम्मान गर्दै पूर्ण गोपनीयता कायम गर्नुपर्ने हुन्छ। उजुरीकर्ता, आरोपित र एआईद्वारा सम्पूर्ण उजुरी प्रक्रियामा पूर्ण गोपनीयता कायम गर्नु पर्दछ। उजुरीको क्रममा प्रदान गरीएको सबै जानकारी गोप्य राखिनु पर्छ, र जब सम्म उजुरीकर्ता, आरोपित र एआई सहमत हुँदैनन्, तबसम्म ती जानकारीहरू सार्वजनिक गरिनु हुँदैन।

४) निष्पक्षता

सबै यौन दुर्व्यवहारका उजुरीहरूलाई राम्ररी र निष्पक्ष छानबिन गरिनेछ। कुनैपनि अन्वेषक वा अन्वेषकहरूको टोली उजुरीकर्ता वा आरोपितसँग कुनै सम्बन्ध नभएको मानिसहरू हुनुपर्छ। अन्वेषकहरूले उजुरीकर्ता, आरोपित र कुनै पनि साक्षीको अन्तर्वार्ता लिनुपर्छ। अन्वेषकहरूले पूर्ण गोपनीयता कायम राख्न र निष्पक्ष रूपमा कार्य गर्न कुरा लिखित रूपमा लिनुपर्छ।

५) शीघ्रता र समयबद्धता

उजुरीको छिटो समाधान गर्नको लागि उपयुक्त समयअवधि तोकिनुपर्छ। उजुरीकर्ताहरूलाई घटना पछि सकेसम्म चाँडो उजुरी दर्ता गर्न प्रोत्साहित गरिनुपर्छ। उजुरी दायर गर्ने क्रममा कुनैपनि बाधा नआउन सुनिश्चित गर्नु महत्त्वपूर्ण रहनेछ। एआईलाई उजुरी गरेपछि, यसको सुनुवाई समयमै गरिनुपर्छ र सबै संलग्नहरूको व्यक्तिगत सुरक्षा सुनिश्चित गर्नको लागि तत्काल कदम चाल्नुपर्छ।

६) उजुरीकर्ताहरूको अधिकार

यौन दुर्व्यवहारको बारेमा उजुरी दायर गर्ने जो कोहीलाई उचित व्यवहार गर्नु पर्छ र उनीहरूको गुनासो तुरुन्तै र जोखिम वा प्रतिकारको डर विना संबोधन गर्नुपर्छ। उजुरीकर्ता:

- लाई सान्दर्भिक बाह्य सहायता सेवाहरूबाट उपयुक्त गोपनीयता सहित सल्लाहमा पहुँच प्रदान गरिनु पर्छ;
- को सबै प्रक्रियामा आफ्नो रोजाईको व्यक्तिको साथ हुने अधिकार हुन्छ;
- को पालन गरिने प्रक्रियाहरू, मुद्दाको प्रगति, र ती प्रक्रियाहरूबाट उत्पन्न हुनसक्ने अवस्थाबारे जानकारी पाउने हक हुन्छ;
- को उजुरीबारे के के रेकर्ड राखिनेछ जात्रे हक रहनेछ वा सान्दर्भिक भएसम्म उजुरी साँचो भएको पाईएमा उसको व्यक्तिगत फाईलमा त्यस उजुरीको केही रेकर्ड नरहने कुरा सुनिश्चित गर्ने अधिकार हुन्छ।

७) आरोपितको अधिकार

आरोपितलाई निष्पक्षतासाथ व्यवहार गरिने र उसको विरुद्ध रहेको उजुरी र उजुरी दर्ता गर्ने व्यक्तिको पहिचानको बारेमा जानकारी पाउने अधिकार छ। आरोपित:

- ले आफू विरुद्ध के आरोप लगाइएको छ भन्ने बारे विस्तृत जानकारी पाउनु पर्छ र उपयुक्त भएसम्म आरोपको एक लिखित बयान पनि पाउनुपर्छ, त्यस्तै आरोपमा प्रतिक्रिया दिने मौका रहेको कुरा बारे पनि जानकारी हुनुपर्छ;
- लाई प्रक्रियाको दौरान, उनीहरूको रोजाई एक व्यक्तिसँग साथ हुने अधिकार रहन्छ;
- को पालन गरिने प्रक्रियाहरू, मुद्दाको प्रगति, र ती प्रक्रियाहरूबाट उत्पन्न हुन सक्ने अवस्था बारे जानकारी पाउने हक हुन्छ;
- उजुरीबारे के के रेकर्ड राखिनेछ जात्रे हक रहनेछ वा सान्दर्भिक भएसम्म उजुरी प्रमाणित नभएमा उसको व्यक्तिगत फाईलमा त्यस उजुरीको केही रेकर्ड नरहने कुरा सुनिश्चित गर्ने अधिकार हुन्छ।

८) उजुरीलिनने व्यक्ति, अनुसन्धानकर्ता र साक्षीहरूको कर्तव्य

उजुरी प्राप्त गर्ने जिम्मेवारी भएका व्यक्तिहरूको पहिचान गरी सदस्यहरू, कर्मचारीहरू र स्वयंसेवकहरूलाई जानकारी गराउनु पर्दछ। उदाहरणको लागि एक आवासीय बैठकमा, जिम्मेवारी प्राप्त उजुरी लिनने व्यक्तिहरूका बारेमा शुरूमा घोषणा गर्नुपर्छ र उनीहरूलाई सम्पर्क गर्नको लागि तरिकाहरू भन्नु पर्छ। उजुरीका अन्वेषकहरूलाई उनीहरूको कर्तव्य पूरा गर्न तालिम प्राप्त हुनुपर्दछ र उनीहरूको कर्तव्य पूरा गर्नको लागि मार्गदर्शन दिनु पर्दछ, जो निम्नानुसार छन्:

- उजुरीकर्ता, आरोपित र कुनै साक्षीहरूको अन्तरवार्ता लिनने
- आरोपितको भिन्नै र निष्पक्ष रूपमा अन्तरवार्ता लिनने। उनीहरूले आरोपितलाई के आरोप लगाएको छ, र उनीहरू एक पूर्ण अनुसन्धान गर्न चाहन्छन् भन्ने कुरा पुष्टि गर्नुपर्छ
- आरोपितलाई आरोपहरूको पूर्ण जवाफ दिने मौका दिनुहोस्, र उनीहरूलाई सान्दर्भिक सेवासुविधाहरूबाट उपलब्ध गोप्य सल्लाहबारे जानकारी दिने
- उपयुक्त भए साक्षीहरूको पहिचान गर्ने र गोपनीयता कायम गर्नका लागि प्रक्रियामा उनीहरूको संलग्नता न्यून राख्ने कुराको सुनिश्चित गर्ने। साक्षीहरू समस्याको तथ्य प्रमाणित गर्नको लागि मात्र आवश्यक हुन्छन्

अन्वेषकले प्रतिवेदन तयार गरी उजुरीको व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी पाएको व्यक्तिलाई बुझाउनु पर्दछ। प्रतिवेदनमा क-कसको अन्तरवार्ता लिईएको थियो र अरू कसको उपस्थिति रहेको थियो भन्ने कुरा उल्लेख गर्नुपर्नेछ, साथै उनीहरूलाई के प्रश्न सोधिएको थियो, आरोपितको बारेमा अन्वेषक के निष्कर्षमा पुग्यो, र यस मामलामा के कारबाही उपयुक्त हुन सक्छ भन्ने उल्लेख गरिनुपर्नेछ। दुबै पक्षलाई अनुसन्धान प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिनु भन्दा पहिले टिप्पणी प्रदान गर्ने मौका दिनु पर्दछ, र उनीहरूको टिप्पणी प्रतिवेदनसँगै समावेश गरिनु पर्दछ।

९) अनुशासनात्मक र सुधारात्मक कारबाही

एआईका सदस्य, स्वयंसेवक वा कर्मचारी जो यौन दुर्व्यवहारको लागि दोषी पाईन्छन्, उनीहरूले अनुशासनात्मक कारबाही भोग्नुपर्ने हुन्छ र स्वयंसेवक र सदस्यहरूको हकमा एआईका गतिविधिहरूमा सहभागी हुन नपाउने वा रोजगार र/वा एआई सदस्यताको अन्त्य हुनेछ। अनुशासनात्मक कारबाहीको प्रकृति, परिस्थिति र निष्कर्षको आधारमा हुनेछ। उदाहरणका लागि, पीडकलाई यौन दुर्व्यवहार विरुद्धको प्रशिक्षणमा भाग लिन आवश्यक हुनसक्छ।

१०) उजुरीकर्ताको लागि उपचार

उजुरी प्रमाणित भएमा उजुरीकर्ताले मौखिक र लिखित माफी पाउनु पर्छ। घटना/घटनाहरूले पारेको असरका सम्बन्धमा सहयोगमा विचार गर्नुपर्छ, उदाहरणको लागि, चिकित्सा वा परामर्श शुल्कको भुक्तानी। सो घटना भएको वा घटना घट्न सक्ने वातावरणबाट बाहिर स्थानान्तरण गर्ने। उजुरीको अनुसन्धानको बखत संवेदना बिदा प्रदान गर्न सकिन्छ।

११) आरोपितको लागि उपचार

छानबिन पछि उजुरी प्रमाणित नभएमा, आरोपितको पहिचान हुने कुनै पनि रेकर्ड वा दस्तावेज राखिनु हुँदैन।

१२) झूटा र निराधार आरोप

यौन दुर्व्यवहारको आरोपले गम्भीर परिणाम ल्याउन सक्छ। झुटो हो भन्ने थाहा पाएर पनि त्यस्तो आरोप लगाउनु अस्वीकार्य छ र झुटो र निराधार आरोप लगाएमा अनुशासनात्मक कारबाही हुन सक्छ।

व्यावहारिक रूपमा चालिनु पर्ने कदमहरू

शाखा तथा संरचनाहरूले अन्तर्राष्ट्रिय बैठकहरूका सन्दर्भमा स्थानीय विधि, कानून र कर्मचारी नियम अनुसार एक पछि अर्को गर्दै स्थापित गर्नुपर्ने प्रक्रियाहरूका लागि यस खण्डले थप मार्गदर्शन प्रदान गर्दछ।

१) नीतिलाई प्रवर्धन गर्ने र उजुरी लिनका लागि एक व्यक्तिलाई मनोनयन गर्ने

कार्यस्थल, बैठक, आवासीय कार्यक्रम आदि कुनै पनि परिस्थितिमा यौन दुर्व्यवहार हुने सम्भावना छ। सदस्य, कर्मचारी र स्वयंसेवक/सहभागी सबैलाई एआईको नीति बारेमा सुसूचित गराउन आवश्यक छ।

सबै परिस्थितिमा, एम्नेस्टीले उजुरी लिनका लागि एक उपयुक्त व्यक्तिलाई (यदि घटना बैठकका क्रममा भएको भए) चयन गर्नेछ वा यस्ता उजुरीको दायित्व लिने जिम्मा प्रबन्धक/व्यवस्थापक/पर्यवेक्षक वा नेतृत्व वा व्यवस्थापनद्वारा तोकिएको व्यक्तिको हुनेछ भनेर सबैलाई थाहा दिइनेछ।

२) गुनासोलाई उजुरी गर्ने प्रक्रिया

सदस्य, स्वयंसेवक र कर्मचारीले यौन दुर्व्यवहारको उजुरी मनोनित व्यक्ति (यदि बैठकको क्रममा घटेको हो भने) वा उनीहरूको तत्कालीन प्रबन्धक/व्यवस्थापक/पर्यवेक्षक वा उनीहरूलाई विश्वास गर्ने कुनै अन्य प्रबन्धक/व्यवस्थापक वा नेतृत्व वा व्यवस्थापनद्वारा तोकिएको व्यक्ति समक्ष उजुरी ल्याउन सक्छन् जसलाई अन्वेषक वा कानूनी प्रतिनिधिको रूपमा मनोनित गर्न सकिन्छ।

उजुरीकर्तालाई घटनाहरूको सबै विस्तृत -उनीहरूको प्रतिक्रिया र चिन्ता, मिति, स्थान, साक्षी लगायतका बारेमा अभिलेख - गर्न भन्नुपर्छ। यो औपचारिक अनुसन्धानको क्रममा महत्त्वपूर्ण हुनेछ।

३) उजुरी प्राप्त गर्दा

उजुरी प्राप्त गर्न मनोनित गरिएको व्यक्तिले उजुरीकर्तासँग छलफल गरी उजुरी पछि हुने विकल्पहरूका बारेमा छलफल गर्नेछ। उजुरीकर्ताले परामर्श पछि कुनै थप प्रक्रिया नगर्ने निर्णय लिन सक्दछ। यद्यपि, यदि त्यहाँ हिंसा वा स्वास्थ्यको जोखिम छ भने उजुरी प्राप्त गर्ने व्यक्तिले सकेसम्म चाँडो कारबाही शुरू गर्नुपर्दछ।

४) कथित उत्पीडनकर्तालाई सूचित गर्ने

उजुरी प्राप्त गर्न मनोनित व्यक्ति वा अन्य उपयुक्त अधिकारीले आरोपितलाई औपचारिक रूपमा उजुरी र उजुरीकर्ताले कुन प्रक्रिया अपनाउने निर्णय गरेको छ भन्नेबारे सुसूचित गर्नेछ।

५) अनौपचारिक प्रक्रियाहरू

अनौपचारिक प्रक्रियाबाट मामिला समाधान गर्न सकिन्छ र उजुरीको गहिराईको आधारमा उपयुक्त हुनसक्छ। यस्ता प्रक्रियाको उद्देश्य अन्तर्निहित मुद्दाहरूको पहिचान र अपमानजनक व्यवहारको घटनालाई सकेसम्म चाँडो अन्त्य लागि हुनुपर्छ। अनौपचारिक प्रक्रियाहरू उपयुक्त र समानुपातिक भए, उजुरीकर्तालाई प्रस्तावहरू दिनुपर्छ जसको छनौटले कार्यहरूको निर्धारण हुन्छ। उजुरीकर्ताले लिन सक्ने अनौपचारिक प्रक्रियाहरू निम्न छन् :

- उजुरीकर्ताले आरोपित व्यक्तिसँग एकलै वा कसैको साथमा गएर प्रत्यक्ष भेटेर वा लिखित रूपमा त्यस्तो व्यवहार रोक्नका लागि भन्न सक्छन्। कुनै पनि पत्रको प्रतिलिपि राख्नु पर्छ। सम्पर्क गरिएको व्यक्तिलाई थाहा नहुन सक्छ कि उनीहरूको व्यवहार अनुपयुक्त वा आपत्तिजनक छ, वा उनीहरूका शब्दहरू वा कार्यहरूको गलत अर्थ लगाईएको हुनसक्छ भनेर। कुनै पनि अवस्थामा, कुनै पनि भ्रमलाई स्पष्ट गर्न आवश्यक छ। जानीबुझी गरेको छ भने पनि यो आपत्तिजनक छ भनेर छिटो र स्पष्ट संकेत दिएमा यस्तो व्यवहार रोक्न पर्याप्त साबित हुन सक्छ।
- एआईको उपयुक्त अधिकारीले, उजुरीकर्ताको प्रवक्ताको रूपमा आरोपितसँग प्रत्यक्ष पुग्न सक्छन् ।
- उजुरीकर्ता र आरोपित मध्यस्थताको लागि सहमत हुन सक्छन्, यस्तो अवस्थामा एक मध्यस्थकर्ता, जो दुबै पक्षहरूको लागि पारस्परिक रूपमा स्वीकार्य हो, नियुक्त गरिनेछ। यदि मध्यस्थताबाट कुनै सहमति आएन भने औपचारिक प्रक्रिया शुरू गर्न सकिन्छ।

६) औपचारिक प्रक्रियाहरू

यदि अनौपचारिक प्रक्रिया असफल वा मुद्दाको समाधानको लागि अनुपयुक्त छ, वा यदि उजुरीकर्ता अगाडि देखि नै औपचारिक प्रक्रियामा जान चाहन्छ भने, औपचारिक प्रक्रिया अपनाउन सकिन्छ।

- लिखित रूपमा उजुरी प्राप्त भएमा र उजुरी प्राप्त गर्न मनोनित व्यक्तिद्वारा स्वीकार गरेमा मात्र औपचारिक प्रक्रियाका लागि आहवान गर्न सकिन्छ।
- लिखित उजुरीमा सम्भव भएसम्म ती व्यवहार वा कार्य(हरू) दुर्व्यवहार भित्र पर्दछन् र त्यस्तो भएको समय, स्थान र परिस्थिति उल्लेख गर्नुपर्छ। उजुरीसँग सम्बन्धित कुनै अन्य जानकारी वा प्रमाणहरू यसमा हुनुपर्दछ। उजुरीमा आरोपित व्यक्ति, कुनै साक्षी वा कथित दुर्व्यवहारको बारेमा सुसूचित गराईएको व्यक्तिको पहिचान हुनुपर्छ।
- एकपटक औपचारिक उजुरी दर्ता भएपछि, प्रारम्भिक छानबिन गर्न र थप अनुसन्धानका लागि आधार स्थापित गर्नका लागि अन्वेषकलाई (एक व्यक्ति वा दुई वा तीन जनाको टोली) नियुक्त गर्नुपर्दछ। अनुसन्धानमा विस्तृत र यथार्थ दस्तावेजीकरण आवश्यक छ र यसका लागि अन्वेषक उजुरीकर्ता वा आरोपितसँग कुनै हिसावले सम्बन्धित हुनु हुँदैन भन्ने कुरा महत्त्वपूर्ण छ।
- उजुरीकर्ता र आरोपितलाई छुट्टाछुट्टै अन्तर्वार्ता लिनुपर्छ र उनीहरूलाई आफ्नो साक्षीहरू मनोनयन गर्न अधिकार छ।
- आरोपितलाई उजुरीको पूर्ण विवरण र आरोप प्रति लिखित जवाफ दिने अवसर दिनुपर्दछ।
- प्रक्रियाको दौरान, दुबै पक्षहरूलाई औपचारिक प्रक्रियाको प्रत्येक चरणमा आफूले रोजेको सहकर्मीको साथ पाउने अधिकार छ। अनुसन्धानको बखत, उजुरीकर्ता र आरोपित एक अर्कासँग नजिक हुन हुँदैन।
- छानबिनको निष्कर्ष र सिफारिसहरू, अधिकारी (जस्तै यस कार्यको लागि मनोनित बोर्ड सदस्य, सम्बन्धित प्रबन्धक/व्यवस्थापक/पर्यवेक्षक, बैठकको संयोजक) जसलाई निष्कर्षका आधारमा कारवाही गर्ने अधिकार प्राप्त छ र औपचारिक निष्कर्ष र कारवाहीको निर्णयको आधार हो ऊ समक्ष पेश गर्नुपर्दछ।

- निष्कर्ष र कारबाही गर्ने निर्णयका बारेमा प्रबन्धकले उजुरीकर्ता र आरोपितलाई प्रत्यक्ष तर छुट्टाछुट्टै भेटी औपचारिक जानकारी गराउनु पर्दछ। निष्कर्ष र चालिने कारबाहीको निर्णयको लिखित प्रतिलिपि दुबैलाई दिइनेछ।

७) पुनरावेदन

- दुबै पक्षले बोर्ड वा व्यवस्थापन वा बैठकको संयोजकबाट लिईने निष्कर्ष र निर्णयको विरुद्ध पुनरावेदन गर्न सक्नेछन्। संस्थाको व्यक्ति जो पूर्व प्रक्रियामा संलग्न व्यक्ति भन्दा वरिष्ठ छन् र पहिले उजुरीमा सामेल भएका छैनन् उसले पुनरावेदन सुन्नु पर्छ।

परिच्छेद १: यौन दुर्व्यवहार र मानवअधिकारका मापदण्डहरू

यौन दुर्व्यवहारलाई रोक्नको लागि धेरै मौलिक अधिकार र अन्तर्राष्ट्रिय कानून सिद्धान्तहरू लागू गरिएका छन् जस्तै यौन विभेद विरुद्धको अधिकार, मर्यादित कार्यस्थलको अधिकार र स्वस्थ र सुरक्षित कार्यस्थलको अधिकार।

मानवअधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र (UDHR) को धारा ३ मा सम्मानको अधिकार राखिएको छ: "सबैको जीवन, स्वतन्त्रता र व्यक्तिको सुरक्षाको अधिकार छ"। "व्यक्तिको स्वतन्त्रता र सुरक्षा" सँग सम्बन्धित अधिकार नागरिक र राजनीतिकअधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि(आईसीसीपीआर) को धारा (९) (१) मा छ: "सबैलाई स्वतन्त्रता र व्यक्तिको सुरक्षाको अधिकार छ। कसैलाई पनि स्वेच्छाचारी गिरफ्तारी वा थुनामा राखिने छैन। कानूनद्वारा स्थापित त्यस्ता प्रक्रियाका आधारहरू बाहेक कोही पनि आफ्नो स्वतन्त्रताबाट वञ्चित हुने छैनन्।

"क्रूर, अमानवीय र अपमानजनक व्यवहार" बाट स्वतन्त्र जीवनको अधिकारको विषय आईसीसीपीआरको धारा ७ लगायत अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डहरूमा राखिएको छ, जसमा "कसैलाई यातना वा क्रूर, अमानवीय वा अपमानजनक व्यवहार वा सजायको शिकार हुने छैन भनिएको छ। विशेष गरी स्वतन्त्र सहमति विना कोही पनि चिकित्सा वा वैज्ञानिक प्रयोगको लागि बाध्य पारिने छैन"।

संयुक्तराष्ट्र सङ्घको महिला माथि हुने हिंसासम्बन्धी विशेष समाधिषकले कार्यस्थलमा हुने यौन दुर्व्यवहारलाई संसारमा महिलाहरू विरुद्ध हुने हिंसाको एक प्रमुख रूपको मान्यता दिएको छ^५।

महिला माथि हुने सबै प्रकारका विभेदका स्वरूपका अन्त्यसम्बन्धी महासन्धि (सिड)को सामान्य सिफारिस १९ ले यौन दुर्व्यवहारलाई यसरी परिभाषित गरेको छ :

"....शारीरिक सम्पर्क वा प्रयास, यौनउत्तेजित टिप्पणीहरू, कामुकचित्रहरू देखाउने वा शब्दमा वा कार्यहरूद्वारा यौनका लागि माग गर्ने, जस्ता अस्वागतीय यौन व्यवहार पर्छ, यस्तो आचरण अपमानजनक हुन सक्छ र स्वास्थ्य र सुरक्षामा समस्या आउन सक्छ; महिलालाई उनको आपत्तिले उनको भर्ना वा पदोन्नति सहित

^५ महिला विरुद्ध हुने हिंसा, यसका कारणहरू र असरहरूको विशेष समाधिषकको प्रतिवेदन, राधिका कुमारास्वामी, संयुक्त राष्ट्र सङ्घको मानवअधिकारको ५३ औं बैठक, इसिन.४ /१९९७/४७,२ फेब्रुअरी १९९७

रोजगारीमा क्षति पुऱ्याउँछ वा यसले कार्यस्थलमा प्रतिकूल वातावरण सिर्जना गर्दछ भन्ने विश्वासका उचित आधारहरू तय भए भने यो विभेदकारी हुन्छ" (आइटम १८)

सिफारिसमा यो पनि भनिएको छ कि "रोजगारीको स्तर(गुण)मा गम्भीर आँच आउन सक्छ जब महिलाहरू विशेष लैंगिक हिंसाको शिकार हुन्छन् जस्तै कार्यस्थलमा हुने यौन दुर्व्यवहार। यौन दुर्व्यवहारले "स्वास्थ्य र सुरक्षामा समस्या" ल्याउन पनि सक्छ भनेर यसमा मान्यता दिइएको छ।

सन् १९९३ मा संयुक्त राष्ट्र सङ्घको साधारण सभाले महिला विरुद्धको हिंसा उन्मूलन (DEVAW, डिभ) लाई अनुमोदन गरेको थियो। यो ऐतिहासिक दस्तावेज संयुक्तराष्ट्र सङ्घको महिलाको अवस्थासम्बन्धी आयोग र संयुक्तराष्ट्र सङ्घको आर्थिक र सामाजिक परिषदको महिला विरुद्ध हुने हिंसा संबोधन गर्न लागि गरिएका प्रयासको प्रतिफल थियो। डिभ एक साधारण सभा घोषणा भएकाले सन्धि वा प्रतिज्ञापत्र जस्तो बाध्यकारी कानूनी अधिकार छैन, यो महिला विरुद्धको हिंसामा अन्तर्राष्ट्रिय समुदायद्वारा गरिएको सैधान्तिक समर्थनको एक अभिव्यक्ति हो र महिला हिंसा उन्मूलनको लागि बेजिग घोषणापत्र र कार्यको लागि मंच सहित अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताको आधार बनेको छ। डिभले महिलाहरू विरुद्ध हिंसाको परिभाषामा "कार्यस्थल, शैक्षिक संस्थाहरू वा अन्यत्र हुने यौन दुर्व्यवहार र धम्की" सामेल गरेको छ र राज्यहरूले यसको उन्मूलनको लागि प्रयासहरू लिने प्रतिबद्धता गरेका छन्।

अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन (आई.एल.ओ) ले यौन दुर्व्यवहारलाई निषेधित यौन विभेद अन्तर्गत विभेद (रोजगार र पेशा) सन्धि (नं सि १११) रूपमा संबोधन गरेको छ। आई.एल.ओले यौन दुर्व्यवहार स्वास्थ्य र सुरक्षाको समस्या र अस्वीकार्य काम गर्ने अवस्था भनी स्पष्ट गरेको छ, र यो एक रूपको हिंसा हो जसले लैंगिकताको कारणले मुख्य रूपमा महिलाहरूलाई प्रभावित गर्दछ भनी डिभको दाबीलाई समर्थन गरेको छ।

क्षेत्रीय स्तरमा दुबै युरोपियन युनियन (ईयू) र काउन्सिल अफ युरोप (सिओई) ले यौन दुर्व्यवहारलाई गैरकानूनी/व्यवहारको रूपमा संबोधन गर्दछन्। युरोपेली संघको संसद र परिषदले यौन र यौन उत्पीडन सम्बन्धी दुर्व्यवहारनिम्नानुसार परिभाषित गर्दछन्:

यौनसम्बन्धी दुर्व्यवहारमा "व्यक्तिको यौनसँग सम्बन्धित आचरण [जुन] जसको उद्देश्य वा प्रभावले व्यक्तिको मर्यादा मा आँच आउँछ र भयभीत, प्रतिकूल, अपमानजनक वा आक्रामक वातावरण सिर्जना गर्छ"।

यौन दुर्व्यवहार "कुनै पनि रूपको अवाञ्छित मौखिक, गैर-मौखिक, वा शारीरिक आचरण हो [जुन] जसको उद्देश्य व्यक्तिको मर्यादामा असर गर्ने विशेष गरी भयभीत, प्रतिकूल, अपमानजनक वा आक्रामक वातावरण सिर्जना गर्छ"।

निर्देशन (यस)को अर्थ भित्र दुर्व्यवहार [यौनमा आधारित] र यौन दुर्व्यवहार [को] लिंगको आधारमा गरिने विभेदको रूपमा मानिन्छ र यसैले निषेधित छ। यस्ता व्यवहारलाई व्यक्तिको स्वीकारोक्ति वा अस्वीकारलाई प्रभावित गर्ने निर्णयको लिएक आधारको रूपमा प्रयोग गर्न सकिदैन^९।

यौन दुर्व्यवहारलाई एक अपराधको रूपमा स्वीकार गरिएको सफलताका बावजूद पनि निषेधित व्यवहार भित्र के पर्छ भनी कुनै एक परिभाषा छैन र सबै सन्दर्भमा लागू हुने एक सर्वसहमत परिभाषाको खोज धेरै

^९ २००२/७३/इसीको युरोपियन संसद र परिषदको २३ सेप्टेम्बर २०२१को निर्देशन

चुनौतीपूर्ण बन्दछ। धेरै जसो निषेधित व्यवहार सन्दर्भ विशेष हुने गर्दछ किनकि यसमा यस्ता व्यवहार समावेश हुन्छ जुन आजको सामाजिक सन्दर्भमा "सामान्य" वा "स्वीकार्य" को रूपमा लिन सकिन्छ, साथ साथै ती धेरै कानूनी मान्यता प्राप्त यौन अपराधहरूको परिभाषामा आउँछ। महिला विरुद्ध हिंसाको विशेष समाधिषक यौन दुर्व्यवहारको सन्दर्भमा निषेधित व्यवहारमा जोड दिन्छन्:

- प्रापकद्वारा नचाहेको आचरण अन्य शब्दहरूमा अस्वगतीय र अपरस्परत
- प्रापकको दृष्टिकोणबाट आचरण भयभीत वा धम्कीपूर्ण

यौन दुर्व्यवहार धेरै देशहरूमा एक अघोषित अपराधको रूपमा रहेको छ यद्यपि हालैको प्रवृत्तिहरूमा सरकारहरूको तर्फबाट यसलाई अपराधिक बनाउनको लागि ठूलो इच्छाका संकेतहरू आएका छन्। यौन दुर्व्यवहार रोक्ने सरकारी रणनीतिहरू भिन्न विशेष गरी शैक्षिक संस्था र कार्यस्थलमा हुने यौन दुर्व्यवहारलाई संवैधानिक र लैंगिक समानताको प्रावधानहरूको उल्लङ्घनको मानिन्छ।

आई.एल.ओको सन्धि र संकल्पको कार्यान्वयन सम्बन्धी विशेषज्ञ समितिहरूले राज्यहरूलाई यौन दुर्व्यवहारलाई संबोधन गर्न उपायहरू अपनाउन र त्यसो गर्दा समितिलाई बुझाउने प्रतिवेदमा निम्न जानकारी समावेश गर्न सिफारिस गर्दछन्।

- यौन दुर्व्यवहारलाई कसरी निषेध गरिएको छ;
- प्रयोग गरिएको यौन दुर्व्यवहारको परिभाषा;
- सुरक्षित गरिएकाहरूको दायरा;
- सुरक्षाको दायरा;
- कानूनी प्रावधानका दायित्वको दायरा;
- भएका प्रशासनिक संयन्त्रहरू;
- कार्यान्वयन गर्ने संयन्त्र र प्रक्रियाहरू;
- अदालती फैसलाहरू;
- शैक्षिक र चेतना बढाउने उपायहरू र
- नीति र सामूहिक सहमतिको माध्यमबाट यौन दुर्व्यवहारलाई संबोधन गर्नका लागि रोजगारदाता र श्रमिकसंगठनहरूसँग सहकार्य।

एम्नेस्टी
इन्टरनेसनल

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल
एम्नेस्टीमार्ग, वसन्तनगर
पो.ब.नं. १३५, बालाजु, काठमाडौं ।
मोबाइल नं. ९८५१३३६९९६
फोन नं. ०१-४९६५४३९, ०१-४९६४७०६
फ्याक्स ०१-४९५४९८७
इमेल info@amnestynepal.org
वेवसाइट www.amnestynepal.org